

BRANDON SANDERSON

RYTMUS VÁLKY

ČTVRTÁ KNIHA
ARCHIVU BOURNÉ ZÁŘE

Rytmus války

Vyšlo také v tištěné verzi

Brandon Sanderson

Rytmus války – e-kniha
Copyright © Talpress, spol s r.o., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

OD BRANDONA SANDERSONA DOSUD V TALPRESSU VYŠLO:

ELANTRIS, 2006
ELANTRIS, jubilejní rozšířené vydání, 2017
MISTBORN: FINÁLNÍ ŘÍŠE, 2008
MISTBORN: PRAMEN POVÝŠENÍ, 2009
MISTBORN: HRDINA VĚKŮ, 2010
MISTBORN: POSELSTVÍ PRÁVA, 2013
MISTBORN: POUTA DĚDICTVÍ, 2016
MISTBORN: STÍNY MINULOSTI, 2017
VYJEDNAVAČ, 2010
TŘI TVÁŘE, 2014
ZÚČTOVATELÉ: OCELOVÉ SRDCE, 2015
ZÚČTOVATELÉ: OHNIBOJ, 2015
ZÚČTOVATELÉ: KALAMITA, 2016
ARCANUM ODHALENÉ, 2015
RITMATIK, 2017
ARCHIV BOUŘNÉ ZÁŘE: CESTA KRÁLŮ, 2012
ARCHIV BOUŘNÉ ZÁŘE: SLOVA PAPERŮ, 2015
ARCHIV BOUŘNÉ ZÁŘE: MEČ PŘÍSAHY, 2019
DĚTI BEZEJMENNÝCH, 2021
VZHŮRU K OBLOZE, 2019
VÝHLED NA HVĚZDY, 2020
CYTONIK, 2022

BRANDON SANDERSON

**RYTMUS
VÁLKY**

**ČTVRTÁ KNIHA
ARCHIVU BOUŘNÉ ZÁŘE**

TALPRESS

Copyright © 2020 by Dragonsteel Entertainment, LLC

Translation © 2022 by Milena Poláčková

Cover © by Michael Whelan

All illustrations © Dragonsteel Entertainment, LLC, kromě:

Ilustrace u kapitol 11 a 61 Dan dos Santos;

Ilustrace u prologu a u kapitol 22, 24, 29, 36, 53, 75 a 78 Ben McSweeney;

Ilustrace u kapitol 3, 6, 41, 84 a 97 Kelley Harris;

Mapa Rošáru, ikony a ilustrace u kapitol 20, 46 a 73 Isaac Stewart;

Ikony Isaac Stewart, Ben McSweeney a Howard Lyon a Miranda Meeks;

Přední předsádky maloval Magali Villeneuve;

Zadní předsádky malovala Karla Otiz.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat a šířit bez souhlasu akladatele.

ISBN tištěné knihy: 978-80-7197-804-6

ISBN ePub, MOBI, PDF: 978-80-7197-824-4

Issacu Stewartovi,
který maluje mé představy

PŘEDMLUVA A PODĚKOVÁNÍ

S hrdostí vám předkládám Rytmus války, čtvrtou knihu Archivu Bouřné záře. Od chvíle, kdy jsem začal tuto sérii psát, už uplynulo deset let a je potěšení sledovat, jak se příběh rozvíjí a naplňuje vizi, kterou celých těch deset let mám. Konkrétně jedna scéna na konci této knihy byla mezi prvními, které jsem si pro tuto sérii představoval, před více než dvaceti lety!

Blížíme se k poslední knize této sekvence Archivu Bouřné záře. (Celou sérii si představuji jako dvě sady po pěti knihách, se dvěma hlavními vrcholy.) Děkuji vám, že jste při mně stáli celých těch deset let! Mým cílem je dodávat další knihy vždy v pravý čas. Jako vždycky, i pro tuto knihu platily neúprosné termíny a mnoho lidí vložilo spoustu času do toho, aby uspěla. Jejich seznam bude trochu dlouhý, ale každý z nich si opravdu zaslouží za své úsilí ocenit.

V nakladatelství Tor Books byla mou první editorkou Devi Pillai a byla to neúnavná, důsledná a skvělá obhájkyň a poradkyně Archivu Bouřné záře. Tato kniha je mou první kosmířskou knihou, na níž nespolupracoval můj dlouholetý editor Moshe Feder, který si ovšem stále zaslouží velké díky za patronát nad touto sérií v prvních letech. Ale rád bych zvlášť poděkoval Devi za to, že velmi pomohla k tomu, aby tento přechod byl hladký a snadný.

Jako vždycky patří mé poděkování Tomu Dohertymu, který mi dal mou první šanci publikovat. Do týmu Devi a Toma v nakladatelství Tor, který pracoval na této knize, patří ještě Rachel Bass, Peter Lutjen, Rafal Gibek a Heather Saunders.

U mého britského vydavatele Gollancz bych rád zvlášť poděkoval Gillian Redfearn, která byla mou editorskou oporou po celou dobu a která stále velmi usilovně pracuje na tom, aby moje knihy vypadaly skvěle.

Redakční úpravy jako obvykle prováděl skvělý Terry McGarry a poprvé se k nám připojila redaktorka Kristina Kugler. S Kristinou jsem chtěl spolupracovat na kosmířských knihách už dávno a na této odvedla vynikající práci.

Producentem audioknihy byl Steve Wagner. A k sérii se také vracejí skvělí Michal Kramer a Kate Reading, nejlepší vypravěči na světě. Patří jim můj srdečný dík, že se opět ujali toho víc než padesátihodinového monstra hrdinské fantasy.

Mými hlavními agenty pro tuto knihu byla JABberwocky Literary Agency s Joshuou Bilmeseem u kormidla. Asistovaly mu Susan Velazquez, Karen Bourne a Valentina Sainato. Naším britským agentem byl John Berlyne ze Zeno Literary Agency. Jsem jim všem velmi vděčný za jejich práci a podporu.

V mé vlastní společnosti Dragonsteel Entertainment máme jako manažerku mou skvělou ženu Emily Sanderson. Naším viceprezidentem a šéfredaktorem je Peter Ahlstrom Nepopsatelný a hlavním výtvarníkem je Isaac Stewart. Normálně bych obrátil jeho jméno na nějaký vtíp, ale vzhledem k tomu, že je mu tahle kniha věnovaná, jsem se rozhodl tentokrát ho vynechat. Isaac je nejenom autorem našich krásných map, ale je také tím, kdo mě seznámil s mou ženou. (Na schůzce naslepo, jak jinak.) Jestli někdy budete mít příležitost se s ním setkat, nezapomeňte s ním hodit řeč o jeho oblíbených sadách Lega.

Do týmu Dragonsteel Entertainment patří samozřejmě také Karen Ahlstrom, která bdí nad konzistencí a návazností, a Klara Stewart, naše obchodní a finanční manažerka. Adam Horne je můj interní specialista na styk s veřejností a asistent na všechno, co je potřeba udělat. Další naši zaměstnanci jsou Kathleen Dorsey Sanderson, Emily „Mem“ Grange, Lex Willhite a Michael Bateman. Ti se starají o to, abyste dostali svá trička, plakáty a podepsané knihy. Jejich pomocníky a asistenty asistentů jsou Jacob, Hazel, Isabel, Matthew, Audrey, Tori a Joe. A nakonec patří dík všem, kdo dobrovolně spolupracovali, zejména vždycky úžasné Christi Jacobson.

Výtvarníci, kteří přispěli do *Rytmu války*, statečně čelili nejen pandemii a tragédii během dokončování své práce, ale museli přestat doslova i bouří, aby je mohli odevzdat. Upřímně žasnu nad jejich talentem a oddaností a všem ze srdce děkuji a upřímně přeji klid v bouřlivé době, kterou prošli.

Jedním z nejpozoruhodnějších okamžiků mého života bylo zahájení spolupráce s Michaelem Whelanem. Obdivuji ho za to, že byl tak ochotný podpořit knihy, že odložil na čas svoje osobní projekty, aby vytvořil nádherné obrázky pro tuto sérii. Byl bych vděčný jen za jedinou ilustraci na obálce, a tak pokládám za nesmírné štěstí, že pokračuje a dál investuje své schopnosti do *Rytmu války* a dal vzniknout tomu, co pokládám za dosud nejlepší obálku v Archivu Bouřné záře. Je to bezpochyby mistrovské dílo a já nad ním nepřestávám žasnout.

V Meči Přísahy jsme umístili na přední i zadní předsádku portréty Heraldů a tady v této tradici pokračujeme. Ze začátku, když vznikala tato kniha, jsme zadali zbývajících šest Heraldů s tím, že se dvěma z nich se musí počítat do příští knihy. Každý výtvarník k tomu přistoupil tak, že vytvořil mistrovské dílo. Donatův Herald Talenelat je ztrápený, ale přesto vítězný, a já jsem nadšený, že budu mít jeho nádhernou vizi této postavy. Miranda Meeks není v Archivu Bouřné záře žádným nováčkem – moc rádi s ní pracujeme, kdykoli máme příležitost – a její Heraldka Batta je vznešená a tajuplná. Karla Ortiz, jejíž práci už nějakou dobu obdivuji, nám poskytla velkolepé a téměř dokonalé vize Heraldů Čanaráš a Nalana. A nakonec Heraldí Pailia a Kelek autorky Magali Villeneuve jsou ohromující a nádherní. Spolupracoval s ní Howard Lyon a namaloval olejem úžasné verze těchto dvou Heraldů, které nakonec budou vystaveny spolu s ostatními.

Žijící legendou a mým dobrým přítelem je Dan dos Santos. Vnází svůj osobitý styl do módních ilustrací v tomto svazku a přijímá náročnou výzvu portrétovat pěvce jako cizí bytosti, ale zároveň tak, aby se s nimi mohli čtenáři emocionálně identifikovat. Myslím, že vyrazil správnou cestou a odvedl fantastický kus práce.

Letos se přidal ke společnosti Dragonsteel na plný úvazek Ben McSweeney, a tak je kniha výkladní skříní jeho nejlepších výtvorů. Zvláště Šalániny stránky o sprenech doplňují vizuální estetiku Rošáru. Líbí se mi, jak Benovo dílo s detaily atria v Urithiru přispívá k dojmu rozměrnosti města. Zvláštní dík zde patří Alexi Schneiderovi za konzultace některých architektonických záležitostí.

Velké díky si zaslouží Kelley Harris, významný člen našeho týmu Bouřné záře, který vždycky uvede v život stránky Navanina zápisníku s dokonalým smyslem pro design, kterým mi připomíná návrhy Alfonse Muchy z počátku dvacátého století.

Kromě toho v zákulisí této knihy pracovalo mnoho dalších umělců a i ti si zaslouží upřímné poděkování: Miranda Meeks, Howard Lyon, Shawn Boyles, Cori Boyles, Jacob, Isabel, Rachel, Sophie a Hayley Lazo.

Měli jsme také pár velmi významných odborníků, kteří nám s knihou pomohli. Naším prvním poradcem v oblasti historických bojových umění byl Shad „Shadiversity“ Brooks, o své odborné znalosti v této oblasti se s námi podělil i Carl Fisk – i když, pokud jsem napsal něco špatně, není to jejich chyba. Je to téměř jisté něco, co jsem buď s nimi nezkonzultoval, nebo zapomněl změnit.

V oblasti disociativní poruchy identity byla naší expertkou Britt Martin. Skutečně si velice cením její otevřené zpětné vazby k tomu, jak lépe představit v knize duševní poruchu. Byla to naše tajná rytířka Paprsku pro tento román, která mě neustále pobízela dopředu.

Zvláštní poděkování patří především našim beta čtenářům za jejich detailní zpětnou vazbu v určitých aspektech sexuality – jsou to Paige Phillips, Alyx Hoge, Blue a First Last. Kniha je díky vašemu přispění lepší.

Naše literární skupina měla složení: Kaylynn ZoBell, Kathleen Dorsey Sanderson, Eric James Stone, Darci Stone, Alan Layton, Ben „prosím, napiš mi jednou jméno bez chyb, Brandone“ Olzedixploxipllentivar, Ethan Skarstedt, Karen Ahlstrom, Peter Ahlstrom, Emily Sanderson a Howard Tayler. A lepší partu veselých lidí nenajdete. Každý týden četli obrovské kusy knihy a řešili se mnou neustálé a velké změny, aby mi pomohli dostat román do formy.

A ještě náš odborný tým beta čtenářů: Brian T. Hill, Jessica Ashcraft, Sumejja Muratagić-Tadić, Joshua „Jofwu“ Harkey, Kellyn Neumann, Jory „Jor the Bouncer“ Phillips (Congrats, Jory!), Drew McCaffrey, Lauren McCaffrey, Liliana Klein, Evgeni „Argent“ Kirilov, Darci Cole, Brandon Cole, Joe Deardeuff, Austin Hussey, Eliyahu Berelowitz Levin, Megan

Kanne, Alyx Hoge, Trae Cooper, Deana Covell Whitney, Richard Fife, Christina Goodman, Bob Kluttz, Oren Meiron, Paige Vest, Becca Reppert, Ben Reppert, Ted Herman, Ian McNatt, Kalyani Poluri, Rahul Pantula, Gary Singer, Lingting „Botanica“ Xu, Ross Newberry, David Behrens, Tim Challener, Matthew Wiens, Giulia Costantini, Alice Arneson, Paige Phillips, Ravi Persaud, Bao Pham, Aubree Pham, Adam Hussey, Nikki Ramsay, Joel D. Phillips, Zenef Mark Lindberg, Tyler Patrick, Marnie Peterson, Lyndsey Luther, Mi'chelle Walker, Josh Walker, Jayden King, Eric Lake a Chris Kluwe.

Speciálním koordinátorem připomínek beta čtenářů byl Peter Orullian, sám vynikající autor.

K našim gama čtenářům patřila spousta beta čtenářů a k nim ještě: Chris McGrath, João Menezes Morais, Brian Magnant, David Fallon, Rob West, Shivam Bhatt, Todd Singer, Jessie Bell, Jeff Tucker, Jesse Salomon, Shannon Nelson, James Anderson, Frankie Jerome, Zoe Larsen, Linnea Lindstrom, Aaron Ford, Poonam Desai, Ram Shoham, Jennifer Neal, Glen Vogelaar, Taylor Cole, Heather Clinger, Donita Orders, Rachel Little, Suzanne Musin, William „aberdasher“ Christopher Cottingham, Kurt Manwaring, Chris Macy, Jacob Hunsaker, Aaron Biggs, Amit Shteinheart, Kendra Wilson, Sam Baskin a Alex Rasmussen.

Vím, že spousta z vás, kteří tohle čtete, by se ráda připojila k týmu beta nebo gama čtenářů, ale vězte, že to není taková legrace, jak byste si možná představovali. Tihle lidičky musí číst ve velkém časovém presu, a to v nedokončené podobě. V mnoha směrech se vzdávají možnosti zažít tu knihu v její nejlepší formě a mít z ní svůj vnitřní prožitek, aby jí pomohli být lepší pro vás ostatní. Vážím si jejich neúnavné práce a jejich zpětné vazby. Tahle kniha je mnohem lepší díky jejich úsilí.

Byl to obrovský seznam, vím. S každou knihou je větší a větší! Ale já si upřímně cením každého z nich. Jak často říkám, na obálce je moje jméno, ale tyhle romány jsou skutečně výsledkem týmového úsilí a staví na talentu a znalostech obrovského spektra oddaných lidí.

Díky jim se teď můžete začíst do Rytmu války, čtvrté knihy Archivu Bouřné záře. Ať se vám líbí.

OBSAH PŘEDCHOZÍHO DÍLU ARCHIVU BOUŘNÉ ZÁŘE

MEČ PŘÍSAHY

Dalinar Kholin se snaží spojit všechny síly do boje proti Pustonošům, paršům, kteří prošli proměnou za ničivé věčné bouře. Lidé kolem Dalinara čím dál častěji vytvářejí svazky se spreny a dávají základ novému Rytířskému Paprsku se všemi jeho řády. Dalinar je pronásledován svou minulostí a pověstí nemilosrdného válečníka a vraha (byť neúmyslného) své ženy. I když se postupně mění v jiného člověka, jeho pověst mu komplikuje snahu navazovat kontakty s jednotlivými velkoknížaty a získat jejich důvěru a spojenectví proti společnému nepříteli vzešlému z nové věčné bouře.

Šalán se učí zacházet s nově nabytými schopnostmi světloprěda vytvářet falešnou identitu a iluze osob nebo oživovat mapy. Sama sobě vytváří dvě iluze, Tajnu, která komunikuje s podsvětím, a rytířku, která po boku svého muže Adolina trénuje s mečem. Postupně ale tuto trojí identitu přestává zvládat a Tajna i rytířka žijí vlastním životem, který Šalán nemá vždy pevně v rukou.

Rytíři Paprsku a lidé postupně odhalují tajemství města ve věži Urithiru, které má přístup k Přísežným branám. Šalán z Urithiru vyžene temnou sprenu Půlnoční vládkyni a objeví krystalový sloup nevyčíslitelné hodnoty, složený z drahých kamenů. Jeho funkce zatím zůstává tajemstvím.

Síly bojující proti Pustonošům opouští král Taravangian a větroborec Moraš, kteří se přidávají na stranu Zášťě, boha zla, který sám sebe prezentuje jako boha emocí. Ránou pro lidstvo je i odhalení historie, z něhož vyplývá, že původními obyvateli Rošáru nejsou lidé, ale „Pustonoši“ paršové, a že tím skutečným „Pustonošem“ a dobyvatelem Rošáru je naopak člověk.

Boje s parši a Žhnocími, monstrózními bojovníky Zášťě, se odehrávají na mnoha místech. Nepřátelé se zmocní Aletkaru i kholinarského paláce, rukou zrádce Moraše umírá král Elhokar. Adolin se Šalán a dalšími se ocitají uvěznění ve Stínomaru a marně se snaží probojovat do Fyzické říše. Až když se Dalinarovi jako poutotepci podaří spojit na okamžik Fyzickou, Kognitivní a Spirituální říši a otevřít Honorovu perpendikulu, dostávají se na svobodu právě včas, aby se zúčastnili rozhodující bitvy o Thajlenské město. Jejich vítězství v bitvě však zdaleka není rozhodující. Jediným stálým útočištěm lidí a Paprsku zůstává velmi málo probádaná a zčásti nefungující věž Urithiru.

Na scénu se vrací Jasna, dlouho považovaná za mrtvou. Po zavraždění krále Elhokara se stává královnou.

OBSAH

Čtvrtá kniha: Rytmus války	15
Prolog: Předstírat	21
Část první: Břemena	33
Intermezza	255
Část druhá: Naše výzva	271
Intermezza	501
Část třetí: Písně domova	525
Intermezza	755
Část čtvrtá: Poznání	769
Intermezza	957
Část pátá: Poznat domov písní, nám seslané břemeno	971
Epilog: Podraz	1101
Poznámka na konec	1107
Ars Arcanum	1109

ILUSTRACE

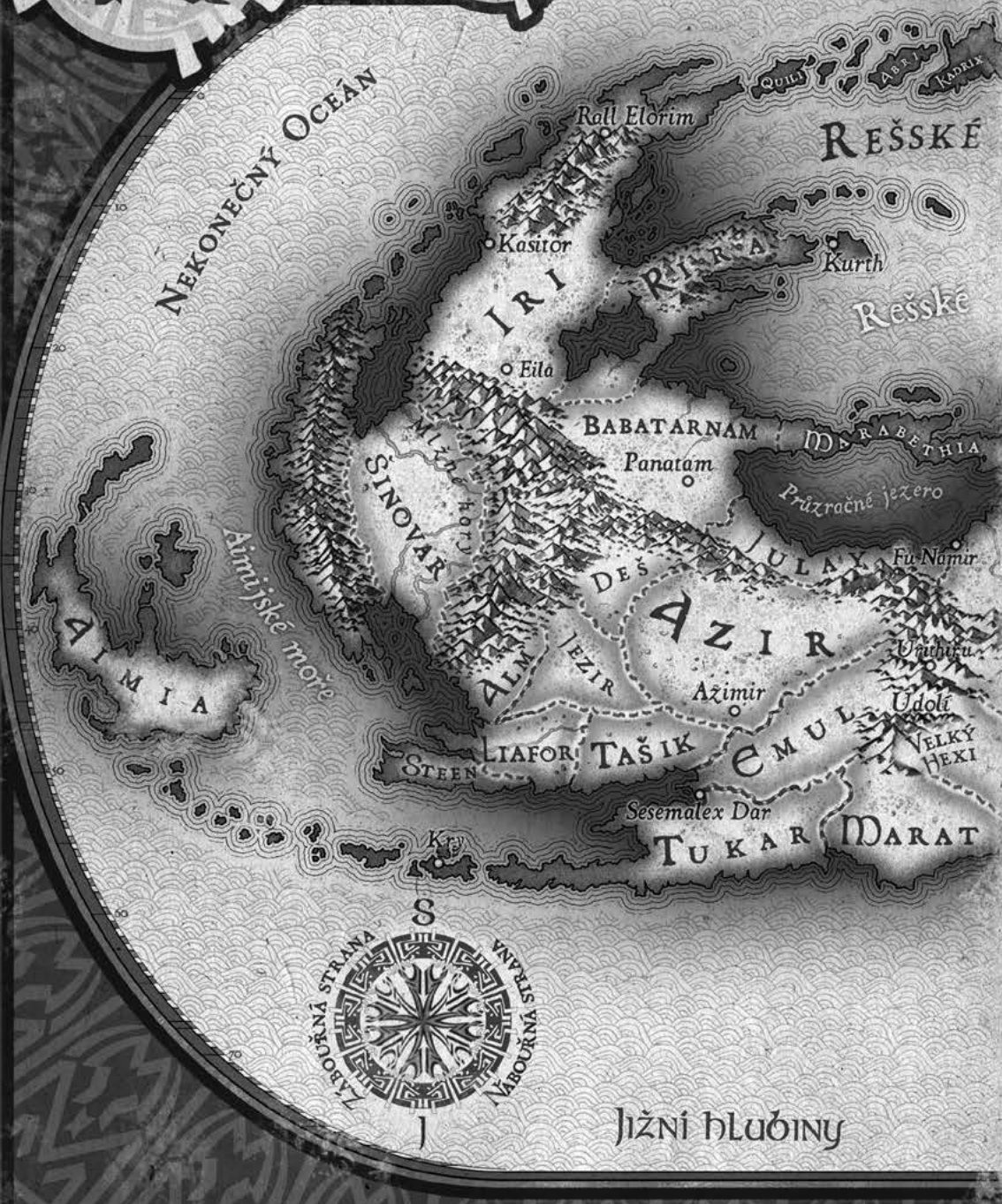
Poznámka: Mnoho ilustrací včetně jejich titulků obsahuje spoilery k tomu, co jim v knize předchází. Procházíte je na vlastní nebezpečí

Heraldi Pailia a Kelek	přední předsádka
Mapa Rošáru	16–17
Šalánin skicák: Urithiru	18
Šalánin skicák: Atrium	19
Navanin zápisník: Čtvrtý most	59
Navanin zápisník: Arnistova metoda	86
Dvojarch: Současná móda pěvců	139
Část moře duší	272
Šalánin skicák: Mlžní spreni	295

Šalánin skicák: Kryptici	314
Šalánin skicák: Prachspreni	361
Šalánin skicák: Ctispreni	418
Navanin zápisník: Sál s křišťálovým sloupem	467
Šalánin skicák: Kultispreni	508
Mapa východního Makabaku	549
Šalánin skicák: Sáhové	600
Dvojarch: Móda Žhnuocích v poselské formě	662
Šalánin skicák: Velespreni	756
Aletské glyfy	770
Šalánin skicák: Štítispreni	783
Šalánin skicák: Černospreni	813
Navanin zápisník: Dýka	861
Navanin zápisník: Experimenty	945
Heraldi Nalan a Čanaranáš	zadní předsádka

**RYTMUS
VÁLKY**

ROŠÁR

NEKONEČNÝ OCEÁN

REŠSKÉ

Rall Elorim

Kastor

Kurth

REŠSKÉ

Eila

BABATARNAM

MARABETHIA

Panatam

Prázračné jezero

SINOVAR HORY

DES

JULAX

Fu Namir

AIMIA

Aimijské moře

AZIR

Orbita

Azimir

Údolí

LIAFOR TAŠIK

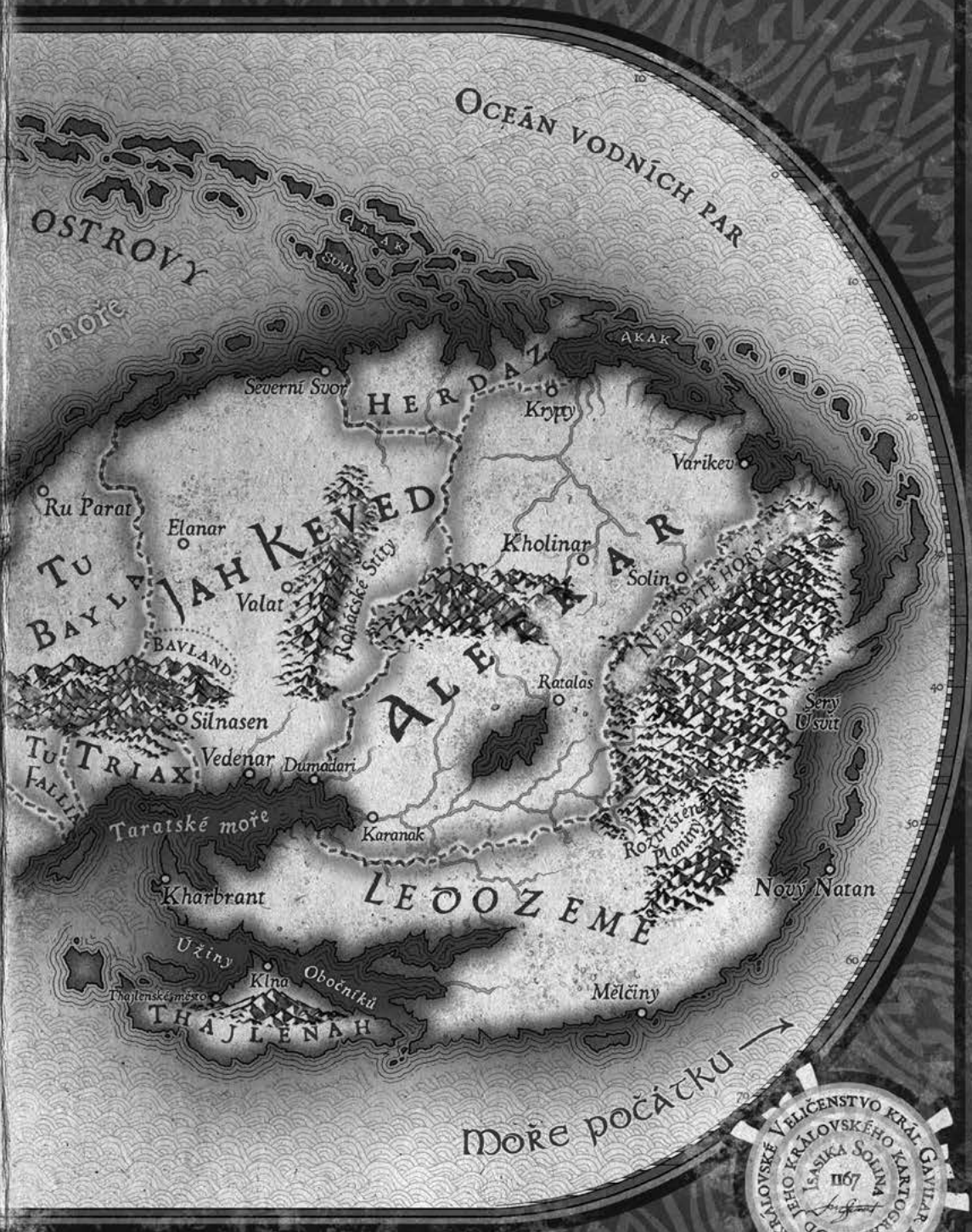
VELKÝ HEXI

Sesemalex Dar

TUKAR MARAT

Jižní hlubiny

Pohled z východu

Pohled ze západu

Město je neuvěřitelně velké. Roklebloud
by sahal asi do čtvrtého podlaží.

Panathan

Kurth

Rall
Elorim

Vedenar

Šinovar

Kholinar

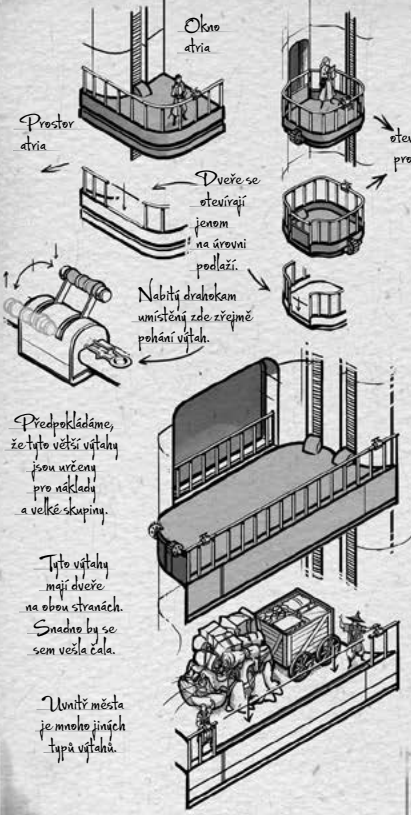
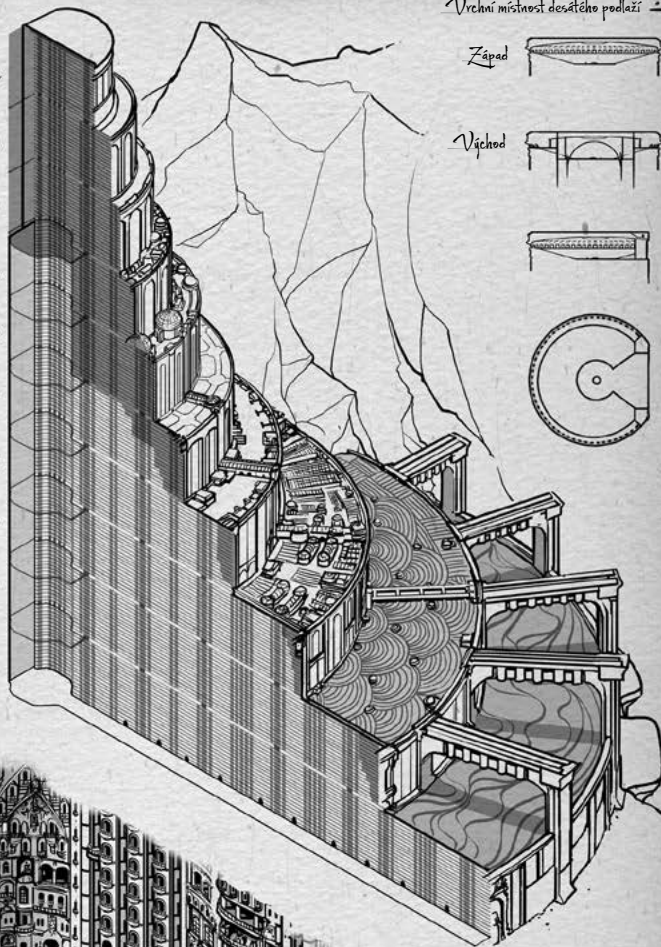
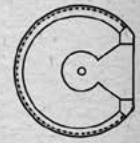
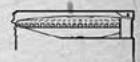
Akinah

Narak

Azimir

Thajlenské
město

odříznout

Okno atria

Prostor atria

otevřený prostor

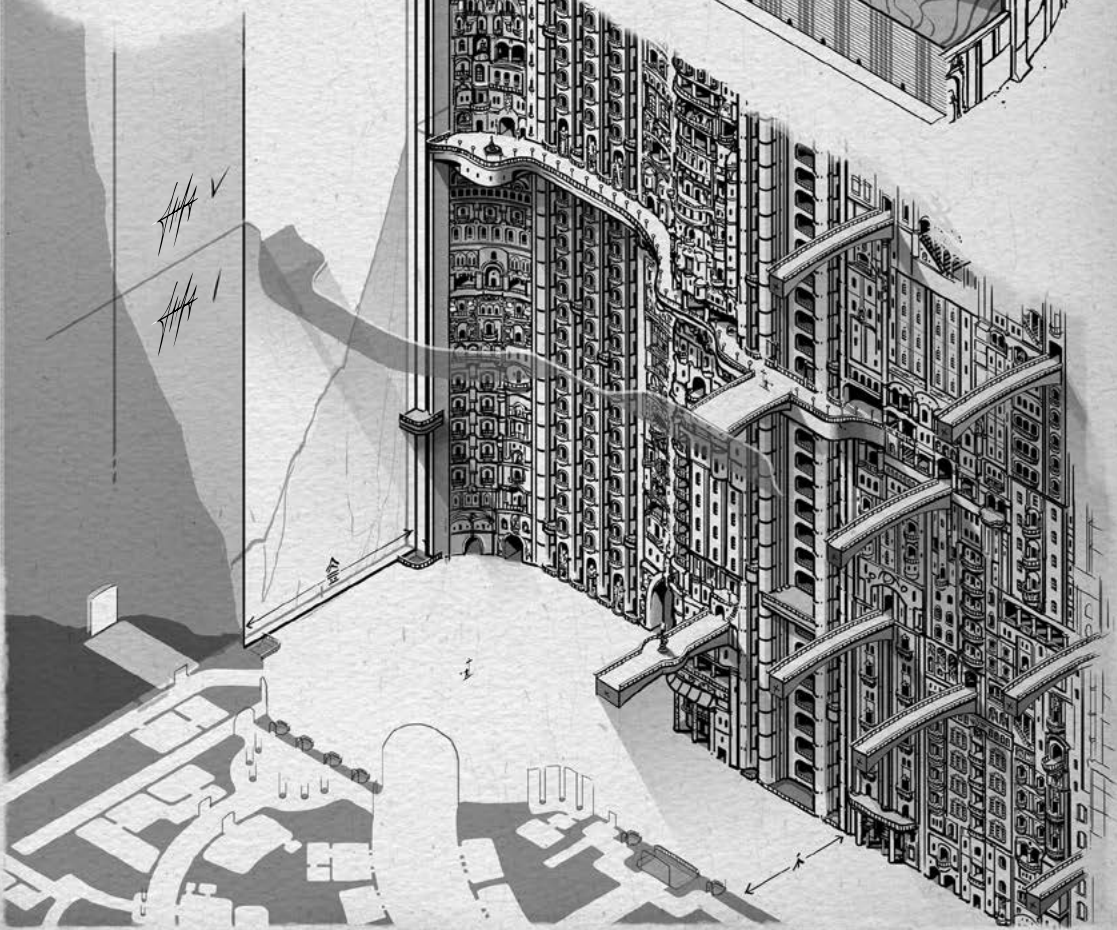
Dveře se otvírají jenom na úrovni podlaží.

Nabitá dráhočkan umístěny zde zřejmě pohání výtah.

Předpokládáme, že tyto větší výtahy jsou určeny pro náklad a velké skupiny.

Tyto výtahy mají dveře na obou stranách. Snadno by se sem vešla čala.

Uvnitř města je mnoho jiných typů výtahů.

PŘED SEDMI LETY

Paršendi samozřejmě chtěli bubnovat. Gavilar jim samozřejmě řekl, že mohou. A samozřejmě ho nenapadlo varovat Navani.

„Viděl jste, jak jsou ty nástroje velké?“ zeptala se Maratam a projela si rukou černé vlasy. „Kam je dáme? Už takhle máme plno, když váš manžel pozval tolik hodnostářů. Nemůžeme –“

„Připravíme honosnější hostinu v horním tanečním sále,“ odpověděla Navani klidně, „a bubny umístíme tam, ke královu stolu.“ Všichni ostatní v kuchyních už téměř začínali propadat panice, kuchařští pomocníci pobíhali sem a tam a nad zemí se třepetali spreni očekávání jako praporky. Gavilar nepozval jen velkoknížata, ale i jejich rodiny. A všechny velkopány z města. A to *ještě* chtěl uspořádat dvojnásobně velkou hostinu pro chudé. A do toho... bubny?

„Všichni tu ale všechno připravují dole!“ volala Maratam. „Nemám tolik personálu na –“

„Dnes se po paláci potlouká dvakrát tolik vojáků než obvykle,“ poznamenala Navani. „Tak ať vám pomůžou s přípravami oni.“ Staví víc stráží než jindy, aby předvedl, jak je silný? To je celý Gavilar.

Na všechno ostatní má Navani.

„Dobře, to by šlo,“ přisvědčila Maratam. „Taky můžou ti flákači něco dělat, jen se tu pletou pod nohama. Takže z toho budou nakonec dvě hlavní hostiny? Tak jo. Tak do toho.“ Drobná úřednice Maratam odcupitala a jen o vlásek minula kuchařského pomocníka s obrovskou mísou vařících korýšů.

Navani ustoupila kuchťíkovi z cesty. Děkovně kývl. Kuchyňský personál už její přítomnost dávno neuváděla do rozpaků. Dala jim jasně na srozuměnou, že to, že dělají svou práci efektivně, vydá za všechna uznání.

Zdálo se, že i přes to napětí už mají všechno pevně v ruce – i potom, co nastala panika, když objevili tři barely obilí napadené červy. Naštěstí měl Jasnopán Amaram zásoby pro své lidi a Navani se podařilo je vyslídit a získat. Takže s pomocí kuchařů, které si vypůjčili z kláštera, snad nakonec všechny ty lidi, které Gavilar pozval, nakrmí.

Musím dát pokyny, kdo bude sedět v kterém sále, blesklo jí hlavou a vyběhla z kuchyně do zahrady paláce. A v obou sálech musí zůstat volná místa. Kdoví, kdo se ještě může s pozvánkou objevit.

Proběhla zahradou k bočnímu vchodu do paláce. Bude tak víc stranou hlavního provozu a nebude muset kličkovat mezi služebnictvem. Cestou ještě letmo kontrolovala, jestli jsou všechny lucerny na místě. I když slunce ještě nezapadlo, chtěla, aby dnes večer Kholinarský palác jasně zářil. Moment. Je to támhle u fontán Asudan – její snacha a Elhokarova manželka? Ta přece má vítat hosty uvnitř. Byla to štíhlá žena s dlouhými vlasy svázanými do uzlu ozdobeného svítícími drahokamy všech barev. Tolik barev dohromady působilo trochu nevkusně – Navani dávala přednost jen několika jednoduchým kamenům jedné barvy –, ale vedle dvou starších horlivců, s nimiž si v tu chvíli povídala, Asudan nepochybně vynikala.

Prachzatracená bouře... to byl *Rušur Kris*, umělec a mistr fabriálista. Kdy přišel? Kdo ho pozval? V ruce držel malou krabičku s namalovanou květinou. Že by to byl... jeden z těch jeho nových fabriálů?

Navani to bezděky k té skupince táhlo, všechny ostatní myšlenky jako by se jí vykourily z hlavy. Jak udělal ten fabriál a jak docílil toho, aby se regulovala teplota? Viděla nákresy, ale promluvit si s mistrem osobně...

Asudan si Navani všimla a vřele se usmála. Působilo to upřímně, což bylo neobvyklé, přinejmenším ve vztahu k Navani. Navani se snažila nepřikládat Asudanině zatrpklosti vůči své osobě příliš velkou váhu. Málokterá žena se cítí dobře vedle tchyně. Zvláště když není zrovna z nejméně nejšikovnějších.

Navani se také usmála a pokusila se přidat k hovoru, aby si mohla zblízka prohlédnout tu krabičku. Asudan ji ale vzala za paži. „Maminko! Já jsem na tu naši schůzku úplně zapomněla. Já jsem někdy tak roztržitá. Moc se omlouvám, horlivče Krisi, ale musím hned odejít.“

Asudan táhla Navani přes zahradu do kuchyně. „Kelek zaplat, že ses tady objevila. Ten chlap je neuvěřitelný suchar.“

„Suchar?“ podivila se Navani a letmo se ohlédla přes rameno. „On mluvil o...“

„O kamenech. Pořád jen o drahokamech. A sprenech a klecích na sprenech a *bouřích!* Člověk by čekal, že mu to dojde. Já mám schůzky s *důležitými* lidma. Manželky velkoknížat, nejlepší generálové v zemi, všichni, co se přišli kouknout na ty divoké parše. A místo toho se zapáchnu v zahradě

s *horlivci*? Ale to mě tam nechal tvůj syn, abys věděla. Až já toho chlapa najdu...”

Navani se vymanila z Asudanina sevření. „Někdo by měl ty horlivce zabavit. Proč tu vlastně jsou?”

„Mě se neptej,” odpověděla Asudan. „Gavilar je tu na něco chtěl, ale poslal Elhokara, aby je zabavil. To není zrovna moc zdvořilé. Opravdu!”

Gavilar pozval do Kholinaru nejlepší fabriálisty na světě a ani se neobtěžoval to Navani *oznámit*? Vřelo to v ní, ale ze všech sil v sobě ten vztek potlačila. Ten chlap. Ten *zatracený* chlap. Jak... mohl...

U nohou se jí začali rojit jako maličké rudé kaluže spreni zloby. *Klid, Navani*, snažila se v sobě zmobilizovat rozum. *Třeba tě chce představit horlivcům jako překvapení*. Potlačila v sobě zlost, i když jí to dalo práci.

„Jasnosti!” volal kdosi z kuchyně. „Jasnosti Navani! Prosim! Máme tu problém!”

„Asudan,” řekla, ale stále nespouštěla oči z horlivce, který pomalu odcházel ke klášteřu. „Mohla byste pomoci, jestli něco potřebují v kuchyni? Já bych ráda...”

Jenže Asudan už utíkala k dalšímu hloučku lidí v zahradě, v němž stálo několik významných velkopánů generálů. Navani se zhluboka nadechla a znovu jí projela vlna rozmrzelosti. Asudan se tvářila, jak jí záleží na zdvořilosti a dobrých mravech, a přitom se klidně vetře cizím do hovoru a to ani nemá vedle sebe manžela, aby se měla na co vymluvit.

„Jasnosti!” volal znovu kuchař a mával na ni.

Navani se ještě naposledy podívala na horlivce a potom zaťala zuby a pospíchala do kuchyně – opatrně, aby se jí nezachytila sukně o ozdobný břidličník. „Copak se děje?”

„Vino,” odpovídal kuchař. „Došlo nám i clavendahské, i rubín.”

„Jak to?” podivila se Navani. „Máme přece zásoby...” Podívali se na sebe s kuchařem a odpověď jí byla jasná. Dalinar jim opět na zásoby přišel. Vypěstoval si zvláštní talent zásoby vína nacházet a vyprazdňovat. Kdyby tak polovinu toho úsilí věnoval raději potřebám království!

„Já mám ještě něco stranou soukromě,” řekla a vyndala z kapsy notes. Chytila ho pevně přes rukáv kryté ruky a začala psát. „Mám to v klášteři u sestry Talany. Když jí tohle ukážete, ona vám dá.”

„Děkuju, Jasnosti,” odpověděl kuchař a vzal od Navani lístek. Než stačil vyjít ven, všimla si Navani stewarda – muže s bílou bradkou a spoustou prstenů na rukou – postávajícího na schodišti do paláce. Pohrával si s prsteny na levé ruce. Hrom do toho.

„Copak?” zeptala se a šla k němu.

„Přijel Velkopán Rine Hatam a žádá o audienci u krále. Jestli si vzpomínáte, Jeho Výsost mu slíbila, že s ním dnes večer promluví o –“

„O tom sporu na hranici a těch chybných mapách,” povzdechla si Navani. „A kde je manžel?”

„Kdoví, Jasnosti,“ odpověděl stevard. „Naposledy ho viděli s Jasnopánem Amaramem a s těmi... divnými.“

Tak se říkalo v paláci Gavilarovým novým přátelům, kteří jako by přišli bez varování a neohlášení a kteří se málokdy představovali.

Navani zařala zuby a přemítala, kam se asi mohl Gavilar podít. Rozzlobilo by ho, kdyby ho vyrušila. No dobře. Měl by se věnovat hostům a nenechávat všechno na ní.

Bohužel zrovna v tuhle chvíli... no, bude si s tím muset nějak poradit sama. Bude mít asi na starost všechno a všechny.

Nechala se příčinlivým stevardem odvést k hlavnímu vchodu, kde se bavili hosté, poslouchali hudbu, popíjeli a poslouchali poezii, než bude připravena hostina. Další hosty vodilo služebnictvo za Paršendy, kteří byli atrakcí večera. Nestávalo se každý den, že by král Aletkaru podepisoval dohodu se skupinkou tajemných paršů, kteří umějí mluvit.

Omluvila se Velkopánu Rinemu za Gavilarovu nepřítomnost a nabídla mu, že mapy zreviduje sama. Potom ji zastavila fronta netrpělivých lidí, které přivedl do paláce slib audience u krále.

Navani ujistila plavooky, že se jejich zájem bere v úvahu. Slíbila, že prověří různá bezpráví. Uklidnila zjitřené emoce těch, co čekali, že osobní pozvání od krále znamená, že krále skutečně *uvidí*. To totiž bylo vzácné privilegium, pokud člověk nepatřil k „význačným osobám“.

Samozřejmě přicházeli stále další hosté, kteří nebyli ani na aktualizovaných seznamech, které jí dal rozmrzelý Gavilar ten den ráno.

Pro Veviny Zlatý klíče! Navani násilně nasadila vlídnou tvář a vítala přicházející návštěvníky. Usmívala se, smála se, mávala. S pomocí poznámek a seznamů, které měla ve svém zápisníku, se ptala na jejich rodiny, na nové přírůstky, na jejich domácí mazlíčky sekerníky. Dotazovala se na obchody, zapisovala si, kteří plavooci se vyhýbají ostatním. Zkrátka chovala se jako královna.

Bylo to emocionálně náročné, ale patřilo to k jejím povinnostem. Třeba se jí jednou podaří vrtat se ve fabriálech a tvářit se vědecky. Dnes má ale práci, přestože si ve skrytu duše připadala, že sem vlastně vůbec nepatří. I když pocházela z váženého rodu, nedokázala se zbavit pocitu, že ve skutečnosti je jen převlečená vesničanka z obyčejného zapadáka.

V poslední době na ni tato nejistota doléhala ještě silněji. *Klid. Klid.* Na takovéhle myšlenky není čas. Obešla místnost dokola, ověřila si, že Asudan našla Elhokara a dala se s ním do hovoru a přestala se bavit s cizími muži.

Elhokar vypadal v roli hostitele zastupujícího před vlastním začátkem hostiny otce celkem spokojeně. Byl tu i Adolin a Renarin, oba v uniformách – Adolin obšťastňoval skupinku mladých dam a Renarin vedle bratra působil poněkud nemotorně, samá noha, samá ruka.

A... pak tu byl Dalinar. Stál hrdě s hlavou vzhůru a vypadal tak nějak větší než všichni ostatní v místnosti. Nebyl ještě opilý a lidé kolem něho

poskakovali jako kolem ohně za chladné noci – chtěli mu být nablízku, ale báli se pravého žáru jeho bezprostřední přítomnosti. Toho neohroženého pohledu, z něhož sršela vášeň.

U sta bouří. Omluvila se a rychle odešla po schodišti nahoru, dál od toho žáru. Nebyl dobrý nápad odcházet – chyběl tu král, a když zmizí i královna, vyvolá to všelijaké pochybnosti.

Ale oni se bez ní jistě na chvilku obejdou. Navíc se tady nahoře může podívat na jedno z míst, kam se Gavilar rád schovával.

Kličkovala chodbami, které jí připadaly jako ve věznicích, a mýjela Paršendy s bubny, kteří mluvili jazykem, jemuž nerozuměla. Proč tu nemůže být aspoň o trochu víc denního světla, aspoň pár oken navíc? To mu jen rozšiřovalo možnosti, kam se schovat...

Támhle, pomyslela si, když se zastavila na křižovatce chodeb. *Hlasy*.

„...Dostat je z Braize sem a zase zpátky nic neznamená,“ říkal jeden hlas. „Je to moc blízko, to pro nás není relevantní vzdálenost.“

„Ještě před pár lety to nebylo možné,“ odpověděl hluboký silný hlas. Gavilar. „Tohle je důkaz. To spojení není přerušeno a díky té krabici je možné cestovat. Zatím ne tak daleko, jak by se vám líbilo, ale nějak začít musíme.“

Navani vyhlédla za roh. Na konci krátké chodby vpředu viděla pootevřené dveře a z nich vycházely ty hlasy. Ano, Gavilar tam má schůzku. To si mohla myslet. V její pracovně. Byla to malá útulná místnost s hezkým oknem, zastrčená v rohu ve druhém patře. Málodky měla čas se tu zdržovat a Gavilara by tu nikdo nehledal.

Udělala ještě krok dopředu a nahlédla do pootevřených dveří. Gavilar Kholin byl majestátní persona a takováhle místnost byla jenom jeho plná. Nosil bradku, ale nevypadala na něm staromódně. Byla prostě klasická. Jako oživlý obraz, jako symbol starého Aletkaru. Někteří v tom viděli průkopnictví nového módního trendu, ale málodky by tohle dokázal nosit.

Kromě toho působil Gavilar tak nějak... zvláště. Nebylo v tom nic nadpřirozeného ani nesmyslného. To jenom... no, Gavilara prostě každý bral tak, že k němu patří dělat cokoli, co se mu líbí, navzdory jakékoli tradici nebo logice. U něho to zkrátka bude fungovat. Vždycky to tak bylo.

Král mluvil se dvěma muži, kteří Navani připadali povědomí. Jeden byl vysoký Makabak s mateřským znaménkem na tváři a druhý Vorin s kulatým obličejem a drobnýmnosem. Byli ohlášeni jako vyslanci ze západu, ale nikde nebylo udáno žádné jejich domovské království.

Makabak se opíral o knihovnu, ruce založené, tvář absolutně bez výrazu. Vorinský muž si nervózně mačkal ruce a Navani to připomínalo jednoho stevarda z paláce, tento muž byl ale mladší. Tak... dvacátník? Třicátník? Ne, možná o něco starší.

Na stole mezi Gavilarem a muži ležela hromádka sferů a drahých kamenů. Navani se při pohledu na ně zatajil dech. Měly různé barvy a zářily

různě jasně a pár jich mezi nimi bylo zvláště odlišných. Ty zářily jakýmsi převráceným světlem, takže vypadaly jako temně fialové tůně, které nasávají barvy kolem sebe.

Nikdy nic podobného neviděla, ale drahé kameny se spreny uvězněnými uvnitř bývaly skutečně různorodé a vytvářely rozmanité efekty. Tyhle... byly určené pro fabriály. Co to Gavilar s těmi zvláštními sfery a s těmi význačnými fabriálisty dělá? A proč s ní nepromluvil o –

Gavilar náhle vstal a podíval se ke dveřím, přestože byla Navani úplně potichu. Jejich pohledy se setkaly. Navani tedy otevřela dveře, jako by šla rovnou sem. Ona nešmíruje. Ona je královnou tohoto paláce. Může tu chodit, kam se jí zachce, *zvlášť* ve své pracovně.

„Muži,“ oslovila ho, „shánějí se po tobě hosté. Ty jsi asi ztratil pojem o čase.“

„Pánové,“ řekl Gavilar vyslancům, „musíte mě omluvit.“

Nervózní Vorin si projel rukou skrz řídké vlasy. „Chtěl bych o tom projektu vědět víc, Gavilare. A navíc byste měl vědět, že dnes je tu ještě jedna taková osoba. Zaregistroval jsem tu její práci.“

„Za chvíli budu mít schůzku s Meridasem a ostatními,“ odpověděl Gavilar. „Měli by mi poskytnout víc informací. Potom se můžeme k našemu jednání vrátit.“

„Ne,“ odsekl Makabak rázně. „Pochybuj, že se k tomu vrátíme.“

„Tohle není všechno, Nale!“ namítl Vorin, ale pospíchal za Makabakem, který mezitím vyšel ven. „Je to důležité! Já chci pryč. To je jediná možnost...“

„Co to bylo?“ zeptala se Navani, když Gavilar zavřel dveře. „To nebyli žádní vyslanci. Kdo to byl?“

Gavilar neodpověděl. Rozvážnými pohyby začal hrnout sfery ze stolu do sáčku.

Navani skočila ke stolu a jeden chytila. „Co je to? Jak to, že tyhle sfery svítí takhle? Má to něco společného s těmi fabriálisty, které jsi sem pozval?“ Podívala se na něho a čekala na odpověď, na vysvětlení.

Gavilar ale jenom natáhl ruku pro sferu. „Tohle se tě netýká, Navani. Vrať se na hostinu.“

Sevřela sferu v dlani. „Takže ti mám dál dělat zástěrku? Neslíbil jsi Velkopánu Rinemu, že budeš zrovna *dnes* jednat o tom sporu? Víš, kolik lidí na tebe čeká? A neříkal jsi, že máš před začátkem hostiny *další* schůzku? To chceš naše hosty jen tak ignorovat?“

„Máš tušení,“ odpověděl Gavilar tiše, „jak mě všechny ty tvoje neustálé otázky *unavujou*, ženská?“

„Tak bys třeba mohl zkusit na pár odpovědět. Byla by to novinka, jednat se svou ženou jako s člověkem a ne jako se strojem, který sis postavil na odpočítávání dnů v týdnu.“

Natáhl ruku po sferu.

Navani ho instinktivně sevřela v dlaní pevněji. „Proč? *Proč* přede mnou tohle všechno pořád tajíš? Prosím, aspoň tohle bys mi mohl říct.“

„Jednám o tajemstvích, která bys neunesla, Navani. Kdybys znala rozsah toho, do čeho jsem se dal...“

Zamračila se. Rozsah čeho? Aletkar už dobyl. Sjednotil velkoknížata. Tak to souvisí s tím, že se začal ohlížet po Nedobytých horách? Přece obsadit kus divočiny, kde žije jenom ten podivný kmen paršů a jinak nikdo – nemůže vůbec nic znamenat proti tomu, co už má.

Vzal její ruku do svých a násilím jí otevřel prsty a vzal z dlaně sfer. Nebránila se, nereagoval by na to dobře. Nikdy proti ní násilí nepoužil, tak nejednal, ale místo síly používal slova. Kritická. Výhrůžná.

Vzal ten zvláštní ohromující sfer a vsunul ho do sáčku k ostatním. Sáček energicky zavřel a zastrčil do kapsy.

„Ty mě trestáš, vid’?“ dožadovala se vysvětlení. „Ty víš, jak mám ráda fabriály. *Schválně* mě takhle mučíš, protože víš, že to bude bolet.“

„Možná,“ odpověděl Gavilar, „se jednou naučíš nejdřív přemýšlet a pak až mluvit, Navani. Možná poznáš, jak draze se platí za fámy.“

Zase tohle? pomyslela si. „V pořádku, Gavilare, *nic* se nestalo.“

„Myslíš, že je to podstatné?“ zeptal se Gavilar. „Myslíš, že je to podstatné pro dvůr? Pro ně je lež stejně dobrá jako pravda.“

Má pravdu, uvědomila si. Gavilarovi bylo *jedno*, jestli mu byla nevěrná – a nebyla. Ale to, co řekla, spustilo fámy a teď bylo těžké je zastavit.

Podstatný byl pro Gavilara jenom jeho odkaz. Chtěl být pro lidi velkým králem a velkým vůdcem. Tenhle motiv ho vždycky hnal dopředu, ale v poslední době přerůstal v něco jiného. Neustále si kladl otázku, jestli bude největším aletským králem. Jestli obstojí ve srovnání se svými předchůdci, jako byl Sluncejas.

Pokud král nezvládl vlastní manželku, zůstane to jako skvrna na jeho pověsti? Co potom bude království, když Gavilar ví, že jeho žena miluje jeho bratra? V tom byla Navani tím odprýsknutým místem na jeho naleštěném mramoru nade vše důležité pověsti.

„Promluv si s dcerou,“ řekl Gavilar a otočil se ke dveřím. „Věřím, že jsem uklidnil Amaramovu hrdost. Možná ji vezme zpátky, čas se jí krátí. Moc dalších nápadníků o ni zájem neprojeví. To bych mohl dát půl království, abych se té holky zbavil, jestli Meridase znova odmítne.“

Navani se ušklíbla. „Promluv si s ní *ty*. Jestli ti o to tak jde, tak bys to mohl jednou vyřídit *osobně*. Kromě toho, mě Amaram nezajímá. Jasna by mohla mít lepšího.“

Gavilar strnul, ohlédl se a řekl velmi tiše: „Jasna si *vezme* Amarama, jak jsem jí řekl. Nechá té hloupé zatvrzelosti proti církvi. Ta její arogance je skvrnou na pověsti celé rodiny.“

Navani k němu postoupila o krok blíž, aby mohla mluvit stejně tiše a chladně jako on. „Uvědom si, že ta holka tě má pořád ráda, Gavilare.“

Všichni tě mají rádi. Elhokar, Dalinar, kluci... ti tě *obdivujou*. Opravdu jim chceš ukázat, jaký ve skutečnosti jsi? Ten tvůj odkaz jsou *oni*. Tak si je pěstuj. Oni jednou rozhodnou, jak si tebe budou lidi pamatovat.“

„O tom rozhodne moje velikost, Navani. A tu nepodkope ani Dalinarova průměrnost, ani můj syn a osobně pochybuju, že Elhokar dosáhne té *průměrnosti*.“

„A já?“ zeptala se. „Já bych mohla psát tvou historii. Tvůj život. Všechno to, co si myslíš, že jsi udělal, dokázal... to všechno je pomíjivý, Gavilare. Člověka budoucím generacím zachovají *slova na papíru*. Ty mnou opovrhuješ, ale já mám v ruce to, o co ti nejvíc jde. Když mě budeš moc tlačit ke zdi, začnu se kroutit.“

Nezačal na ni křičet, ale v očích měl ledovou prázdnotu, která by spolkla celá království a nechala by po nich jen černou díru. Zvedl ruce k její bradě a jemně ji vzal do dlaní jako výsměch bývalému láskyplnému gestu.

Bylo to silnější než facka.

„Víš, proč tě ze všeho vylučuju, Navani?“ zeptal se tiše. „Myslíš, že uneseš slyšet pravdu?“

„Tak to jednou zkus. Jen tak pro osvěžení.“

„Ty si to nezasloužíš, Navani. Ty o sobě tvrdíš, že jsi badatelka, ale co jsi objevila? Zkoumáš světlo, ale sama jsi jeho opak. Bytost, která světlo ničí. Flákáš se po uši v hnoji v kuchyních a blázníš kolem počasí nebo kolem toho, jestli má nějaký druhořadý plavook správný čáry na mapě.“

Takhle nevypadá velká osobnost. Ty nejsi žádná badatelka. Ty se kolem nich jenom motáš. Ty nejsi fabriálistka, ty jsi obyčejná ženská, co si potrpí na cetky. Ničeho jsi nedosáhla, nikdo tě neuznává, chybí ti schopnosti. Všechno, čím vynikáš, je zásluha někoho jinýho. Ty sama nic neznamenáš – jen si ráda vybíráš muže, kteří něco znamenají.“

„Jak můžeš –“

„Popři to, Navani,“ odsekl. „*Popři*, že jsi milovala jednoho bratra, ale vzala sis druhého. Předstírala jsi lásku k člověku, který se ti hnusil – jenom proto, že se měl stát králem.“

Couvla od něho, vymanila se z jeho sevření a odvrátila hlavu. Zavřela oči a cítila na tvářích slzy. Bylo to složitější, než naznačil, protože milovala oba – ale Dalinarova prudkost ji děsila, a tak byl Gavilar bezpečnější volba.

V Gavilarově obvinění ale byla pravda. Mohla lhát sama sobě a říkat si, že vážně uvažovala o Dalinarovi, ale všichni věděli, že si nakonec vybere Gavilara. A vybrala. Byl z nich dvou ten vlivnější.

„Šla jsi za mocí a za penězma,“ pokračoval Gavilar. „Jako obyčejná děvka. Napiš si o mně, co chceš. Řekni to, vykřič to, rozhlas to do světa. Já ta tvoje nařčení přežiju a můj odkaz *i tak* zůstane. Objevil jsem vstup do říše bohů a legend, a jakmile se mezi ně včlením, moje království bude nekonečné.“

Po těch slovech odešel a s tichým cvaknutím za sebou zavřel dveře. I ve sporu byl pánem situace.

Navani, rozechvělá, došla na své místo ke stolu, plné sprenů zloby. A sprenů studu, kteří kolem ní poletovali jako bílé a červené okvětní lístky.

Třásla se vzteky. Měla vztek na něho. I na sebe za to, že se nebránila. A na celý svět, protože věděla, že v jeho slovech byl – byť maličký – kousek pravdy.

Ne. Nedovol, aby se jeho lži staly tvou pravdou. Bojuj. Se zaťatými zuby se začala přehrabovat ve stole a hledat olejovou barvu a papír.

Začala kreslit a pečlivě malovala každou kaligrafickou čáru. Hrdost, jako by to byl důkaz proti němu, ji nutila být pečlivá a detailní. Tento akt ji většinou uklidnil. Sledovat, jak se z úhledných uspořádaných čar stávají slova, jak se kresba na papíru mění v poselství.

Výsledkem byla jedna z nejkrásnějších glyfových modliteb, jaké kdy vytvořila. Text byl prostý. *Smrt. Dar.*

Smrt. Každý glyf kreslila v duchu Gavilarových heraldických symbolů.

Modlitba rychle vzplála od plamene lampy. Plameny šlehalo vysoko a Navanina duchovní očista se postupně měnila ve stud. Co to dělá? Modlí se za manželovu smrt? Znovu se k ní vrátil houf sprenů studu.

Kam se to dostali? Jejich hádky byly čím dál horší. Ona *věděla*, že tahle slupka, co na sebe bere v poslední době, to není on. Když mluvil s Dalinarem nebo se Sadeasem, nebo dokonce – většinou – i s Jasnou, byl jiný.

Gavilar je ve skutečnosti lepší. Měla pocit, že si to sám uvědomuje. Zítřka dostane květiny. Bez omluvy, ale s darem. Většinou to býval náramek.

Ano, Gavilar si uvědomoval, že by měl být lepší. Jenže... ona v něm toho netvora nějak probouzela. A on v ní tu slabost. Uhodila dlaní kryté ruky do stolu a druhou rukou si třela čelo.

U všech bouří. Není to tak dlouho, co spolu seděli a vymýšleli, jaké bude království, které společně vytvoří. Teď spolu sotva dokázali mluvit, aniž by se třebovali těmi nejostřejšími zbraněmi do soupeřových slabin s přesností, jakou lze získat jen dlouhodobým soužitím.

S úsilím se vzpamatovala, opravila si make-up a zkontrolovala účes. Možná je taková, jak on tvrdí, ale *on* sám není víc než násilník z balíkova, který jenom měl tolik štěstí, že ošálil dobré lidi, aby za ním šli.

A jestli takovýhle člověk může předstírat, že je král, tak ona může předstírat, že je královna. Prostě mají království.

Aspoň jeden z nich by se měl snažit ho vést.

Navani se o té vraždě dověděla, až když bylo po všem.

Na hostině byli vzorem dokonalého královského páru, byli k sobě srdeční a milí a společně řídili program. Potom Gavilar odešel, vypařil se, jakmile k tomu našel záminku. Aspoň ale počkal, než se dojí.

Navani se odešla dolů loučit s hosty. Naznačovala, že Gavilar nikoho neurážel úmyslně. Byl jenom unavený z těch svých náročných cest. Ano, je si jistá, že brzy bude dávat audience. Rádi přijedou na návštěvu, jakmile přejde příští velebouře...

A tak pokračovala dál, až v ní s každým dalším úsměvem sílil pocit, že vybuchne. Ulevilo se jí, když k ní přiběhla dívka, poslíček se vzkazem. Ustoupila od odcházejících hostů a čekala na zprávu, že někdo rozbil drahou vázu nebo že Dalinar usnul na stole.

Místo toho jí ale dívka odvedla za stewardem s velmi zachmuřeným výrazem ve tváři. S rudýma očima a třesoucíma se rukama ji vzal za paži – jako by se o ni chtěl opřít. Po tvářích mu stékaly slzy a zachytávaly se v řídké bradce.

Když ho takhle viděla, uvědomila si, že o něm vlastně nikdy neuvažovala jako o člověku. Často ho brala jako jakousi živou součást palácového inventáře, jako člověk bere třeba sochy venku u vchodu. Jako bral Gavilar ji.

„Gerehu,“ oslovila ho v rozpacích a vzala ho za třesoucí se ruku. „Co se stalo? Jste v pořádku? Nepracoval jste moc dlouho bez...“

„Král,“ vyhrkl stařík. „Jasnosti, oni dostali našeho krále! Ti paršové. Ti barbari! Ty... ty *bestie*.“

Nejdřív ji napadlo, že se Gavilarovi nějak povedlo utéct z paláce a všichni si mysleli, že byl unesen. *Ten chlap*... běželo jí hlavou a představovala si ho venku ve městě s těmi svými zvláštními návštěvníky, jak si někde v temné místnosti probírají tajemství.

Gereh jí sevřel ruku pevněji. „Jasnosti, oni ho *zabili*. Král Gavilar je mrtev!

„To není možný,“ namítla. „Je to nejmocnější muž v téhle zemi a možná na světě. Kolem sebe má samé Štreponoše. To jste se zmýlil, Gerehu. On je...“

On je silný jako bouře. Jenže to samozřejmě nebyla pravda – to jenom pustil mezi lidi, aby tomu věřili. *Všechno přežiju*... Když říkal tyhle věci, bylo těžké mu nevěřit.

Musela vidět jeho tělo, než si konečně začala pomalu připouštět pravdu, která ji mrazila jako zimní déšť. Gavilar v kaluži krve na stole ve spižírně, strážce násilím odvádějící vyděšené služebnictvo, které se dožaduje vysvětlení.

Navani nad ním stála. Když se dívala na krev v jeho vousech, na rozbitý Střeplát, na to nehybné tělo bez dechu a zející díry v něm... ještě v tu chvíli přemýšlela, jestli to není nějaký trik. Gavilar Kholin prostě nemůže *umřít* jako obyčejný člověk.

Nechala si ukázat zřícený balkon, kde Gavilara našli mrtvého. Zřítíl se s ním. Prý to viděla Jasna. Vždycky klidná a vyrovnaná Jasna seděla v koutě, krytou ruku sevřenou v pěst u úst, a plakala.

Až v tu chvíli se kolem Navani vynořili spreni zděšení jako malé trojúhelníčky lámajícího se světla. Až v tu chvíli Navani uvěřila.

Gavilar Kholin byl mrtev.

Sadeas odvedl Navani stranou a s upřímnou lítostí vysvětloval svou roli v celé události. Poslouchala otupěle a nepřítomně. Byla příliš zaneprázdn-

něná a nevěšila si, že většina Paršendů potají opustila palác a zmizela ve tmě okamžik předtím, než jejich přísluhovač zaútočil. Jejich vůdci se drželi stranou, aby zamaskovali jejich odchod.

V transu se Navani vrátila do spížírny k chladným ostatkům Gavilara Kholina. K jeho odložené skořápce. V pohledech služebnictva a lékařů bylo zřejmé, že od ní čekají zármutek. Možná nářek. Místnost byla samozřejmě plná houfů sprenů bolesti a tu a tam byli i spreni trýzně jako zuby vyrůstající ze zdí.

Navani cítila něco *podobného* těmto emocím. Žal? Ne, to ne. Lítost. Kdyby byl opravdu mrtvý, tak... tak je po všem. Jejich poslední skutečný rozhovor byla další hádka. A už se nedá vzít zpátky. Vždycky si říkala, že se zase usmíví. Že si teď projdou trnín a nakonec najdou cestu zpátky, aby bylo všechno jako dřív. Když už to nebude láska, bude to aspoň spojenectví.

Ale to už se nikdy nestane. Je to pryč. Gavilar je mrtev, ona je vdova a... u všech bouří, za tohle se *modlila*. Ta myšlenka jí projela jako meč. Doufala, že Všemohoucí ty její hloupé prosby učiněné ve chvíli zlosti nevyslyší. I když ve skrytu duše Gavilara někdy nenáviděla, nechtěla, aby umřel. Že ne?

Ne. Ne, takhle to skončit nemělo. A přepadla jí další emoce. Soucit.

Gavilarovo mrtvé tělo ležící v kaluži krve jako by bylo výsměchem jeho velkým plánům. Myslel si přece, že on všechno přežije. Šel za nějakým velkým snem, tak velkým, že ho s ní ani nemohl sdílet. Jenže Pán bouří a Paní světa lidské touhy ignorují, i kdyby byly sebevětší.

Necítila ale zármutek. Jeho smrt byla smysluplná, ale pro ni žádný smysl neměla. Jiný než, možná to, že se její děti nikdy nebudou muset dovědět, čím by se stal.

Já budu ta lepší, Gavilare, pomyslela si a zavřela oči. *Za to, čím jsi býval, nechám svět v iluzi. Předstírat. Dám ti tvůj odkaz.*

Pak se zarazila. Jeho Střeplát – tedy ten, co měl na sobě – byl prasklý u pasu. Sáhla mu prsty do kapsy a přejela po prasečí kůži. Vytáhla sáček sferů, který u Gavilara předtím viděla, ale byl prázdný.

U sta bouří. Kam je dal?

Kdosi v místnosti zakašlal a Navani si okamžitě uvědomila, jak to asi vypadá, když mu probírá kapsy. Vytáhla tedy sfery, které měla ve vlasech, a dala je do sáčku, ten složila a vtiskla mu ho do ruky. Potom si položila čelo na jeho rozbitou hrud. Takhle to bude vypadat, že mu vrací dary, že mu symbolicky v jeho smrti předává své světlo.

Potom s tváří potřísněnou od jeho krve vstala a okázale se snažila uklidnit. Během dalších pár hodin se snažila obnovit pořádek ve městě, které se zmítalo v chaosu, až se obávala, že si vyslouží pověst bezohledného nelidy. Lidi ale naopak její houževnatost spíše uklidňovala.

Král byl mrtev, ale království žilo dál. Gavilar skončil život stejně, jako ho žil – velkým dramatem, po němž musela Navani všechno, co zbylo, posbírat a lepit zpátky dohromady.

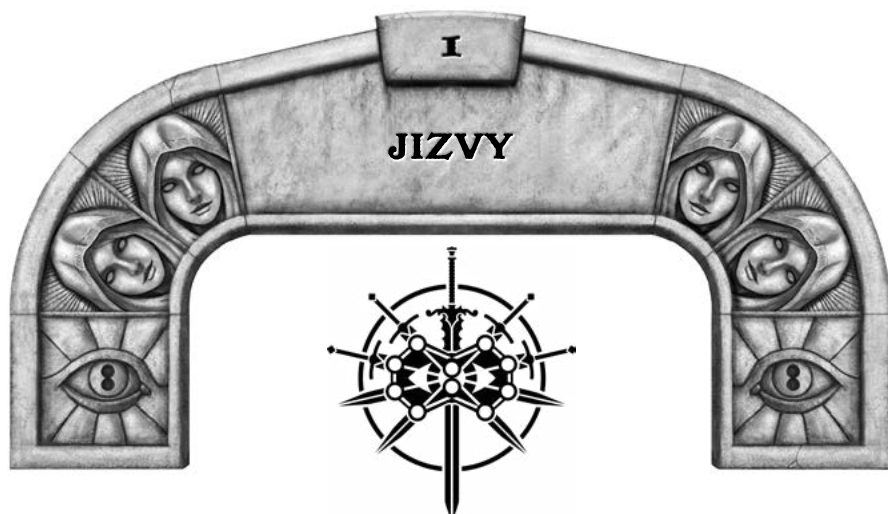

ČÁST PRVNÍ

Břemena

KALADIN • ŠALÁN • NAVANI

VENLI • LIRIN

*Nejdřív se k vám spren musí přiblížit.
Záleží na typu drahokamu, protože některé spreny přirozeně přitahují
určité kameny. Kromě toho je nutné sprena ukonejšit něčím, co zná a co
má rád. Tak třeba pro ohnivě spreny je nutností dobrý oheň.*

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Lirin byl sám překvapen, jak je klidný, když prohlížel dítěti dásně, jestli nemá kurděje. Dnes se mu hodily ty roky, které strávil přípravou na práci lékaře. Dechová cvičení – aby měl pevnou ruku – se hodila pro špionáž stejně dobře jako pro operaci.

„Tady máte,“ řekl matce dítěte a vyndal malý žeton vyřezaný z krunýře. „Ukažte to ženě v jídelně, ona vám dá pro syna šťávu na pití. Musí to vypít všechno, každé ráno.“

„Velmi děkuji,“ odpověděla žena s nápadným herdazským přízvukem. Přitáhla si syna k sobě a podívala se na Lirina vyděšenýma očima. „Kdyby... kdyby dítě... našlo...“

„Ujišťuji vás, že vám dáme vědět, kdybychom se něco dověděli o vašich ostatních dětech,“ slíbil jí Lirin. „Je mi líto, co vás potkalo.“

Přikývla, osušila si tváře a odcházela s dítětem v náručí k hlídce za městem. Tam jí skupinka ozbrojených paršů zvedla kapuci a porovnála její tvář s obrázky, které poslali Žhnuocí. Poblíž stála Lirinova žena Hesina a četla na požádání popisy.

Kamenžár za nimi zahalovala ranní mlha. Vypadal jako shluk temných

neostrých hrbolů. Jako nádory. Lirin sotva rozeznal celty natažené mezi domy, které poskytovaly nouzové přístřeší pro davy uprchlíků z Herdazu. Celé ulice byly odříznuté a jen tu a tam se nořily z mlhy tajemné zvuky – cinkání talířů, hovor lidí.

Tyhle chatrče samozřejmě nepřežijí bouři, ale daly se snadno strhnout a složit. O ubytování prostě byla nouze. Lidé se mohli vtěsnat na pár hodin do bouřivzdorných krytů, ale žít tak nemohli. Otočil se a podíval se na frontu lidí čekajících, že je ještě dnes vezme. Mizela v dálce v mlze, doprovázená hemžícími se spreny hladu a vyčerpání, připomínajícími hmyz a víry prachu. U sta bouří. Kolik lidí dokáže tohle město pojmout? Vesnice u hranic musí být napěchované k prasknutí, když se jich tolik dostalo až tak daleko do vnitrozemí.

Už to byl rok, co poprvé přišla věčná bouře a padl Aletkar. Rok, po který se Herdaz, malá země na severozápad od Aletkaru, snažila nějak probít. Před dvěma měsíci se nepřítel rozhodl království nadobro zničit. Brzy potom vzrostly počty uprchlíků. Jako obvykle vojáci bojovali a místní lidé – jejich pole byla pošlapaná – hladověli a nezbývalo jim než opouštět domovy.

Kamenžár se snažil ze všech sil. Aric a další muži – bývalé strážce Rošonova domu, nyní ale beze zbraní – vytvořili kordon a nepouštěli do Kamenžáru nikoho, koho by nejdříve Lirin neprohlédl. Lirin přesvědčil Jasnost Abiažan, že je nutné každého prohlédnout. Bála se moru; on jen chtěl zachytit ty, kdo by mohli potřebovat nějaké ošetření.

Její vojáci ostražitě procházeli podél fronty. Paršové nosí meče. Učí se číst a trvají na tom, aby byli nazýváni „pěvci“. Rok po jejich probuzení to Lirinovi stále připadalo divné. Ale co, jemu to může být jedno. V mnoha věcech se život změnil velmi málo. Paršové se utápěli ve stejných starých sporech jako dříve aletští jasnopáni. Ti, kterým zachutnala moc, jí chtěli víc a začali se o ni hlásit mečem. Obyčejní lidé kvůli tomu krváceli a Lirin je musel sešívat.

Vrátil se zpátky k práci. Dnes měl před sebou přinejmenším ještě stovku uprchlíků k ošetření. Někde mezi nimi se skrýval člověk, který byl strůjcem velké části tohoto utrpení. A proto byl Lirin dnes tak nervózní. Další na řadě nebyl on, ale Alet v otrhaném oblečení, který v bitvě přišel o ruku. Lirin mu prohlédl ránu, ale byla už pár měsíců stará a Lirin nemohl s obrovským zjizvením už nic udělat.

Lirin pohyboval prstem ze strany na stranu muži před očima a zkoumal, jestli ho bude sledovat. Šok, běželo mu hlavou. „Utrpěl jste v nedávné době nějaké rány, o kterých jste mi neřekl?“

„Rány ne,“ odpověděl muž. „Ale banditi... sebrali mi ženu, dobrý lékaři. Odvedli ji... mě přivázali ke stromu a nechali mě tam. Jen se smáli...“

Hrome. Duševní trauma Lirin skalpelem nevyřízne. „Až přijдете do města,“ řekl muži, „hledejte stan čtrnáct. Tam řekněte té ženě, že vás posílám já.“

Muž tupě přikyvoval. V očích měl prázdný výraz. Poslouchal ho vůbec? Lirin se snažil zapamatovat si jeho rysy – prošedivělé vlasy s jedním opačně rostoucím pramenem vzadu, tři velká mateřská znaménka na levé tváři a ta chybějící paže. Zaznamenal si, aby ho večer ve stanu zkontrolovali. Asistenti tam hlídali uprchlíky s případnými sebevražednými sklony. Víc vzhledem k počtům čekajících lidí Lirin udělat nemohl.

„Tak utíkejte,“ řekl a jemně muže postrčil směrem k městu. „Stan čtrnáct, nezapomeňte. Vaší ztráty je mi líto.“

Muž odešel.

„Vy to říkáte tak lehce, doktore,“ ozvalo se vzadu.

Lirin se prudce otočil a hned se uctivě poklonil. Nová představená města, Abiažan, byla parška s nápadně bílou pletí s jemným červeným mramorováním na tvářích.

„Jasnosti,“ zareagoval Lirin, „prosím?“

„Říkal jste tomu člověku, že vám je líto jeho ztráty,“ odpověděla Abiažan. „Každému to říkáte tak snadno – jako kdybyste byl studený jako kámen. Vy k těm lidem vážně nic necítíte?“

„Cítím, Jasnosti,“ odpověděl Lirin. „Ale nesmím se nechat přemocť jejich bolestí, to je základní pravidlo, když chce člověk lidi léčit.“

„Zvláštní.“ Parška zvedla krytou ruku zahalenou v rukávu havy. „Vzpomínáte, jak jste mi spravil ruku, když jsem byla malá?“

„Vzpomínám.“ Abiažan se vrátila – s novým jménem a novým úkolem od Žhnocích – potom, co utekla po věčné bouři. Přivedla s sebou mnoho paršů – všechny z tohoto kraje, ale přímo z Kamenžáru se vrátila jenom Abiažan. O tom, co zažila v měsících mezi útekem a návratem, nikdy nemluvila.

„Taková zvláštní vzpomínka,“ poznamenala. „Ta doba mi teď připadá jako sen. Vzpomínám si na bolest. Chaos. Přísnou postavu, která mi způsobila další bolest – i když teď vím, že jste mě tím léčil. Takové úsilí kvůli jednomu dítěti obyčejných otroků.“

„Já nikdy nerozlišuju mezi těmi, co léčím, Jasnosti. Otroky, nebo král.“

„Jsem si jistá, že ty peníze, které za mě Wistiow zaplatil, s tím neměly nic společného.“ Podívala se na Lirina přimhouřenýma očima, a když znovu promluvila, byla v její řeči patrná kadence, jako by zpívala text na melodii. „Litoval jste mě, chudé vyděšené dítě, které připravili o rozum? Plakal jste pro nás, doktore, pro ten život, jaký jsme vedli?“

„Doktor plakat nesmí,“ odpověděl Lirin tiše. „Doktor si to *nemůže dovolit*.“

„Jako kámen,“ opakovala a zakroutila hlavou. „Viděl jste u uprchlíků spreny nákazy? Kdyby se tihle spreni dostali do města, všechny obyvatele by zabili.“

„Nemoc nezpůsobují spreni,“ namítl. „Nemoc se šíří kontaminovanou vodou, nedostatkem hygieny, někdy i dechem nakažených.“

„To jsou pověry,“ odpověděla.

„To je moudrost Heraldů,“ namítl Lirin. „Měli bychom být opatrní.“ Ve fragmentech starých rukopisů – překladech překladů – byly zmínky o rychle se šířících nemocech, které zabíjely desetitisíce lidí. V moderních textech, které prostudoval, nic takového nebylo, ale *slyšel*, že se povídá o něčem divném na západě – říkali tomu nový mor. Nic bližšího se ale nevědělo.

Abiažan odešla bez další poznámky. Přidal se k ní její doprovod, skupina vysoce postavených paršů a paršek. I když byli oblečeni podle aletské módy, nosili tlumenější a světlejší barvy. Žhnoucí jim vysvětlili, že pěvci se v minulosti vyhýbali jasným barvám a raději zdůrazňovali vzory své pleti.

Lirin cítil ve způsobu, jak se Abiažan a ostatní paršky chovají, jisté hledání identity. Bylo patrné v jejich přízvuku řeči, v oblékání, způsobech – to všechno na nich bylo ryze aletské. Ale fascinovalo je, kdykoli Žhnoucí mluvili o jejich předcích, a snažili se dávno mrtvé parše napodobovat.

Lirin se obrátil k další skupině uprchlíků. Tentokrát to byla celá rodina. I když by mu to mělo teoreticky udělat radost, nedokázal se zbavit obav, jak těžké bude uživit pět dětí a rodiče zesláblé z podvýživy.

Když je poslal dál, skrz frontu se k němu prodírala známá tvář a zaháněla spreny hladu. Lalar měla na sobě tentokrát jednoduché šaty služebné s rukavicí místo prodlouženého rukávu na krytou ruku. Nesla čekajícím uprchlíkům kbelík vody. Lalar ale neměla chuži služky. Bylo v ní jakési... odhodlání, které žádná nucená služba nedokáže zadusit. Konec světa jí dělal asi stejné starosti jako kdysi špatná úroda.

Zastavila se u Lirina a nabízela mu pití. Nalila mu do čistého šálku místo přímo z měchu, jak to chtěl, ne naběračkou z vědra.

„Je o tři dál,“ šeptala Lalar, než se napil.

Lirin zavrčel.

„Menší, než jsem čekala,“ dodala Lalar. „Má to být velký generál, vůdce herdazského hnutí odporu. Ale vypadá jako obchodní cestující.“

„Genialita na sebe bere rozmanité podoby, Lalar,“ poznamenal Lirin a mávl rukou, aby mu nalila ještě pití, aby získali čas vyměnit si pár slov.

„Ale i tak...“ začala, ale odmlčela se, když prošel kolem Durnaš, vysoký parš s černo-červenou mramorovanou pletí a mečem na zádech. Jakmile se vzdálil, pokračovala tiše. „Upřímně jste mě překvapil, Lirine. Ani jste nepomyslel na to, toho tajného generála udat.“

„Oni by ho popravili,“ poznamenal.

„Vy v něm ale stejně vidíte zločince, co?“

„Je odpovědný za to, že trval na válce s nepřátelskou přesilou. Zbytečně zmařil životy svých lidí v beznadějných bitvách.“

„Někdo by to nazval hrdinstvím.“

„Hrdinství je báčorka, co se povídá mladým snílkům – hlavně když chcete, aby pro vás cedili krev. Jeden můj syn za to zaplatil životem a druhého mi to vzalo. Můžete si nechat to hrdinství, ale vraťte mi životy těch, co o ně přišli v nesmyslných konfliktech.“

Konečně se zdálo, že už snad je konec. Hnutí odporu v Herdazu se konečně zhroutilo. Snad už se ten příliv uprchlíků zpomalí.

Laral ho sledovala svýma světle zelenýma očima. Byla bystrá. Jak moc by si přál, aby bylo všechno jinak, aby starý Wistiow dostal do vínku ještě pár let navíc. Tuhle ženu by mohl Lirin nazývat dcerou a Tiena i Kaladina by měl u sebe, oba jako lékaře.

„Já toho herdazskýho generála neudám,“ řekl. „Nedívej se na mě takhle. Nenávidím válku, ale neodsoudím toho tvýho hrdinu na smrt.“

„A váš syn si pro něj přijde?“

„Poslal jsem Kalovi vzkaz. To by mělo stačit. Hlavně ať je tvůj manžel připravený odvést od něj pozornost.“

Přikývla a pokračovala s vodou k paršským strážím od městské brány.

Lirin vyřídil rychle několik dalších uprchlíků a potom se dostal ke skupině postav v pláštích.

Zklidnil se krátkým dechovým cvičením, které ho naučil jeho učitel před mnoha lety v ošetřovně. I když se mu útroby chvěly, pevnou rukou mávl na první z postav v pláštích.

„Musím vás prohlédnout,“ řekl tiše, „aby nebylo nápadné, že jsem vás vytáhl z řady.“

„Začněte se mnou,“ řekl nejmenší z mužů. Ostatní čtyři se posunuli a pečlivě ho obestoupili.

„Nesmíte vypadat jako ochranka, vy tupci,“ sykl Lirin. „Tady si sedněte na zem. Třeba nebudete tolik vypadat jako banda rváčů.“

Poslechli a Lirin si posunul stoličku k tomu, co vypadal jako vůdce. Měl řídký prošedivělý knír a mohlo mu být tak kolem padesáti. Snědou větrem ošlehanou pleť měl tmavší než většina Herdazů, možná by prošel i jako Aziš. Oči měl hluboké, tmavě hnědé.

„Jste to vy?“ zeptal se Lirin šeptem a přiložil mu ucho k hrudi a poslouchal pulz.

„Jsem,“ odpověděl muž.

Dieno enne Calah. Dieno ve staré herdazštině znamená norek. Hesina mu vysvětlila, že *enne* je honorifikum, které jménu dodává vznešenost.

Dalo by se čekat – a Laral evidentně čekala –, že Norek bude brutální válečník stejného kalibru jako třeba Dalinar Kholin nebo Meridas Amaram. Lirin ale věděl, že válečníci chodívají v různém balení. Norek může být klidně malý a může mu chybět zub, ale v té jeho štíhlé postavě je síla a při prohlídce si Lirin všiml nemála jizev. Jizvy na zápěstích tedy... byly jizvy po poutech, jaké mívali na rukou otroci.

„Děkuju,“ šeptal Dieno, „za azyl.“

„To jsem nerozhodl já,“ odpověděl Lirin.

„Ale zajistíte tak, že odboj unikne a bude žít dál. Ať vám Heraldí zehnaj, doktore.“

Lirin vyndal obvaz a začal generálovi ovazovat ránu na paži, která nebyla

dobře ošetřená. „Ať nás Heraldí tohotole konfliktu rychle zbaví, to bude požehnání.“

„Ano, ať vedou vetřelce hezky zpátky do Prokletí, kde se vylíhli.“

Lirin pokračoval v práci.

„Vy... se mnou nesouhlasíte, doktore?“

„Váš odboj byl poražen, generále,“ odpověděl Lirin a utáhl obvaz. „Vaše království padlo stejně jako naše. Další konflikt už bude znamenat jenom víc mrtvých.“

„Přece ale nechcete poslouchat tyhle příšery.“

„Poslouchám toho, kdo mi drží nůž pod krkem, generále,“ odpověděl Lirin. „Jako jsem to dělal vždycky.“

Dokončil práci a potom zběžně prohlédl generálovy čtyři společníky. Nebyla mezi nimi žádná žena. Kdo jim čte zprávy?

Lirin okázale ošetřoval ránu na noze jednomu z mužů a muž – stačilo trochu poradit – věrohodně kulhal a sténal bolestí. Jedno píchnutí jehlou vyrojilo ze země sprengu bolesti v podobě malých oranžových rukou.

„Tohle potřebuje větší zákrok,“ řekl Lirin hlasitě. „Jinak byste mohl o tu nohu přijít. Ne, bez námitek. Podíváme se na to radši hned.“

Poslal Arika pro nosítka. Ostatní čtyři muže – včetně generála – postavil k nosítkům a tím je mohl vyčlenit z fronty.

Teď potřebovali odvést pozornost jinam. To zajistil Toralin Rošon, manžel Laral, bývalý starosta. Vrával z mlhou zahaleného města a sotva se držel na nohou.

Lirin mávl na Norka a jeho vojáky a pomalu je vedl ke kontrolnímu stanovišti.

„Nejste ozbrojeni, že ne?“ sykl pod vousy.

„Zbraně jsme nechali tam,“ odpověděl Norek. „Ale nás prozradí můj obličej, ne síla.“

„Na to jsme připravení.“ *Modlete se k Všemohoucímu, aby to fungovalo.*

Když Lirin došel blíž, lépe rozeznal Rošona. Tváře mu visely jako laloky potom, co po smrti svého syna před sedmi lety tolik zhubl. Rošon dostal příkaz oholit bradku, možná proto, že ji měl tak rád, a neměl na sobě tu svou hrdou válečnickou takamu. Místo ní měl kolenní vycpávky a krátké kalhoty, co nosí uklízeči ztvrdlého bahna.

Pod paží nesl stoličku a tlumeně cosi mumlal. Dřevěná noha mu skřípěla po kameni. Přestože Lirin celý život léčil úrazy opilců, kteří buď někam spadli, nebo se poprali, tentokrát nedovedl s jistotou poznat, jestli se Rošon opravdu opil, nebo jestli to hraje. Nicméně pozornost upoutal. Paršové na kontrolním stanovišti do sebe štouchli a jeden zanotoval v povzbudivém rytmu – jako to dělávali, když je něco pobavilo.

Rošon si vybral nedalekou budovu a rozložil si stoličku a potom – k potěšení přihlížejících paršů – se pokusil na ni vylézt, ale netrefil se, zavrával na protéze a málem upadl.

Paršové ho pobaveně sledovali. Každý z těchto znovuzrozených pěvců patřil původně některému z bohatých plavooků ve městě. Sledovat bývalého starostu pokleslého na vrávorajícího opilce, který celé dny nádeničí na té nejpodřadnější práci ve městě? To pro ně byla lepší podívaná než komedianti.

Lirin se postavil ke stanovišti stráže. „Tehle potřebuje rychle operaci,“ řekl a ukázal na muže na nosítkách. „Jestli se mu rychle nebudu věnovat, může přijít o nohu. Moje žena zatím dohlédne na to, aby se ostatní uprchlíci posadili a počkali, až se vrátím.“

Ze tří paršů, kteří sem byli přiděleni jako inspektoři, zareagoval jenom Dor. Prošel obrázky a hledal na nich tvář zraněného muže.

Norek byl v čele seznamu nebezpečných uprchlíků, ale na nosiče se Dor ani nepodíval. Tehle podivnosti si Lirin všiml už před pár dny. Když vzal uprchlíky z fronty a využil je jako nosiče, všímali si hlídači jedině zraněných na nosítkách.

Doufal tedy, že když Rošon předvede komedii, budou paršové ještě méně pozorní. I tak byl ale zpocený, když Dor nad jedním z obrázků zaváhal. Lirin v dopise, který poslal zpátky po hlídce, když přišla žádat o azyl, varoval, že s sebou Norek může vzít pouze nižší strážce, z nichž nikdo nebude na seznámech. Že by –

Ostatní dva paršové se smáli Rošonovi, který se snažil navzdory opilosti dostat na střechu budovy a oškřábat z ní nános ztvrdlého bahna. Dor se k nim otočil a nepřítomně mávl na Lirinu, že může pokračovat.

Lirin si vyměnil letmý pohled se svou ženou, která čekala poblíž. Bylo dobře, že se na ni žádný z paršů neotočil, protože byla bledá jako Šin. Lirin nejspíš sám nevypadal o mnoho líp, ale oddechl si, až když Norek s vojáky odešli dál. V operační místnosti je rozdělil a zahnal z dohledu veřejnosti, dokud –

„Všichni ihned přerušete práci!“ vykřikl ženský hlas za nimi. „Připravte se vzdát úctu!“

Lirin by byl nejraději vzal do zaječích. Málem to udělal, ale vojáci šli dál vyrovnaným krokem. Jistě. Dělat, že neslyšel.

„Vy, doktore!“ ozval se hlas za ním. Byla to Abiažan. Lirin se zdráhavě zastavil a hlavou se mu honily výmluvy. Uvěřila by, že Norka nepoznal? Lirin už to měl i tak u starostky nahnuté potom, co trval na tom, že musí ošetřit Jebera, když se ten pitomec nechal pověsit na oprátku a bičovat.

Lirin se otočil a snažil se uklidnit. Abiažan pospíchala k němu, a i když se pěvci nečervenali, byla viditelně rozrušená. Když mluvila, znělo to úsečně jako staccato. „Pojďte se mnou. Máme návštěvu.“

Lirinovi chvílku trvalo, než její slova zpracoval. Nechce po něm vysvětlení. Tohle... s tím nesouvisí?

„Co se stalo, Jasnosti?“ zeptal se.

Norek a vojáci se zastavili, ale Lirin viděl, jak se jim pod pláští hýbou

ruce. To tvrdili, že zbraně u sebe nemají. Všemohoucí s nimi, jestli se tohleto zvrtně...

„Nic se nestalo,“ odpověděla Abiažan rychle. „Dostalo se nám pocty. *Pojďte za mnou.*“ Podívala se na Dora a ostatní hlídky. „Rozhlaste, že nikdo až do odvolání nesmí z města ani do města.“

„Jasnosti,“ ozval se Lirin a ukázal na muže na nosítkách. „Támhleten člověk má zranění, které třeba na první pohled nevypadá tak hrozně, ale já jsem si jistý, že jestli ho okamžitě nebudu operovat, tak –

„To počká.“ Ukázala na Norka a jeho lidi. „Vy čekejte. Všichni prostě čekejte. A... a vy, doktore, pojdte se mnou.“

Otočila se a odcházela a čekala, že Lirin půjde za ní. Lirin se podíval na Norka, kývl na něho, aby čekal, a rozběhl se za Abiažan. Co ji mohlo tak vyvést z míry? V poslední době už získávala takový aristokratický postoj a teď z toho najednou úplně vyšla.

Lirin přešel prostor za městem, prošel podél řady uprchlíků a brzy na svou otázku viděl odpověď. Z mlhy se vynořila robustní postava vysoká přes dva metry, doprovázená skupinkou ozbrojených paršů. To úděsné stvoření mělo vousy a dlouhé vlasy barvy uschlé krve, které jako by splývaly s jeho zahaleným oblečením, jako by se i vlasy chtělo zahalit. Tvář mělo skoro celou černou, jen pod očima linie červeného mramorování.

Postava ale měla vroubkovaný krunýř, jaký Lirin ještě nikdy neviděl, a zvláštní pár tvrdých ploutvovitých výběžků – nebo rohů –, které jí vyčnívaly po stranách jako ploutve z hlavy nad ušima. Oči jí zářily tlumenou rudou barvou. Žhnoucí. V Kamenžáru.

Naposledy viděl Lirin Žhnoucí před měsíci, a to bylo jen letmo, když se malá skupinka zastavila cestou na frontu v Herdazu. Řítily se vzduchem v pestrých róbách a v rukou měli dlouhá kopí. Vzbuzovali spíš dojem nadpozemské krásy, ale tohle stvoření vypadalo mnohem hrozivěji, jako něco, co opravdu nejspíš pochází z Prokletí.

Žhnoucí mluvil rytmickým jazykem k menší postavě, která stála vedle něho. Byla to parška ve válečné formě. *Pěvkyně*, opravil se Lirin. *Ne parška. Musí je i v duchu nazývat správným jménem, aby se pak nepřekl.*

Žena ve válečné formě vystoupila a tlumočila Žhnoucímu. Co si Lirin všiml, i ti Žhnoucí, co uměli aletsky, často využívali tlumočníky, jako by mluvit lidským jazykem bylo pod jejich úroveň.

„Vy,“ obrátila se tlumočnice k Lirinovi, „jste ten doktor? Co dnes prohlížel lidi?“

„Ano,“ odpověděl Lirin.

Žhnoucí odpověděl a tlumočnice překládala jeho slova. „Hledáme špiona. Mohl by se ukrývat mezi těmi uprchlíky.“

Lirin cítil vyprahlo v ústech. Ta nestvůra, co se nad ním tyčila, byl zlý sen, který *měl* zůstat jenom legendou, pouhou povídačkou o démonech večer u ohně. Lirin chtěl promluvit, ale slova z něj nevycházela. Musel si odkašlat.

Na úsečný povel Žhnocího se vojáci i s ním vydali k frontě čekajících. Uprchlíci začali couvat a několik z nich se pokusilo utíkat, ale paršové – i když ve srovnání s Žhnocím byli malí – měli válečnou formu, která jim dávala obrovskou sílu a rychlost. Všechny okamžitě pochytili a ostatní začali prohledávat čekající frontu, sundávali lidem kapuce a prohlíželi jim obličje.

Neohlížej se za Norkem, Lirine. Nebud' nervózní.

„My...“ začal Lirin. „My prohlížíme každého a porovnáváme je s těmi obrazy, co jsme dostali. Přisahám. Jsme pozorní! Není potřeba ty ubohé uprchlíky strašit.“

Tlumočnice jeho slova nepřeložila, ale Žhnocí začal okamžitě odpovídat ve svém jazyce.

„Ten, koho hledáme, na těch seznamech není,“ překládala parška. „Je to mladý muž, velmi nebezpečný špion. Bude ve srovnání s těmi uprchlíky statný a silný, ale může předstírat, že je zesláblý.“

„To... to by sedělo na spoustu lidí,“ řekl Lirin. Mohl by mít štěstí? Může to být náhoda? Třeba se to Norka ani netýká. Na okamžik ho zaplavila vlna naděje, jako když bouřkovými mraky prosvitne paprsek slunce.

„Měl byste ho znát,“ pokračovala tlumočnice. „Na lidské poměry vysoký, vlnité černé vlasy asi po ramena. Hladce oholený a na čele má cejch otroka. Včetně glyfu šaš.“

Cejch otroka.

Šaš. Nebezpečný.

Ale...ne...

Kousek od něho jeden z vojáků Žhnocích strhl kapuci dalšímu uprchlíkovi v plášti – a odkryl tvář, kterou měl Lirin důvěrně znát. Přesto ten drsný muž, kterým se Kaladin stal, vypadal jako hrubý obraz toho citlivého mladíka, jehož si Lirin pamatoval.

Kaladin okamžitě vzplanul obrovskou září a silou. Do Kamenžáru ten den navzdory veškerému Lirinovu úsilí vstoupila smrt.

PŘETRHANÁ POUTA

Potom nechte sprena prozkoumat past. Kámen nesmí být plně nabitý, ale nesmí být ani prázdný.

Z experimentů vyplývá, že nejúčinnější je hladina nabití Bouřnou září kolem sedmdesáti procent.

Pokud jste všechno udělali správně, bude spren svým nastávajícím vězením přitahován. Bude tančit kolem kamene, zkoumat ho a poletovat kolem něho.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

„**Ř**íkala jsem ti, že tě viděli,“ opakovala Syl Kaladinovi, který se rozzářil. Kaladin místo odpovědi jen cosi broukl. Syl se přeměnila na majestátní stříbrné kopí, jakmile Kaladin natáhl ruku. Pohled na zbraň zahnal pěvce, kteří po Kaladinovi pátrali. Kaladin se cíleně snažil vyhnout pohledu na otce, aby neprozradil jejich vztah. Kromě toho věděl, co by uviděl. Zklamání.

Tedy nic nového.

Uprchlíci se chaoticky rozutekli, ale Žhnucí se o ně přestali zajímat. Obrovitá postava se otočila ke Kaladinovi, založila ruce a usmála se.

Já jsem ti to říkala, ozvala se mu Syl v mysli. Budu ti pořád připomínat, jak jsem inteligentní, dokud to sám neuznáš.

„Tohle je nový druh,“ poznamenal Kaladin. Kopí měl stále namířené na Žhnucího. „Viděla jsi někdy takového?“

Ne. Je ošklivější než ostatní.

Během posledního roku se na bojištích tu a tam objevovaly nové druhy Žhnocích. Kaladin se nejvíc vyznal v těch, co létali jako větroborci. Říkali jim šanajové. Prý to znamenalo něco jako „*ti z nebe*“.

Ostatní Žhnocí létat neuměli. Stejně jako u rytířů Paprsku měl každý druh své konkrétní schopnosti. Jasna předpokládala, že těch druhů bude celkem deset, ale Dalinar – aniž by nabídl nějaké vysvětlení – řekl, že jich bude jenom devět.

Tenhle druh bude tedy sedmý, se kterým Kaladin bojoval. A – když bude mít dobrý vítr – sedmý, jehož příslušníka zabije. Zvedl kopí jako výzvu Žhnocímu k souboji tak, jak to vždycky mezi Nebeskými chodilo. Jenže tenhle Žhnocí mávl na své společníky, aby uhodili na Kaladina ze všech stran.

Kaladin sebou šlehl nahoru. Vymrštil se vzhůru a Syl se automaticky protáhla do dlouhého kopí, které dokáže z výšky bodnout předměty na zemi. V Kaladinově nitru vřela Bouřná záře a nutilo ho to k pohybu, k aktivitě, k *boji*. Jenže musel být opatrný. Všude tu byli civilisté a několik z nich mu bylo zvlášť drahých.

„Zkusíme, jestli se nám je podaří zahnat,“ řekl Kaladin a šlehl sebou šikmo dolů. Letěl tedy dozadu k zemi. Mlha mu však bránila letět moc daleko a moc vysoko, aby neztratil soupeře z dohledu.

Buď opatrný, nabádala ho Syl. *Nevíme, jaké může mít tenhle druh Žhnocích schop –*

Postava zahalená mlhou najednou upadla na zem a cosi jí vyskočilo z těla – malý paprsek rudofialového světla, jako spren. Paprsek zamířil ke Kaladinovi, v okamžiku byl u něho a začal se *roztahovat*, až do podoby Žhnocího, za zvuku, jako když se natahuje kůže a skřípe kámen. Žhnocí se objevil ve vzduchu přímo před Kaladinem. Než stačil Kaladin zareagovat, Žhnocí ho držel jednou rukou pod krkem a druhou za uniformu.

Syl vyjekla a rozplynula se – kopí nebylo pro boj takhle na blízko vhodné. Váha Žhnocího a síla jeho krunýře a svalů stáhla Kaladina dolů a přirazila ho zády k zemi.

Žhnocí ho prsty škrtl, takže Kaladin nemohl dýchat, jenže s Bouřnou září v těle dýchat nepotřeboval. I tak ale popadl Žhnocího za ruce a snažil se vymanit z jejich sevření. Pro Bouřepána! To monstrum bylo tak neuvěřitelně *silné*, že pohnout jeho prsty bylo jako ohýbat ocel. Podařilo se mu překonat počáteční zděšení a vzít rozum do hrsti. Zhmotnil Syl jako dýku a přečlzl Žhnocímu nejdřív pravou ruku a potom levou, aby mu umrtvil prsty.

To se brzy zahojí – Žhnocí stejně jako rytíři Paprsku hojili své rány září. Dokud měl ale soupeř prsty mrtvé, Kaladin se vymanil z jeho sevření. Šlehl sebou nahoru, ale než stačil nabrat dech, znovu proletěl mlhou rudofialový paprsek, udělal smyčku a zaletěl za Kaladina. Zezadu ho popadla

ruka a paže ho sevřela kolem krku. O vteřinu později mu projela pronikavá bolest mezi rameny. Žhnoucí ho bodl do krku.

Kaladin vykřikl a cítil, že mu ochrnuly nohy, protože rána zasáhla míchu. Bouřná záře mu zranění okamžitě zahojila, ovšem tento Žhnoucí měl s bojem se silovazy evidentně zkušenost. Bodal Kaladina znovu a znovu tak rychle, že se nestačil hojit.

„Kaladine!“ vykřikla Syl, která poletovala kolem něho. „Kaladine! Co bych měla udělat?“ Proměnila se na štít v jeho ruce, ale Kaladin ho v chromých prstech neudržel. Syl se vrátila do své podoby.

Žhnoucí se pohyboval velmi profesionálně a precizně. Visel ve vzduchu Kaladinovi za zády a zdálo se, že v této tělesné podobě nemůže létat, že létá pouze jako paprsek. Kaladin cítil na tváři horký dech, když ho Žhnoucí znovu a znovu zezadu bodal nožem. Kaladin vzpomínal na otcovu výchovu a snažil se rozebrat své zranění. Poškození páteře. Opakovaný stav celkové paralýzy. Chytrý způsob, jak se vypořádat se soupeřem, který se dokáže zahojit. Takhle mu za chvíli dojde Záře.

Voják v Kaladinově nitru se řídil víc instinktem než rozumovou úvahou a instinkt zaregistroval, že – i když se otáčí ve vzduchu v sevření děsivého soupeře – vždycky nastane kratičký *okamžik*, kdy své tělo ovládá, než ho Žhnoucí znovu bodne. V ten kratičký okamžik, když mu tělem projel ten mravenčivý pocit, se Kaladin prudce předklonil a pak vrazil do Žhnoucího hlavou.

Před očima se mu zamlžilo bolestí. Otočil se, jakmile ucítil, že soupeřovo sevření polevilo, a vymanil se. Žhnoucí ho však chytil za plášť a držel. Kaladin, kterému se všechno točilo před očima, ho vnímal jenom jako stín. To ale stačilo. Rozpřáhl se rukou se Syl v podobě postranního meče po soupeřově krku. Kdyby soupeři proťal živokam, hlavu nebo krk, nepomohla by mu ani ta jeho obrovská síla a zemřel by.

Když se mu vrátil zrak, stačil těsně zahlédnout, jak Žhnoucímu z hrudi vyletěl rudofialový paprsek. Tělo zůstalo na místě, vždycky, když se duše – nebo co to bylo – proměnila ve stuhu rudého světla. V okamžiku, kdy Kaladinův meč usekl Žhnoucímu hlavu, paprsek už byl pryč.

U sta vichrů – to monstrum je víc spren než pěvec. Jeho zahozené tělo se točilo v mlze a Kaladin za ním letěl dolů a přitom si zahojil rány. Za letu nasál Zári z druhého váčku sferů a dopadl vedle bezvládného těla. Je vůbec možné tu bytost zabít? Střepkord může bodnout sprena, ale nezabije ho. Spren se nakonec obnoví.

Po obličejí mu stékal pot a srdce mu divoce tlouklo. I když ho Záře pobízela k pohybu, zklidnil se a díval se do mlhy, jestli někde neuvidí další Žhnoucí. Dostali se tak daleko od města, že už nikoho neviděl. Jenom kopce zahalené stínem. Prázdné.

U sta bouří. To bylo o vlásek. Tak blízko smrti už dlouho, dlouho nebyl. A ještě znepokojivější na tom bylo, jak rychle a nečekaně ho Žhnoucí málem

dostal. Kaladinovy schopnosti s sebou nesly jedno nebezpečí – pocit, že mu patří obloha a vítr a že se dokáže ze všeho rychle zahojit.

Kaladin se pomalu otočil a cítil po těle mrazení. Opatrně došel k hrouďce pozůstatků Žhnocího. Mrtvola – nebo co to bylo – vypadala vyschle a křehce, jako šnečí ulita. Maso se proměnilo na jakýsi kámen, porézní a lehký. Kaladin zvedl useknutou hlavu a zabořil palec do obličejce. Ten se rozdrobil jako popel. Během několika okamžiků se stejným způsobem rozpadlo celé tělo, aniž by se ho dotkl, dokonce i krunýř.

Ze strany přiletěl paprsek rudofialového světla. Kaladin se okamžitě vymrštil na oblohu a o vlasek unikl sevření Žhnocího, který se zpátky zformoval z paprsku za Kaladinem. Nové tělo však nechal Žhnocí opět okamžitě spadnout dolů a vymrštil se za Kaladinem jako paprsek. Tentokrát už Kaladin uhnul pomaleji a monstrem, které se najednou z paprsku zhmotnilo, ho chytilo za nohu.

Žhnocí se silou zvedl nahoru po Kaladinově uniformě. Než se Kaladinovi zhmotnila v ruce Syl v podobě meče, Žhnocí ho držel v pevném sevření, nohy obtočené kolem jeho trupu, levou rukou odstrčil Kaladinovu ruku s mečem a pravou ho chytil za hrdlo. Kaladin musel zaklonit hlavu a na Žhnocího neviděl a už vůbec s ním nemohl měřit síly.

Vyrovnat sílu se soupeřem však nepotřeboval. Zápas s větroborcem nebyla zrovna bezpečná vyhlídka, protože čímkoliv, čeho se Kaladin mohl dotknout, mohl zároveň šlehnout. Nabil do soupeře Záři, aby jím šlehl směrem od sebe. Záře v něm kladla odpor, což se u Žhnocích stávalo, ale Kaladin jí měl dostatek na to, aby odpor překonal.

Šlehl sebou opačným směrem a cítil, jako by ho od Žhnocího odstrkovaly obrovské ruce. Žhnocí zabručel a řekl cosi ve svém jazyce. Kaladin upustil Sylkord a soustředil se na to, aby soupeře odstrčil co nejdál od sebe. Žhnocí byl plný Záře. Vystupovala z něho jako světélkující kouř.

Nakonec soupeřova ruka povolila a odletěl od Kaladina jako šíp ze Střepluku. A o zlomek vteřiny později mu z hrudi vyletěl ten neúnavný rudofialový paprsek a zase svištěl ke Kaladinovi. O vlasek mu uhnul a šlehl sebou směrem dolů v okamžiku, kdy se Žhnocí znovu zformoval a vrhl se na něho. Žhnocí minul a zmizel v mlze. Kaladinovi opět začala docházet Záře a srdce mu divoce bušilo. Nasál Záři ze třetího – ze čtyř – váčku sferů. Rytíři paprsku si navykali tyto váčky nosit všité zevnitř do uniforem. Žhnocí jim jinak uměli zásobu sferů odříznout.

„Jů,“ vydechla Syl, která se vznášela vedle Kaladina tak, aby stačila sledovat, co se děje za ním. „Je dobrý, co?“

„To je slabý slovo,“ poznamenal Kaladin a přehlížel beztvárovou mlhu. „Útočí jinou taktikou než většina ostatních. Moc velký trénink v zápase zrovna nemám.“

Zápas se na bitevním poli příliš nevídal. Přinejmenším zápas podle pravidel. Kaladin měl průpravu v boji v útvaru a získával čím dál větší

jistotu s mečem, ale jak se vymanit, když ho soupeř chytí pod krkem, to netrénoval roky.

„Kde je?“ zeptala se Syl.

„Nevím,“ odpověděl. „Ale my ho nemusíme porazit. Stačí, když se od něj nenecháme sejmout, dokud nepřijdou ostatní.“

Netrvalo dlouho, než Syl vykřikla. „Támhle!“ Proměnila se ve světelnou stuhu a ukazovala směrem, kde něco viděla.

Kaladin už na další vysvětlení nečekal. Šlehl sebou pryč od mlhy. Žhnoucí se znovu objevil, ale jenom máchl rukou do vzduchu, protože Kaladin včas uhnul. Žhnoucí padal dolů a znovu z něho vystřelil paprsek světla. Kaladin začal nepředvídatelně kličkovat a ještě dvakrát se mu podařilo Žhnoucímu uhnout.

To stvoření si nějak pomocí Pustozáře vytvářelo nová těla. Byla všechny stejná, s vlasy, které splývaly s oblečením. Nerodil se pokaždé znovu, ale teleportoval se – pomocí světelného paprsku se přesouval z místa na místo. Už se setkali se Žhnoucími, kteří létali, nebo kteří měli schopnosti podobné světloředům. Možná tohle byl druh, který schopnostmi do určité míry korespondoval s jinopravci.

Potom, co se Žhnoucí takto přesunul potřetí, znovu na chvíli přestal Kaladina stíhat. *Může se tedy teleportovat třikrát a pak potřebuje přestávku*, odhadoval Kaladin. *Útočil pokaždé rychle třikrát za sebou. Takže potom potřebuje zregenerovat síly? Nebo... ne, možná si musí někam odejít pro Pustozáři.*

Skutečně se po pár minutách znovu objevil rudofialový paprsek. Kaladin sebou šlehl směrem od něho a nabral rychlost. Vzduch mu svištěl kolem uší a po pátém šlehu už byl tak rychlý, že mu rudý paprsek přestával stačit a začínal se za ním ztrácet.

Tak nejsi zase tak nebezpečný, když mě nedohoníš, co? pomyslel si Kaladin. Žhnoucí evidentně dospěl ke stejnému závěru a jeho paprsek se zanořil do mlhy a mířil dolů.

Žhnoucí bohužel pravděpodobně věděl, že se Kaladin chce vrátit do Kamenžáru, a tak Kaladin také zamířil dolů. Zastavil se na kopci porostlém vyboulenými skalními pupeny se šlahouny vytrčenými do všech stran za vlhkostí.

Žhnoucí stál dole pod kopcem a díval se nahoru. Ano... ten tmavě hnědý pléd, kterým byl ovinutý, byly vlasy, od temene pevně obtočené kolem těla. Z paže vytasil tvrdý výčnělek – ostrou a zubatou zbraň – a namířil jej proti Kaladinovi. Tou zbraní ho patrně bodal i do zad, když spolu bojovali.

Z té zbraně a z vlasů Kaladin usuzoval, že s sebou Žhnoucí nemůže teleportovat žádný předmět, takže nemůže mít sfery s Pustozáři na těle, ale musí odcházet záři doplňovat.

Kaladinovi se v ruce zhmotnila Syl v podobě kopí. „Jsem připraven,“ zavolal.

„Tak ty bys mi utekl?“ odpověděl Žhnoucí aletsky. Měl hrubý hlas, jako když o sebe skřípou kameny. „Nepouštěj mě ze zřetele, větroborče. Brzy se zas uvidíme.“ Proměnil se v rudou světelnou stuhu, nechal za sebou další rozpadající se tělo a zmizel v mlze.

Kaladin si sedl a dlouze vydechl. Z úst mu vycházela Bouřná záře a mísla se s mlhou. Mlha se zvedne, až slunce stoupne výš, ale v tu chvíli ještě zahalovala celé okolí a všechno tu vypadalo zlověstně a opuštěně. Jako kdyby se náhodou dostal do snu.

Náhle ho přepadla vlna obrovského vyčerpání. Tupý pocit, že mu dochází Záře, se v něm mísil s obvyklou otupělostí po bitvě. A ještě s něčím jiným. S něčím, co bylo v posledních dnech čím dál častější.

Kopí mu zmizelo z ruky a objevila se Syl. Stála ve vzduchu před ním. Oblíbila si stylové oblečení, dlouhé elegantní šaty místo dívčích rozevlátých, jaké nosila dřív. Když se jí zeptal, odpověděla mu, že jí „poradil“ Adolin. Dlouhé modrobílé vlasy jí splývaly s mlhou a na kryté ruce neměla rukáv. Proč taky? Není přece člověk a už vůbec ne Vorin.

„No,“ prohlásila s rukama v bok, „že jsme mu ale ukázali.“

„Málem mě dvakrát zabil.“

„Já jsem taky neřekla, co jsme mu ukázali.“

Otočila se a hlídala, pro jistotu. „Jsi v pohodě?“

„Jo,“ odpověděl.

„Vypadáš unaveně.“

„To říkáš vždycky.“

„Protože vždycky vypadáš unaveně, troubo.“

Vyšplhala se mu na nohu. „To bude dobrý, až se rozpohybuju.“

„Ty –“

„Nebudeš se o tomhle zase hádat, že ne? Je mi fajn.“

Opravdu se cítil lépe, když vstal a nasál ještě trochu Záře. Tak co na tom, že se mu vrátily probdělé noci? Už vydržel i horší nevyspání. Otroek Kaladin by se válel smíchy, kdyby slyšel toho nového Kaladina – plavookého Střepo-noše, který si potrpí na přepych a teplé jídlo –, jak si stěžuje, že se nevyspal.

„Pojď,“ pobídl Syl. „Jestli si nás všimli cestou sem –“

„Jestli?“

„– protože si nás všimli, tak pošlou víc než jednoho Žhnoucího. Nebeští si pro mě přijdou a to znamená, že mise je ohrožená. Musíme se vrátit do města.“

Netrpělivě čekala, ruce založené.

„Jo,“ řekl Kaladin. „Měla jsi pravdu.“

„A ty jsi mě měl víc poslouchat.“

„A já jsem tě měl víc poslouchat.“

„A proto by ses měl jít vyspat.“

„Kéž by to bylo tak snadný,“ odpověděl a vymrštil se do vzduchu. „Jdeme.“

Tajna byla čím dál rozmrzelejší z toho, že ji ještě nikdo neunesl.

Bloumala v převleku po tržišti ve vojenském táboře a zastavovala se u obchůdků. Už víc než *měsíc* tu chodila s cizí tváří po tržištích a trousila ty správné poznámky těm správným lidem. A přesto ani jediný únos. Dokonce ji ani nepřepadli. Kam to ten svět spěje?

Mohla bych vám jednu ubalit, poznamenala rytířka, *kdyby ti to zvedlo náladu*.

Taková lehkovážnost od rytířky? Tajna se usmála a předstírala, že si prohlíží stojan s ovocem. Když rytířka dělá vtipy, tak už je to na pokraji zoufalství. Obvykle je rytířka vtipná jako... jako...

Obvykle je rytířka lehkomyšlná jako roklebloud, navrhla Šalán, která prosakovala do popředí jejich osobnosti. *Roklebloud s obzvlášť velkým smaragdem uvnitř...*

Ano. Tak. Tajna se usmála nad tou vřelostí, kterou cítila u Šalán a dokonce i u rytířky, která postupně dospívala ke smyslu pro humor. Za poslední rok se všechny tři usadily v příjemné rovnováze. Nebyly už tak izolované jako dřív a snadno přecházely jedna v druhou.

Zdálo se, jako by všechno šlo docela dobře. A to dělalo Tajně starosti. Nejde to až moc dobře?

Na tom teď nezáleží. Postoupila od stojanu s ovocem. Poslední měsíc strávila v táborech v podobě ženy, které říkali Čanaša. Čanaša byla obchodnice, která se jako plavook nízkého původu sama propracovala k mírným úspěchům v pronajímání čal karavanám, přecházejícím Roztříštěné Planiny. Skutečnou Čanašu podplatili, aby půjčila svou tvář Tajně, a jí zajistili bezpečné místo k přebývání.

Zabočila za roh a vyšla na další ulici. Sadeasův vojenský tábor byl stále stejný, jak si ho pamatovala z doby, kdy v těchto táborech žila. Možná byl trochu zpustlejší. Cesta potřebovala vyčistit – vozy tu poskakovaly a rachotily po polypech skalních pupenů. Většina stánků měla ostrahu, která hlídala zboží. Tohle místo nepatřilo k těm, která by člověk svěřil na hlídání místním vojákům.

Minula mnoho obchodníků se štěstím, kteří prodávali glyfové modlitby a jiná kouzla nezbytná ve zlých časech. Bouřezpytce snažící se zpeněžit předpovědi bouří s daty. Nevšíkala si jich a pokračovala do jednoho konkrétního obchodu, který nabízel bytelné boty a vycházkové střevice. To šlo v poslední době ve vojenských táborech na odbyt. Zákazníci byli většinou lidé na cestách, kteří tudy procházeli. Zběžný pohled na spektrum obchodníků to potvrdil. Balíčky potravin na dlouhou cestu. Opravný vozů a kár. A samozřejmě cokoli dalšího, co nebylo dostatečně noblesní, aby to našlo své místo v Urithiru.

Byla tu také spousta chatrčí pro otroky. Skoro tolik co nevěstinců. Jak-

mile se většina civilistů přestěhovala do Urithiru, stalo se rychle všech deset vojenských táborů ošuntělou noclehárnou pro karavany.

Na radu rytířky se Tajna nenápadně ohlédla přes rameno, jestli neuvidí někoho z Adolinových vojáků. Byli mimo dohled. Skvěle. Zhlédla Vzorka nedaleko na zdi, připraveného podat v případě potřeby hlášení Adolinovi.

Všechno bylo tak, jak mělo, a její tajná zpravodajská služba jí napovídala, že dnes by k tomu únosu *mělo* dojít. Možná by to stačilo trochu postrčit.

Obchodník s botami se jí konečně začal věnovat. Byl to statný chlapík s knírkem s bílým melírem. Byl tak krásně kontrastní, že Šalán měla nutkání ho nakreslit, a tak Tajna ustoupila a pustila Šalán do popředí, aby si uložila jeho podobu do paměti. „Zajímá vás něco, Jasnosti?“ zeptal se.

Do popředí se vrátila Tajna. „Jak rychle byste mi sehnal sto párů těchhle bot?“ zeptala se a poklepala na jedny boty tyčkou z rákosu, kterou Čanaša stále nosila s sebou v kapse.

„Sto?“ trhl sebou obchodník. „Moc dlouho ne, Jasnosti. Čtyři dny, jestli mi dodávka dorazí včas.“

„Výborně,“ odpověděla. „Mám speciální konexe u starýho Kholina v tý blbý věži a můžu odebrat větší množství, když mi je dodáte. Budu potřebovat množstevní slevu, samozřejmě.“

„Množstevní slevu?“ zarazil se obchodník.

Čanaša máchla rákosou do vzduchu. „No jistě. Jestli chcete využít moje kontakty a prodávat do Urithiru, tak budu muset dostat tu nejlepší cenu.“

Prohrábl se tím svým zvláštním knírkem. „Vy jste... Čanaša Hasarehová, vídte? Slyšel jsem o vás.“

„Dobře. Tak asi víte, že mě tyhle hry nebaví.“ Naklonila se k němu a štouchla ho do hrudi rákosou. „Mám způsob, jak obejít ty tarify starýho Kholina, když sebou hodíme. Čtyři dny. No, nešlo by to za tři?“

„Možná,“ odpověděl. „Ale já se držím zákona, Jasnosti. To by... bylo protiprávní, obcházet tarify.“

„Protiprávní jedině v případě, že uznáme, že Kholin to *právo* na ty tarify má. Pokud vím, není to náš král. Může si požadovat, co chce, ale teď, když se změnila bouře, se objeví Heraldí a srovnají ho do latě. Na moje slova dojde, uvidíte.“

Dobrá práce, pomyslela si rytířka. *To zvládla dobře*. Tajna poklepala rákosou na boty. „Tak sto párů. Za tři dny. Do večera pošlu písárku, aby s váma vyřídila podrobnosti. Domluveno?“

„Domluveno.“

Čanaša nebyla zrovna usměvavá, tak tuhle drobnou radost Tajna obchodníkovi nedopřála. Schovala rákosu do rukávu, krátce pokynula na pozdrav a vyrazila dál do tržiště.

Nepřipadalo ti to moc okázalý? zeptala se Tajna. *Ten poslední tah* s tím, že *Dalinar není král, už byl možná přes čáru*.

Rytířka si nebyla jistá, narážky a náznaky nebyly zrovna její silnou strán-

kou, ale Šalán souhlasila. Musí trochu přitvrdit, jinak ji nikdy neunesou. Ani když postávala v temné postranní uličce – o které věděla, že tudy chodí oběti jejích podvodů –, nepřitahovala příliš pozornost.

Potlačila v sobě povzdech a vydala se k obchodu s vínem poblíž tržiště. Chodila sem v poslední době týdny a majitelé ji znali. Zpravodajská služba tvrdila, že stejně jako obchodník s obuví patřili k Synům Honorovým, skupině, kterou Tajna sleduje.

Dívka, která obsluhovala, zavedla Tajnu dovnitř do tepla, do nenápadného koutku v ústraní s jedním stolem. Tady mohla v klidu sama popíjet a procházet si účty.

Účty. Fuj. Vyndala je z aktovky a rozložila na stole. Tak daleko zašly, aby byla věrná roli. Musely za každou cenu věrně držet iluzi, protože skutečná Čanaša by nevynechala své účetnictví jediný den. Patrně ji to *uklidňovalo*.

Naštěstí měli pro tuhle práci Šalán. Ta měla praxi s účetnictvím ještě od Sebariala. Tajna se uklidnila a přenechala iniciativu Šalán. A šlo to celkem dobře. Čmárala si klikyháky po stranách, i když to úplně nesedělo do role. Tajna pokládala za nutné držet se role neustále a v každém detailu, ale Šalán věděla, že si musí tu a tam trochu odpočinout a povolit.

Mohly bychom si trochu povyrazit a podívat se do hráčekého doupěte... napadlo Tajnu.

Ta její pilnost byla částečně motivovaná tím, že tyhle vojenské tábory byly pro Tajnu lákavým hřištěm. Hazardní hry bez ohledu na vorinskou uměřenost? Bary, které člověka obslouží čímkoliv a na nic se ho neptají? Vojenské tábory, to byla taková úžasná malá bouře daleko od dokonalého sídla počestnosti Dalinara Kholina. Urithiru bylo příliš plné větroborců a lidi by radši přes sebe padali, jen aby omylem loktem nezavadili o stůl, který není na svém místě. Ale tohle místo by si Tajna mohla oblíbit. Tak možná *je* lepší, když se striktně drží role.

Šalán se snažila soustředit se na účetnictví. Tahle čísla zvládne. První poznatky o účetnictví získala už u otce, když mu vedla knihy. To bylo ještě předtím, než...

Než...

To mohla být ta doba, šeptala Tajna. Kterou nejde zapomenout. Nikdy.

Ne, to nebyla.

Ale...

Šalán se okamžitě stáhla do pozadí. *Ne, na tohle nebudeme myslet. Teď ty.*

Tajna se pohodlně usadila, když jí přinesli víno. Fajn. Dlouze se napila a snažila se předstírat, že se věnuje práci. Upřímně, nemohla se na Šalán zlobit. Zlobit se bude radši na Jalaj Sadeasovou. Tahle ženská by se nespokojila jen tak s nějakým drobným podnikem, aby vyžila z toho, co dostane z karavan, a hleděla si sama sebe. Kdepak. Ta musí plánovat tu zatracenou zradu.

A tak se Tajna snažila udržet u účetnictví a předstírat, že ji to baví. Znovu se dlouze napila. Po chvilce začala být zmatená a málem nasála trochu Záře, aby se toho pocitu zbavila – ale zarazila se. Neobjednala si nic silného. Takže jestli se jí začíná motat hlava...

Zvedla hlavu, ale nedokázala zaostřit pohled. Dali jí něco do vína! *Konečně*, blesklo jí hlavou, než klesla do židle.

„...nechápu, co na tom může být těžkého,“ říkala Syl Kaladinovi, když se blížili ke Kamenžáru. „Vy lidi přece každý den *opravdu* spíte. Děláte to celý život.“

„To bys byla neřekla, co?“ zareagoval Kaladin a lehce dopadl na zem těsně za městem.

„To bych evidentně byla řekla, protože jsem to taky řekla,“ odpověděla. Seděla mu na rameni a sledovala, co se děje za nimi. Mluvila lehkovážně, ale Kaladin cítil za jejími slovy stejný neklid, s jakým bojoval i on sám – jako by se vzduch okolo napnul a utahoval.

Nepouštěj mě ze zřetele, větroborče. Jako by znovu cítil bolest za krkem, kam ho Žhnoucí znovu a znovu bodal dýkou.

„Spí i mimina,“ pokračovala Syl. „Jenom *ty* uděláš z něčeho tak normálního něco tak těžkého.“

„Fakt?“ poznamenal. „A umíš to taky?“

„Lehni si. A chvíli dělej, že jsi mrtvý. Pak vstaň. Jednoduchý. Jo, a speciálně u tebe musím ještě přidat jeden závazný krok. Pak nadávej.“

Kaladin šel pomalu k městu. Syl čekala, že na to něco odpoví, ale nechtělo se mu. Ne že by se zlobil, ale... prostě tak... z únavy.

„Kaladine?“ ozvala se.

V posledních měsících se cítil tak... vykořeněný. V posledních letech... Případlo mu, jako by život všech ostatních šel dál, ale on byl mimo ně, neschopný s nimi komunikovat. Jako by byl obraz pověšený v hale a jenom přihlížel ubíhajícímu životu.

„Fajn,“ řekla Syl. „Tak teď já jsem jako ty, jo?“ Její obraz se rozplynul a proměnil se v dokonalou repliku Kaladina, který sedí skutečnému Kaladinovi na rameni. „Výborně,“ napodobovala hluboký hlas. „Hudry hudry. Do řady, chlapi. Zatracenej déšť, kazí to jinak hnusný počasí. Jo, a zakazuju prsty u nohou – je to pro vaše dobro.“

„Prsty u nohou?“

„No lidi s nima zakopávají!“ pokračovala. „Já tu nemůžu potřebovat, abyste se všichni přerazili. Takže odteď žádný prsty u nohou. Příští týden možná zakázu chodidla. Tak jděte, dejte si něco k jídlu. Zítřka budeme vstávat před svítáním a trénovat zamračený pohledy.“

„*Tak* hrozný zase nejsem,“ ohradil se Kaladin, ale neubránil se úsměvu. „A taky ten tvůj Kaladin má hlas jako Teft.“

Vrátila se zpátky do své podoby a sedla si zpříma – evidentně hrdá na svůj

výkon. A Kaladin musel přiznat, že má lepší náladu. *U sta bouří*, běželo mu hlavou, *kde bych já byl, kdybych ji nenašel?*

Odpověď byla zřejmá. Byl by mrtvý na dně rokle, kam by sám skočil do temnoty.

Když se blížili Kamenžáru, zjistili, že je všechno relativně v pořádku. Uprchlíci byli srovnáni zpátky do fronty a pěvci ve válečné formě čekali u Kaladinova otce a nové starostky, zbraně schované. Zdálo se, že všichni čekají, že jejich další kroky budou do velké míry záviset na výsledku Kaladinova souboje.

Došel až k nim. V ruce se mu zhmotnilo Sylkopí jako majestátní stříbřitá zbraň. Pěvci vytasili zbraně, většinou meče.

„Můžete bojovat s rytířem Paprsku na vlastní pěst, jestli chcete,“ řekl Kaladin. „Jinak ale, jestli se vám nechce dnes umřít, tak můžete posbírat pěvce po městě a odpochodovat tak půl hodiny cesty směrem na východ. Tam je po cestě bouřivzdorný kryt pro lidi z farem v okolí. Jsem si jistý, že vás tam Abiažan zvládne dovést. Zůstaňte v tom krytu do západu slunce.“

Šest vojáků se na něho vrhlo.

Kaladin vzdychl a nasál Záři z dalších pár sferů. Šarvátka trvala asi třicet minut. Jedna parška skončila mrtvá s vyhořelýma očima a ostatní se stáhli se zpřeráženými zbraněmi.

Někteří lidé by za takovým útokem viděli statečnost, protože v průběhu aletské historie byli vždy řadoví vojáci povzbuzováni, aby se vrhali na Střeponoše. Generálové je vedli k tomu, že i sebemenší naděje na slávu spojenou se získáním Střepekordu nebo Střeplátu stojí za to neuvěřitelné riziko.

Bylo to samo o sobě nesmyslné, a Kaladin by navíc nepustil Střepekord ani Střeplát, i kdyby ho zabili. Byl rytíř Paprsku a to ti vojáci věděli. Podle jeho zkušenosti byl postoj paršských vojáků do velké míry závislý na Žhnoucích, kterým sloužili. A to, že tihle tak lehkomyšlně hazardovali se životem, o jejich představeném zrovna nic dobrého nevyprávělo.

Zbývajících pět našťestí poslechlo Abiažan a ostatní kamenžárské pěvce, kteří je s vynaložením určitého úsilí přesvědčili, že i když bojovali statečně, jsou pro tuto chvíli poraženi. Po chvíli už se všichni v houfu vlekli z města ven rychle se zvedající mlhou.

Kaladin se znovu podíval na oblohu. *Už bych* měl být blízko, běželo mu hlavou cestou k místu, kde na něj čekala maminka a s barevným šátkem v rozpuštěných po ramena dlouhých vlasech. Objala Kaladina z jedné strany – druhou rukou držela malého Orodenu a ten ke Kaladinovi hned začal natahovat ruce.

„Ty rosteš jako z vody!“ přivítal ho Kaladin.

„Gagadin!“ volal chlapec a mával rukama nad hlavou, aby chytil Syl. Syl před Kaladinovou rodinou zůstávala vždycky viditelná. Jako vždycky udělala chlupci představení – měnila se do podoby různých zvířat a poskakovala kolem něho ve vzduchu.

„Tak co,“ zeptala se maminka, „jak se daří Lyn?“
„Musíš *vždycky* začínat touhle otázkou?“
„To je výsada matky,“ odpověděla Hesina. „Tak co?“
„Ona se s ním rozešla,“ řekla Syl v podobě maličkého zářivého sekerníka. Z jeho tlamy ta slova vyzněla divně. „Hned po naší poslední návštěvě.“
„Ale ne, Kaladine,“ posteskla si maminka a znovu ho objala. „A jak to nese?“
„Dva týdny trucoval,“ odpověděla Syl, „ale myslím, že už se přes to přenesl.“
„On je *tady*,“ poznamenal Kaladin.
„A neodpovídá mi na osobní otázky,“ odpověděla Hesina. „Až se chudák maminka musí obracet na informační zdroje z nebes.“
„Vidíš?“ poznamenala Syl momentálně v podobě baheníka. „*Ona* se mnou umí jednat. S *důstojností* a *respektem*, které si zasloužím.“
„On vás zase neposlouchá, Syl?“
„No už *celý* den se ani slůvkem nezmínil, jak jsem úžasná.“
„To je do očí bijící nespravedlnost, že jste na mě dvě,“ ohradil se Kaladin.
„Dostal se ten herdazský generál do města?“
Hesina ukázala gestem k jedné stavbě poblíž, zasazené mezi dva domy. Byl to jeden z dřevěných přístřešků na farmářské náčiní. Nevypadal zrovna moc bytelně. Některá prkna byla prohnutá a uvolněná od větru při poslední bouři.
„Támhle jsem ho schovala, když vypukla ta bitka,“ vysvětlovala.
Kaladin jí podal Orodenu a vyrazil do přístřešku. „Vezmi Lalar a shromážděte lidi z města. Dnes přijde něco velkého a já nechci zbytečně vyvolávat strach.“
„Jak to myslíš, ‚velkého‘, Kaladine?“
„To uvidíš,“ odpověděl.
„Půjdeš zpátky za tátou?“
Kaladin zaváhal a potom se podíval přes mlhou zahalenou pláň k uprchlíkům. Lidé z města vycházeli z domů podívat se, co to bylo za pozdvižení. Otce mezi nimi nemohl najít. „Kam šel?“
„Zkontrolovat, jestli je ten parš, co jsi ho podřízl, opravdu mrtvý.“
„No jasně,“ povzdechl si Kaladin. „Promluvím s Lirinem později.“
V přístřešku na něho několik poněkud vznětlivých Herdazů vytáhlo dýky, jakmile otevřel dveře. Jako odpověď nasál trochu Záře a nechal ze své obnažené kůže vycházet světélkující kouř.
„Pro tři bohy,“ vydechl jeden z Herdazů, vysoký chlapík s vlasy svázanými do ohonu. „Tak je to pravda. On se vrátí.“
Kaladina to zneklidnilo. Tenhle člověk, který v Herdazu bojoval za svobodu, už přece *měl* rytíře Paprsku vidět dřív. V dokonalém světě by přece Dalinarovi spojenci podporovali herdazské hnutí za svobodu už několik měsíců.

Jenže nad Herdazem všichni zlomili hůl. Tahle malá země stála na pokraji zhroucení a Dalinarovi vojáci si lízali rány po bitvě na Thajlenském poli. Potom se tu a tam objevily zprávy o odboji v Herdazu, který se stále brání nepříteli.

Pokaždé ale zprávy vyzněly nějak v tom smyslu, že Herdazové už jsou téměř na lopatkách, a tak byly posily převeleny na nadějnější fronty. Jenže pokaždé Herdaz vydržel, silný, neúnavně dorážející na nepřátele. Armády Zášťe ztratily na tomhleto malém strategicky bezvýznamném místě desítky tisíc mužů.

I když Herdaz nakonec padl, v nepřátelských silách si vybral krvavou daň.

„Který z vás je Norek?“ zeptal se Kaladin, a když mluvil, z úst mu vycházely obláčky Záře.

Vysoký Herdaz ukázal dozadu, kde se ve stínu choulila ke zdi postava zahalená v plášti. Kaladin pod kapucí nerozeznal tvář.

„Je mi ctí, setkat se osobně s legendou,“ řekl Kaladin a udělal krok dopředu. „Dostal jsem pokyn tlumočit vám oficiální pozvání vstoupit do koaličních vojsk. Uděláme pro vaši zem, co bude v našich silách, ale prozatím by se Jasnopán Dalinar Kholin s královnou Jasnou Kholinovou velmi rádi setkali s mužem, který tak dlouho čelil nepříteli.“

Norek se nepohnul. Zůstal sedět s hlavou skloněnou. Jeden z mužů tedy došel k němu a zatřásl jím.

Plášť se pohnul a tělo bezvládně spadlo na zem a odhalilo srolované plachty poskládané tak, aby imitovaly lidskou postavu v plášti. Loutka? Co to pro Bouřepána má znamenat?

Vojáci byli ale stejně překvapeni, i když ten vysoký jenom vzdychl a vrhl na Kaladina rezignovaný pohled. „On tohle dělává, Jasnopane.“

„Co dělává? Mění se na hromadu hadrů?“

„Vyplíží se ven,“ odpověděl muž. „Rád zkouší, jestli si toho nevšimneme.“

Jeden z ostatních mezitím hlasitě herdazsky klel a prohlížel barely v přístřešku a nakonec objevil vzadu uvolněné prkno. Otevíralo cestu na temnou postranní uličku mezi domy.

„Najdeme ho určitě někde ve městě,“ řekl Kaladinovi. „Dejte nám pár minut, my ho přivedeme.“

„Člověk by řekl,“ odpověděl Kaladin, „že si v téhle nebezpečné situaci nebude zahrávat.“

„Vy... našeho ganča neznáte, Jasnopane,“ odpověděl muž. „Takhle on se *přesně* v nebezpečných situacích chová.“

„Ale jeho nechytí,“ zakroutil hlavou další. „Když se ocitne v nebezpečí, tak prostě zmizí.“

„Opustí své lidi?“ zděsil se Kaladin.

„Nedá se přežívat tak, jak přežívá Norek, aniž byste uměl vybruslit ze situací, ze kterých nikdo jiný neunikne,“ poznamenal vysoký Herdaz.

„Kdybychom byli v nebezpečí my, snažil by se pro nás vrátit. Kdyby to nešlo... no, jsme jeho ochranka. Kdokoli z nás by položil život, aby on unikl.“

„Ne že by nás nějak moc potřeboval,“ přidal se další. „Jeho by nechytla ani sama Ganlos Riera.“

„No, najděte ho, jestli můžete, a vyřídte mu můj vzkaz,“ řekl Kaladin. „Musíme rychle z města. Mám důvod k podezření, že se sem chystá velká jednotka Žhnoucích.“

Herdazové zasalutovali, i když jako příslušníci cizího vojska nemuseli. Jenže před rytířem Paprsku lidé dělají všelijaké věci.

„Hezký,“ pochválila ho Syl, když vyšel z přístřešku. „Dokonce jsi ani nenadával, když ti říkali Jasnopane.“

„Jsem, co jsem,“ poznal Kaladin a vyšel ven, kde maminka diskutovala s Laral a Jasnopánem Rošonem. Zahlédl otce, jak organizuje pár bývalých Rošonových vojáků, kteří se snažili zahnat uprchlíky do bezpečí. Menší fronta nasvědčovala tomu, že se jich pár asi rozuteklo.

Lirin si všiml, že se blíží Kaladin, a sevřel rty. Byl spíše menší – Kaladin byl vysoký po mamince. Lirin poodstoupil od skupinky a kapesníkem si otřel pot z obličeje a téměř lysé hlavy, potom si sundal brýle a začal je čistit. Kaladin mezitím došel až k němu.

„Tati,“ řekl.

„Doufal jsem,“ odpověděl Lirin tiše, „že když dostaneš naši zprávu, přijdeš spíš *nenápadně*.“

„Snažil jsem se,“ odpověděl Kaladin. „Jenže Žhnoucí postavili po celé zemi hlídky a sledují všechno z oblohy. U jedné se nečekaně zvedla mlha, a tak mě viděli. Doufal jsem nejdřív, že si nevšimnou, ale...“ Pokrčil rameny.

Lirin si nasadil brýle. Oba věděli, co si myslí. Lirin ho varoval, že jestli se bude do města vracet, přinese do Kamenžáru smrt. Dnes ji přinesl pěvci, který na něj zaútočil. Lirin přikryl tělo plátnem.

„Já jsem voják, tati,“ řekl Kaladin. „Já bojuju za tyhle lidi.“

„Kopí udrží každý idiot, co má ruce. *Tvoje* ruce jsem ale učil něco jiného.“

„Já...“ Kaladin se odmlčel a dlouze a zhluboka se nadechl. V dálce zaslechl charakteristický dunivý zvuk. *Konečně*.

„Popovídáme si o tom později,“ řekl. „Jděte si sbalit co nejvíc zásob. Rychle. Musíme pryč.“

„Pryč?“ opakoval Lirin. „Už jsem ti řekl. Lidi ve městě mě potřebují. Já je neopustím.“

„Já vím,“ odpověděl Kaladin a mávl k obloze.

„Co to...“ Lirin zmlkl, když se z mlhy vynořil obrovský temný stín, jakési vozidlo nepředstavitelné velikosti, které pomalu plulo po obloze. Po stranách svištěly vzduchem dva tucty větroborců v útvaru v jasném oblaku Bouřné záře.

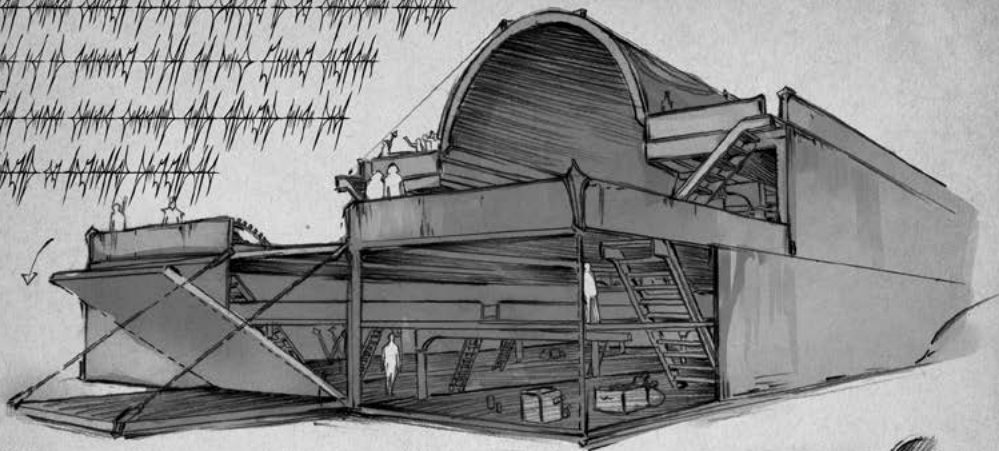
Nebyla to ani tak loď, jako spíš obrovská letící plošina. Kolem Lirina se

ale vyrojili spreni úžasu jako prstýnky modrého kouře. Bylo to poprvé, co Kaladin viděl, že se Navani podařilo plošinu dostat do pohybu na obloze. I on nevěřičně zíral nahoru.

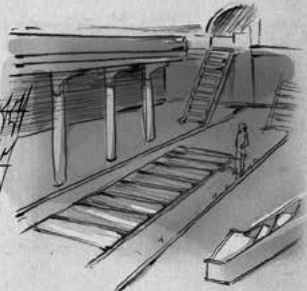
Proletělo to před sluncem a Kaladina i otce to zahalilo do stínu.

„Jasně jsi dal najevo,“ řekl Kaladin. „že ty ani maminka neopustíte lidi z Kamenžáru. Tak jsem zařídil, abyste je mohli vzít s sebou.“

Handwritten notes in a cursive script, likely describing the design or construction of the vessel.

Handwritten notes in a cursive script, continuing the design documentation.

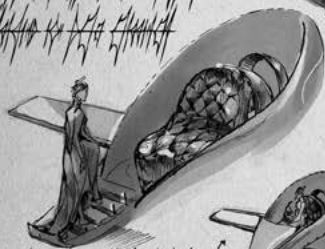

Handwritten notes in a cursive script, providing further details.

Handwritten notes in a cursive script, located to the left of the central sketch.

Handwritten notes in a cursive script, located to the right of the central sketch.

Handwritten notes in a cursive script, located below the mechanical sketch.

Handwritten notes in a cursive script, located to the left of the small boat sketches.

Handwritten notes in a cursive script, located to the left of the front view sketch.

Handwritten notes in a cursive script, located at the bottom of the page.

Poslední krok při uvěznění sprena je nejobtížnější, protože musíte z kamene odebrat Bouřnou záři. Specifické postupy používané jednotlivými fabriálistickými cechy jsou přísně utajované a svěřují se pouze jejich nejvyšším představeným.

Nejjednodušší metodou by bylo použít larkina – druh baheníka, který se živí Bouřnou září. To by bylo velmi účinné a pohodlné, kdyby ovšem tito živočichové nebyli již takřka vyhynulí. Tito zdánlivě nezajímaví tvorové byli mimo jiné jednou z příčin válek v Aimii.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Navani Kholinová se nahnula přes okraj letící plošiny a dívala se stovky metrů dolů na kameny pod nimi. Vypovídalo to o tom, kde žila, protože ji neustále překvapovalo, jak je Aletkar úrodný. Všude byly vidět trsy skalních pupenů. Držely se všech možných povrchů s výjimkou míst, kde byly odklizeny, aby se tam mohlo žít nebo hospodařit. Ve větru se pohupovala divoká tráva na obrovských zelených plochách a kolem ní poskakovali spreni života. Stromy se tyčily jako ochranný val proti bouři a jejich propletené větve stály jako semknutý kordon.

Tady – na rozdíl od Urithiru – všechno *rostlo*. Tohle byl domov jejího dětství, ale teď vypadal skoro cize.

„*Prosím*, kdybyste se takhle nevykláněla, Jasnosti,“ ozvala se Velat. Byla to badatelka středního věku. Z vlasů měla upletené pevné copy, aby ji nerozcuchal vítr. Starala se *ze všech sil* o všechny kolem sebe.

Navani se přirozeně vyklonila ještě dál. Člověk by čekal, že za nějakých padesát let života už si najde způsob, jak se povznést nad své impulzivní vrtochy. Jenže ona se spíš poněkud znepokojivým způsobem dopracovala k takové moci, aby si mohla dělat, co chce.

Dole vrhala její létající plošina krásný geometrický stín na kameny. Lidé z města se sbíhali do hloučků, zírali nahoru a Kaladin s dalšími větroborci je tlačili stranou, aby měla plošina místo pro přistání.

„Jasnopane Dalinare,“ trvala na svém Velat, „mohl byste prosím domluvit své paní? Ona spadne, uvidíte!“

„To je *Navanina* loď, Velat,“ ozval se Dalinar vzadu klidným hlasem, pevným jako ocel a neměnným jako matematika. Milovala ten hlas. „Myslím, že by mě nechala shodit dolů, kdybych se jí snažil zabránit, aby si tenhle okamžik užila.“

„A nemůže si ho užít ze *středu* plošiny? Třeba hezky připoutaná k palubě? Dvěma provazy?“

Navani se usmívala a vítr jí čechral uvolněné vlasy. Volnou rukou se držela zábradlí. „Už tam nikde lidí nejsou. Pošlete příkaz – pomalu plynule dolů.“

Tuhle konstrukci navrhla podle starých mostů, které se používaly přes rokle. Koneckonců, nebyla to válečná loď, ale dopravní prostředek určený k přesunu velkého počtu lidí. Byl to v podstatě takový velký dřevěný obdélník přes třicet metrů dlouhý, osmnáct metrů široký a kolem dvanácti metrů vysoký, aby unesl tři paluby.

Na zadní části horní plošiny postavili vysoké stěny a střechu. Přední část byla odkrytá a po okrajích měla zábradlí. Většinu cesty řídili Navanini technici let ze svého místa v kryté části. Dnes ale potřebovali přesnější manipulaci, a tak přesunuli stoly a přišroubovali je k palubě v pravém předním rohu.

V pravém předním rohu, proběhlo jí hlavou. Neměli bychom spíš používat námořnické termíny? Jenže my nejsme na moři. Letíme ve vzduchu.

Letíme. *Povedlo se to.* Nejen při testování a zkušebních letech na Roztříštěných Planinách, ale při skutečné misi uletěli stovky mil.

Za ní obsluhovala velicí stanoviště víc než desítka techniků z řad horlivců. Písařka Ka z jedné větrobovecké letky posílala příkazy spřeží zpátky do Urithiru. Za letu nemohli vypisovat celé instrukce, to spřeže nezvládaly. Ale vysílali čitelné světelné signály.

V Urithiru ovládala další skupina techniků komplexní mechanismus, který držel loď ve vzduchu.

V podstatě šlo o stejný princip, na jakém fungovaly spřeže. Když se jedna pohybovala, druhá se pohybovala shodně s ní. Poloviny drahokamů bylo také možné párovat, takže když se jeden spustil dolů, druhá polovina – bez ohledu na to, kde byla, stoupla do vzduchu.

Síla se přenášela přímo – pokud byla vzdálená část pod něčím těžkým, bylo obtížné spustit dolů druhou část. Bohužel byly i další problémy. Čím

dál od sebe byly obě poloviny, tím větší odpor kladl jejich pohyb. Ale když se dá pohnout perem, proč by to nešlo strážní budkou? Nebo vozem? *Nebo celou lodí?*

A tak stovky mužů a čal ovládaly systém tažných zařízení napojených na celou síť drahokamů v Urithiru. Když spouštěli síť dolů podél plošiny u věže, zvedala se Navanina loď nahoru.

Další síť byla napojená na čaly na Roztříštěných Planinách, a podle toho, kam s ní pohybovaly čaly, se pohybovala i loď, buď dopředu, nebo dozadu. Velký pokrok přineslo využití alumina, které izolovalo pohyb po rovině, a dokonce měnilo vektory síly. V důsledku toho mohly čaly chvíli táhnout, potom je obrátili – drahokamy dočasně odpojili – do protisměru, zatímco loď pokračovala v letu dál.

Kombinace těchto dvou sítí, z nichž jedna ovlivňovala výšku a druhá vodorovný pohyb, umožňovala Navanině lodi *letět*.

Její lodi. *Její* lodi. Byla by to tak ráda sdílela s Elhokarem. I když většině lidí její syn zůstal v paměti jako muž, který bojoval ze všech sil o pozici nástupce krále Gavilara, ona ho znala jako zvědavého chlapce, který obdivoval její kresby. A vždycky měl rád výšky. Tomu by se tak líbil pohled z téhle paluby... Práce na lodi jí pomohla překlenout první měsíce po jeho smrti. Samozřejmě princip téhle lodi nebyl její vynález. O interakci propojených fabriálů a hliníku se dověděli od azirských vědců. Nebyla ani zkonstruována přesně podle jejích nákrešů. Skutečná loď vypadala proti jejímu honosnému návrhu mnohem střídměji.

Navani jenom řídila lidi chytřejší, než byla ona sama. A tak možná ani neměla nárok usmívat se jako měsíček, když ji viděla v chodu. Ale usmívala se.

Rozhodování o jméně jí stálo spoustu času a rozmýšlení. Nakonec se ale inspirovala mosty. Konkrétně tím, který – před tolika měsíci – zachránil Dalinara a Adolina před jistou smrtí a ona doufala, že tahle loď poskytne stejnou službu mnoha dalším, kteří se ocitli v podobně pochmurné situaci.

A tak první prostředek dopravy vzduchem na světě dostal název Čtvrtý most. Se svolením starého týmu Velkomaršála Kaladina začlenila jejich starý most jako symbol přímo do středu plavidla.

Navani odstoupila od okraje a došla k velitelskému stanovišti. Slyšela, jak si Velat hlasitě oddechla – ona sama byla k palubě přivázaná lanem. Navani by byla nejraději vzala s sebou Isasika, ale ten byl někde na expedici kreslit mapy, tentokrát na východní straně Roztříštěných Planin.

I tak s sebou měla celé mužstvo badatelů a techniků. Falilar s bílou brádkou kontroloval schéma s Rušů a spousta asistentů a písařů pobíhala sem a tam, kontrolovala pevnost konstrukce a měřila hladinu Bouřné záře v drahokamech. V tuto chvíli měla Navani spoustu jiné práce, než stát a tvářit se důležitě. Usmála se, když si vybavila, že Dalinar říkal něco podobného o generálech na bojišti, jakmile se dal plán do pohybu.

Čtvrtý most dosedl na zem a otevřel vstupní dveře na dolní palubu pro

nástup pasažérů. Z paluby vyběhla směrem k městu desítka ostrokroků. Zářili a pohybovali se zvláštním kluzným krokem, střídavě se odrazili jednou nohou a po druhé klouzali. Klouzali po dřevě nebo kameni, jako kdyby to byl led, a elegantně přeskakovali kameny.

Poslední ve skupině šla vytáhlá hubená dívka, která za poslední rok vyrostla snad o půl metru, ale nedoskočila a klopýtla o balvan, kterému se ostatní vyhnuli. Navani se snažila skrýt úsměv. Ani příslušnost k Rytířskému Paprsku člověka nechránila před pubertální nemotorností.

Ostrokroci odvedou lidi z města na loď a uzdraví zraněné a nemocné. Větroborci vyletěli do vzduchu, aby včas upozornili na případné problémy.

Navani se neobrátila na techniky ani na vojáky, ale vyrazila přímo k místu, kde stál Kmakl, manžel thajlenské královny. Fenin postarší manžel byl člen námořnictva a Navani předpokládala, že by se rád prvního letu Čtvrtého mostu společně s nimi zúčastnil. Uctivě se jí poklonil. Po stranách obličeje mu splývalo dlouhé obočí a vousy.

„Asi vám to tu připadá velmi chaotické, admirále,“ oslovila ho Navani v thajlenštině. „Chybí tu kapitánská kajuta. Naše velitelské stanoviště má jenom pár stolů přišroubovaných k palubě.“

„Je to jistě zvláštní loď,“ odpověděl námořník. „Ale svým způsobem impozantní. Poslouchal jsem ty vaše učence, jak spolu mluví, a odhadovali průměrnou rychlost na pět uzlů.“

Navani přikývla. Tahle mise vlastně začala jako rozšířený zátěžový test a na jejím samém začátku Navani nebyla. Čtvrtý most strávil týdny nad Oceánem vodních par a útočiště před bouřemi hledali v lajtách a zátokách na pobřeží. Jedinou posádkou tehdy byli technici a hrstka námořníků.

Potom přišla žádost od Kaladina, jestli by nezkusili tvrdší zátěžový test přesunem celého města v Aletkaru, který by zároveň zachránil nechvalně známého herdazského generála. Dalinar učinil rozhodnutí, a Čtvrtý most změnil kurz a vyplul na Aletkar.

Větroborci ten den ráno dodali na palubu řídicí posádku – včetně Navani – a rytíře Paprsku.

„Pět uzlů,“ poznamenala Navani. „To není zrovna závratná rychlost ve srovnání s vašimi nejlepšími loděmi.“

„Pardon, Jasnosti,“ namítl, „ale tohle je ekvivalent v podstatě bárky – a na tu je pět uzlů úžasné číslo, i když odhlédneme od toho, že tady se jedná o *let*.“ Zakroutil hlavou. „Tato loď je dvakrát rychlejší než pěší jednotka – ale přitom dopraví lidi svěží a *ještě* poskytuje mobilní vyvýšenou platformu pro lučištníky.“

Navani nedokázala nedmout se pýchou. „Ještě to má ale spoustu zádrhelů, které musíme opravit,“ poznamenala. „Ty vrtule vzadu rychlost téměř nezvyší. Tohle budeme potřebovat nějak zdokonalit.“

„Jak myslíte,“ odpověděl stařík a s nepřítomným výrazem ve tváři se otočil a díval se k obzoru.

„Admirále?“ podívala se na něho Navani. „Je vám dobře?“

„Jen si tak představuju konec jedné éry. Toho života, který jsem znal, lodí na oceánech a námořnictva...“

„No, my ale námořnictvo budeme pořád potřebovat,“ namítla Navani. „Tahle vzdušná doprava je jenom doplněk.“

„Možná, možná. Ale jen si představte flotilu normálních lodí, kterou napadne *tohleto* z nebe. To byste nepotřebovali cvičené lučičtíky. Stačilo by házet kameny a flotilu máte za chvíli pod vodou...“ Podíval se na ni. „Má drahá, jestli *tohleto* bude jednou běžná věc, nebude to konec jenom námořnictva. Nevím, jestli mám být rád, že už jsem natolik starý, že se s tímto světem pomalu loučím, nebo jestli mám závidět mladým, které čeká tenhle nový svět probádat.“

Navani byla najednou v rozpacích, co na to říct. Chtěla, aby to vyznělo povzbudivě, jenže ta minulost, na niž se Kmakl díval s takovou láskou, byla... no, jako vlny na vodě. Přejde a je pryč, pohlcena oceánem času. Ji přitahovala právě ta budoucnost.

Kmakl patrně vycítil její váhání a usmál se. „Nedejte na to plácání starého mrzutého námořníka. Podívejte, támhle vás chce ten poutotepec. Tam nás jděte navigovat k novému obzoru, Jasnosti. Úspěch proti vetřelcům najdeme právě tam.“

Poklepala Kmakla přátelsky po paži a pospíchala za Dalinarem. Ten stál vpředu uprostřed paluby a nahoru k němu kráčel velkomaršál Kaladin s mužem v brýlích. To byl nejspíš jeho otec – i když musela trochu zapojit fantazii, aby mezi nimi našla nějakou podobu. Kaladin byl vysoký a Lirin spíš malý a Kaladin měl ty neposlušné, od přírody zvlněné vlasy. Lirin měl naopak vlasy velmi prořídle a ty, co mu zbyly, nosil nakrátko.

Když se ale postavila vedle Dalinara a podívala se Lirinovi do očí, byl jejich příbuzenský vztah zřejmý. Ta tichá naléhavost, ten náznak kritičnosti, jako by o vás věděl skoro všechno. V tu chvíli viděla dva lidi se stejnou duší, byť fyzicky úplně odlišné.

„Pane,“ oslovil Kaladin Dalinara. „Můj otec, lékař.“

Dalinar pokýval hlavou. „Lirin Bouří požehnaný. Je mi ctí.“

„...Bouří požehnaný?“ zarazil se Lirin. Nepoklonil se, což Navani připadalo nediplomatické vzhledem k tomu, s kým se setkává.

„Čekal jsem,“ pokračoval Dalinar, „že přijmete jméno domu svého syna.“

Lirin se podíval na syna – bylo zřejmé, že mu o svém povýšení neřekl. Bez komentáře jen mlčky obdivně pokýval hlavou směrem k lodi.

„Tohle je úžasný výtvor,“ poznamenal. „Myslíte, že by to rychle přesunulo plnící nemocnici plnou lékařů na bojiště? To by zachránilo životů...“

„To by bylo geniální využití,“ odpověděl Dalinar. „Teď tuhle práci dělají ostrokroci.“

„Aha. Ano.“ Lirin si narovnal brýle na nose a konečně našel pro Dalinara pár slov uznání. „Cením si toho, co tu děláte, Jasnopane Kholine,

ale dokážete odhadnout, jak dlouho budou mí lidé tady na tom vozidle uvěznění?“

„Bude to několikatýdenní let na Roztříštěné Planiny,“ odpověděl Dalinar. „Budeme vás ale zásobovat jídlem, příkrývkami a tak, abyste měli po dobu letu základní pohodlí. Budete mít důležitou funkci, pomůžete nám pochopit, jak nejlépe tyto transporty vybavit. Navíc připravíme nepříteli o důležité obytné centrum a o farmářskou komunitu.“

Lirin zamyšleně přikyvoval.

„Prosím, jděte si prohlédnout, jak tu budete bydlet,“ nabídl mu Dalinar. „Nákladní prostory nejsou žádný luxus, ale je tu dost místa pro stovky lidí.“

Lirin tedy odešel prohlédnout prostory na lodi, ale opět se neuklonil, aby Dalinarovi projevil úctu. Kaladin se ještě zdržel. „Omlouvám se za otce, pane. On se vždycky těžko vyrovnává s překvapením.“

„To je naprosto v pořádku,“ odpověděl Dalinar. „Těžko si umím představit, čím tihle lidi v posledních dnech prošli.“

„Možná to ještě není všechno za námi, pane. Dnes mě viděli, když jsem byl na průzkumu. Do Kamenžáru přišel nový Žhnocí, druh, který neznám. Šel po mně. Zahnal jsem ho, ale nepochybuju o tom, že nás brzy čeká odvěta.“

Dalinar se snažil zachovat rovnováhu, ale Navani mu viděla zklamání na svěšených koutcích rtů. „Dobře,“ řekl. „Doufal jsem, že nás skryje mlha, ale bylo to naivní. Připravte do pohotovosti ostatní větroborce a já pošlu vzkaz ostrokrokům, aby uspíšili přesun.“

Kaladin přikývl. „Dochází mi Záře, pane.“

Navani vyndala zápisník z kapsy, když Dalinar zvedl ruku a přiložil ji ke Kaladinově hrudi. Na okamžik se kolem nich zvláště zachvěl vzduch a Navani měla na chvíli pocit, že vidí do Stínomaru. Do jiné říše, plné skleněných korálek a plamínek svíček, které poletují na místě lidských duší. Na kratičkový okamžik měla pocit, že v dálce slyší jakýsi tón. Čistý průzračný tón, který jí rozehřívá celé tělo.

Během chvilky to bylo zase pryč, ale ten zážitek si zaznamenala. Dalinarovy schopnosti souvisejí se samotnou podstatou Bouřné záře, tří říší a božského principu. To jsou tajemství, která musí rozluštit.

Kaladinovi se doplnila zásoba Záře a její slabé pramínky mu vycházely z těla, viditelné i za denního světla. Navani věděla, že sfery už jsou zase nabitě. Dalinar nějak sáhl mezi říše, aby se dotkl síly samotného Všemohoucího. To byla schopnost kdysi daná pouze bouřím a věcem, které v nich žily.

Kaladin jako by ožil a vyrazil po palubě. Klekl si a položil dlaně na zvláštní kus dřeva, který se lišil od okolí – nebyl nový, byl naopak zašlý a označený šípkami. Do paluby byl zabudován jeho starý most. Větroborci, kteří dříve patřili do Čtvrté mostní, všichni dodržovali při odchodu z lodě svůj zažitý rituál. Trval jenom chvíli a potom se Kaladin vymrštil do vzduchu.

Navani dopsala záznam a skryla úsměv, když si všimla, jak jí Dalinar čte přes rameno. Stále jí to připadalo divné, i když ho v tom podporovala.

„Už jsem nechal Jasnu zaznamenat všechno, co dělám,“ řekl Dalinar. „Ale ty vždycky vytáhneš ten notes. Co to hledáš, zlato?“

„Já vlastně nevím,“ odpověděla. „Něco se mi nezdá v Urithiru a mám pocit, že pevnost je nějak napojená na poutotepce, aspoň podle toho, co jsme četli o starých Rytířích.“ Otočila list a ukázala mu pár náčrtů. Město ve věži Urithiru mělo ve svém srdci obrovskou konstrukci z drahých kamenů – krystalový sloup, fabriál, jaký nikdy předtím neviděla. Byla si čím dál jistější, že tento fabriál kdysi celou věž řídil stejně jako drahokamy, které její technici umístili do trupu této lodě. Jenže věž je nějak poškozená a nefunguje naplno, jak by měla.

„Pokoušel jsem se nabít ten sloup,“ řekl Dalinar. „Ale nešlo to.“ Dokázal nabít Září obyčejné sfery, ale tyhle polodrahokamy ve věži odolávaly.

„Někde děláme chybu. Nemůžu se zbavit pocitu, že kdybych věděla víc o Bouřné záři, muselo by se to řešení pak najít snadno...“

Zakroutila hlavou. Čtvrtý most byl obrovský úspěch, ale měla obavy, že se jí nedaří větší věc. Urithiru bylo vysoko v horách, kde bylo příliš chladno na pěstování rostlin, ale přesto měla věž spoustu polí. Lidé v tomto drsném prostředí nejen přežívali, ale *dobře se jim dařilo*.

Jak je to možné? Věděla, že věž kdysi obýval mocný spren jménem Blíženci. Byl to spren stejné kategorie jako Nocipaní nebo Bouřepán – spren schopný svazkem vytvořit poutotepce. Předpokládala, že tento spren, nebo něco v jeho vztahu s člověkem, kdysi udržoval věž v chodu. Jenže Blíženci zemřeli během Odrození. Nebyla si ovšem jistá, do jaké míry byli „mrtví“. Byli Blíženci mrtví jako duše Střepkordů, které stále existují? Někteří spreni, kterých se vyptávala, říkali, že Blíženci „dřímají“, ale pokládali to za konečný stav.

Odpovědi byly nejasné a Navani se ze všech sil snažila je pochopit. Studovala Dalinara a jeho svazek s Bouřepánem v naději, že ji to dovede k dalším stopám.

„Tak,“ ozval se za nimi hlas s cizím přízvukem, „Aleti se opravdu naučili létat. Měl jsem těm historkám věřit. Ti vaši lidi jsou zkrátka tak umínění, že nakonec oblnou i samotnou přírodu.“

Navani se lekla, ale zareagovala pomaleji než Dalinar, který se otočil – ruku po boku připravenou sevřít meč – a okamžitě skočil mezi Navani a ten hlas. Musela se naklonit, aby přes něho viděla muže, jemuž hlas patřil.

Byl menší, chyběl mu zub a měl plochý nos a žoviální výraz. Podle omšelého pláště a potrhaných kalhot vypadal na uprchlíka. Stál vedle stanoviště Navaniných techniků, kde si vzal mapu – tu, která zaznamenávala kurz Čtvrtého mostu.

Velat, která stála uprostřed paluby, vyjekla, když ho spatřila, a vytrhla mu mapu z ruky.

„Uprchlíci se shromažďují dole,“ řekla Navani a ukázala mu ke schodům vzadu.

„To je dobře,“ odpověděl Herdaz. „Ten váš lítací chlapík říkal, že pro mě máte místo tady. Nevím teda, co si myslet o službě Aletům, celej život jsem se jim radši vyhýbal.“ Podíval se na Dalinara. „No hlavně vám, Černej Ostne. Teda bez urážky.“

Aha, blesklo jí hlavou. Slyšela o tom, že ten Norek je jiný, než by lidi čekali. Přehodnotila tedy svůj pohled a podívala se k Modré gardě, která k nim opožděně běžela z boků lodě. Vypadali rozmrzele, ale Navani je gestem zastavila. Až později jim dá pár otázek na tělo, proč byli tak laxní a nechali toho člověka proplížit se až nahoru k velitelskému stanovišti.

„Pokládám za moudré lidi, co se vyhýbali člověku, kterým jsem býval,“ odpověděl Dalinar. „Ale tohle je nová doba a máme nové nepřátele. Na našich minulých malicherných hádkách teď zrovna vůbec nezáleží.“

„Malicherných hádkách?“ opakoval muž. „Aha, tak tomu říkají Aleti. Ano, ano. Neovládám tak dokonale váš jazyk, víte. Já jsem vaše činy mylně nazýval pleněním a pálením našich lidí.“

Vyndal cosi z kapsy a rozložil to. Další mapa Velat. Podíval se mu přes rameno – jestli se Velat nedívá –, potom mapu rozvinul, dal hlavu na stranu a začal mapu zkoumat.

„To, co mi zbylo z armády, se ukrývá na čtyřech oddělených místech mezi tady tím a Herdazem,“ řekl. „Zbylo mi už jen pár stovek. Vemte ten létající stroj a zachraňte je a pak budeme jednat. Aletská krvežíznivost mě za ty roky stála životy těch, co jsem miloval, ale jen hlupák by nepřipustil, že ho uspokojí pomsta, kterou namíří – jako to příslovečné ostří meče – *někam jinam*.“

„Uděláme to,“ řekl Dalinar.

Navani neuniklo, že – ačkoliv předtím tvrdil, že Čtvrtý most je „Navanina loď“ – Dalinar souhlasil s letem podle Norkova plánu, aniž by to s ní probral. Snažila se příliš si takové věci nepřipouštět. To nebylo, že by ji manžel nerespektoval – mnohokrát prokázal, že ji respektuje. Jenže Dalinar Kholin byl prostě zvyklý být vždycky nejdůležitější – a obecně nejschopnější – osoba široko daleko. Takže člověku nezbývalo než se řídit vpřed, jako postupující bouřná stěna, a dělat rozhodnutí tak, jak bylo zrovna potřeba.

Přesto ji to dopálilo víc, než by si byla ochotná nahlas přiznat.

Dole se začínali scházet první uprchlíci, vedeni v houfu ostrokroky. Navani se soustředila na to, aby měl každý uprchlík své místo a základní pohodlí a aby přitom bylo všechno zorganizováno co nejefektivněji a nejsystematičtěji. Nakreslila plánek. Příchod pasažérů bohužel přerušila Lyn – rytířka z řádu větroborců s dlouhými tmavými vlasy spletenými do copu –, která hlasitě dopadla na palubu.

„Blíží se Žhnoucí, pane,“ hlásila Dalinarovi. „Tři letky.“

„Tak měl Kaladin pravdu,“ poznamenal Dalinar. „Snad se nám je podaří

zahnat. Bouře pomoz, jestli se rozhodnou dorážet na loď celou cestu až na Roztříštěné Planiny.“

Toho se Navani bála ze všeho nejvíc – nepřátelé by mohli na loď útočit ve vzduchu, a dokonce ji zničit a zmařit celý transport. Měla pro tento případ připravená opatření a teď se zdálo, že je bude muset vyzkoušet naostro při prvním letu.

K vytažení Záře z drahokamu používám Arnistovu metodu. Blízko nabitého kamene se ve chvíli, kdy ho spren zkoumá, umístí několik velkých prázdných kamenů. Záře se z malého kamene pomalu odčerpává do velkých kamenů stejného typu, a pokud jich je více, zvládnou ji vyčerpát dostatečně rychle. Metoda je samozřejmě limitována tím, že musíte získat nejen kámen vhodný pro fabriál, ale ještě několik dalších velkých pro odčerpání Bouřné záře.

Určitě existují i jiné metody, což dosvědčují fabriály z mimořádně velkých kamenů, které vytvářel v Thajlenahu Vrıztlův cech. Proto bych prosila Její Veličenstvo, zda by nezopakovala mou žádost cechu, protože toto tajemství je životně důležité pro naše válečné úsilí.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Když se probudily, aktivity se okamžitě chopila rytířka a zhodnotila situaci. Na hlavě měla pytel, a tak si nikdo nevšiml, že je dezorientovaná. Dávala pozor, aby se ani nepohnula a neupozornila na sebe únosce. Šalán se naštěstí naučila pracovat se světloředbou tak, že i když byla v bezvědomí, dokázala si udržet iluzorní tvář.

Zdálo se, že rytířka není svázaná, i když ji někdo nese přes rameno. Byl cítit čalami. Možná to byl jen ten pytel.

Její tělo samovolně aktivovalo své schopnosti, zahojilo se a probudilo vědomí dříve, než by se sama od sebe probrala. Rytířka neměla v lásce žádné špehování a slídění, ale důvěřovala Tajně a Šalán, že vědí, co dělají. Ona se držela své role – posoudit nebezpečí momentální situace.

Vypadala klidně, i když jí to nebylo příjemné. Hlava jí neustále klepala muži o rameno a pytel se jí s každým jeho krokem přitiskl na obličej. V hloubi duše cítila Tajnino uspokojení. Tuhle misi už málem vzdala, a tak ji uspokojovalo, že celá ta práce nebyla zbytečná.

Tak kam ji to nesou? To bylo právě to tajemství – kde se scházejí Synové Honorovi. Šaláninu týmu se před pár měsíci podařilo skupinu infiltrovat a dostat do ní svého člověka, ale ten nebyl tak významný, aby získal informace, které potřebovali. Ty mohl získat jedině plavook.

Domnívali se, že sektu vede po Amaramově smrti Jalaj. Její frakce měla v plánu zmocnit se Přísežné brány uprostřed Roztříštěných Planin. Důkaz ale rytířka neměla a bez dobrého důkazu proti Jalaj nic *nezmůže*. Dalinar její stanovisko potvrdil, zvláště po tom, co Adolin udělal Jalajinu manželovi.

Škoda, že je nemohl oddělat oba, pomyslela si Tajna.

To by nebylo správné, namítla v duchu rytířka. *Jalaj pro něj tehdy nepředstavovala žádnou hrozbu.*

Šalán nesouhlasila, Tajna samozřejmě taky nesouhlasila, a tak rytířka celou věc nechala být. Doufala, že je Vzorek podle dohody s určitým odstupem následuje. Jakmile by se skupina zastavila a začali by na rytířce vykonávat přijímací rituál, Vzorek by přivedl Adolina a vojáky, aby je rozptýlili.

Konečně se její únosce zastavil a hrubé ruce ji shodily z ramene. Zavřela oči a donutila se zůstat bezvládná, když ji položili na zem. Mokrý a kluzký kámen, nějaké chladné místo. Pytel z ní sklouzl a ucítila cosi štiplavého. Když se dostatečně rychle nepohnula, kdosi jí vylil kelblík vody na hlavu.

Teď nastala chvíle pro Tajnu. Zalapala po dechu a „probrala se“ a potlačila v sobě první instinkt, který ji nabádal vzít nůž a s tím, kdo ji takhle vymáchal, udělat krátký proces. Rukávem kryté ruky si otřela oči a zjistila, že je na nějakém zatuchlém a vlhkém místě. V nastalém chaosu se na stěnách zatáhly rostliny a obloha vypadala jako vzdálená malá štěrбина kdesi vysoko. Kolem tlustých stonků a výhonů poskakovali spreni života.

Byla v rokli. Kelekova noho! Jak ji dostali dolů do *rokle*, aniž by si toho někdo všiml?

Kolem ní stála skupina lidí v černých pláštích a každý držel v dlaní zářící diamantový brom. Zamžourala očima proti ostrému světlu. Jejich kapuce vypadaly o mnoho pohodlněji než její pytel. Na pláštích byly výšivky Dvojoka Všemohoucího a Šalán jen letmo proběhlo hlavou, co se asi stalo se švadlenou, kterou na tuhle práci najali. Co jí asi řekli? „Ano, chceme stejné tajemné pláště s vyšitým pradávným mystickým symbolem. To je na... maškarní.“

Přinutila se ale zůstat v roli. Tajna se zadívala nahoru se směsicí údivu a zmatku a potom sebou trhla a opřela se o stěnu rokle, až vyplašila purpurově zbarveného baheníka.

První promluvila postava vpředu hlubokým znělým hlasem. „Čanaša

Hasarehová, poctivé a vážené jméno. Z odkazu Čanaráš'Elin, Heraldky obyčejných lidí. Skutečně si přejete jejich návrat?“

„Já...“ Zvedla ruku proti světlu sferů. „Kde to jsem? Co se stalo?“ *A která z vás je Jalaj Sadeasová?*

„Jsme Synové Honorovi,“ odpověděla další postava. Tentokrát žena, ale Jalaj to nebyla. „Odpřísáhli jsme svou svatou povinnost přivést návrat Heraldů, návrat bouří, návrat našeho Boha – Všemohoucího.“

„Já...“ Tajna si olízla rty. „Já tomu nerozumím.“

„Pochopíte,“ odpověděl první hlas. „Sledujeme vás a seznali jsme, že vaše vytrvalost si zaslouží odměnu. Chcete vypudit falešného krále, který si říká Černý Osten, a docílit toho, že bude království znovu spravedlivě rozděleno mezi velkoknízata? Chcete, aby spravedlnost Všemohoucího dopadla na zlé?“

„Samozřejmě,“ odpověděla Tajna.

„Výborně,“ poznamenala žena. „Naše důvěra ve vás je na místě.“ Tajna si byla dost jistá, že je to Ulina, členka Jalajiných užších přátel. Původně to byla poměrně bezvýznamná plavooká písarka, ale rychle postoupila nahoru po žebříčku v novém rozdělení sil ve vojenských táborech.

Bohužel ale, pokud je tam Ulina, znamená to patrně, že tam nebude Jalaj. Velkokněžna totiž často Ulinu posílala vyřizovat věci, které nechtěla vyřizovat sama. To tedy znamenalo, že Tajna nesplnila přinejmenším jeden ze svých cílů – neudělala Čanašu tak důležitou, aby si zasloužila zvláštní pozornost.

„My jsme vedli návrat rytířů Paprsku,“ pokračoval muž. „Nepoložila jste si někdy otázku, proč se znovu objevili? Proč se dějí věci jako Věčná bouře nebo probuzení paršů? To jsme připravili *my*. Protože *my* jsme ti velcí architekti budoucnosti Rošáru.“

Tahle lež by se líbila Vzorkovi. Pro Tajnu ale nebyla uspokojivá. Dobrá lež, pikantní, narážela na nějaké impozantní tajemství. Ale tahleta... to byla lež opilce na baru, který se snaží vyburcovat tolik soucitu, aby dostal zadarmo pití. Byla příliš patetická a málo zajímavá.

Mraize jí o téhle sektě vyprávěl. O jejich snahách vrátit zpátky Heraldry, kteří ve skutečnosti nikdy neodešli. Gavilar Syny Honorovy vodil za nos, využíval jejich zdroje – a jejich srdce – ke svým cílům. V té době byli na krátko významnými hybateli dějin.

Velká část jejich slávy pohasla, když král padl, a zbytek promarnil Amaram. Tyhle rozdrobené pozůstatky, to nebyli žádní architekti budoucnosti. Byl to volný konec koberce, který je potřeba odstříhnout. I rytířka souhlasila s tím, že tenhle úkol, který jim dal Dalinar a v utajení Mraize, má smysl. Je na čase se Syny Honorovými jednou provždy skoncovat.

Tajna zvedla hlavu a snažila se chytit správnou rovnováhu mezi obezřetností, kterou chtěla působit, a jistou úlisností. „Paprasek. Vy jste Paprasek?“

„My jsme něco víc,“ odpověděl muž. „Ale než vám řekneme víc, musíte vstoupit mezi nás.“

„Já vítám příležitost pomoci,“ řekla Tajna. „Jenže... tohle přišlo tak zničehonic. Jak já můžu vědět jistě, že nejste třeba agenti falešného krále a na lidi jako já strážíte past?“

„Všechno se včas dovíte.“

„A když budu trvat na důkazech?“ pokračovala.

Postavy se na sebe podívaly. Tajna měla pocit, že ostatní uchazeči o členství v jejich skupině nebyli ani zdaleka tak podezíraví jako ona.

„Sloužíme *právoplatné* královně Aletkaru,“ řekla nakonec žena.

„Jalaj?“ vydechla Tajna. „Je tady?“

„Až po iniciaci,“ odpověděl muž a pokynul gestem ke dvěma dalším členům. Ti přistoupili k Tajně – včetně toho vysokého muže, kterému sahal plášť jenom do poloviny lýtek. Popadl ji zvlášť nevybíravým způsobem za ruce a vytáhl nahoru na kolena.

Toho si musím pamatovat, běželo jí hlavou, než další postava vyndala z černého vaku zářící předmět. Byl to fabriál osazený dvěma jasnými granáty, se složitou spleť drátů.

Šalán byla na tu věc patřičně hrdá. Tajně připadala trochu moc teatrální, ale pro tuhle skupinu to bylo důležité. Přiblížili fabriál k Tajně a zmáčkli nějaké knoflíky. Granáty ztmavly a postava prohlásila, „nemá na sobě žádné iluze“.

Prodat jim tohle zařízení byl husarský kousek. V převleku za mystika použila zařízení a odhalila jim podle předem přesně domluveného plánu jednoho ze svých světloředů. A potom od nich Tajna vyinkasovala dvojnásobek částky, kterou chtěla Šalán – a zdálo se, že ta přemrštěná cena ještě víc Syny Honorovy přesvědčila o důvěryhodnosti fabriálu. Ať jim Všemohoucí žehná.

„Tak teď k přijímací ceremonii,“ řekl muž. „Přísahaňte, že budete pracovat pro navrácení Heraldů, pro církve a pro Všemohoucího.“

„Přísahám,“ řekla Tajna.

„Přísahaňte, že budete sloužit Synům Honorovým a podporovat jejich posvátné konání.“

„Přísahám.“

„Přísahaňte věrnost královně Aletkaru Jalaj Sadeasové.“

„Přísahám.“

„Přísahaňte, že nebudete sloužit falešným sprenům, kteří se klanějí Dalinaru Kholinovi.“

„Přísahám.“

„Vidíte,“ řekla žena a podívala se na své společníky. „Kdyby byla rytířka Papsruku, nemohla by falešně přísahat.“

Ó ty sladký jarní vánku, pomyslela si Tajna, *ještě že jsou tak naivní. My nejsme všichni poutotepci ani jejich druh*. Větroborci nebo nebelamové by si asi nemohli takovou lehkovážnost jako nedodržený slib dovolit, ale Šalánin řád je přímo *založený* na myšlence, že všichni lidé lžou, především sami sobě.

Nemohla by třeba jen tak bez následků zpřetrhat pouto se svým sprenem. Ale tahle hromada lidského odpadu? Nad tou by se nerozpakovala – i když rytířce by se tohleto asi nelíbilo.

„Povstaň, dcero Honorova,“ řekl muž. „Teď ti musíme dát zpátky kapuci a vrátit tě zpátky. Ale neboj se, jeden z nás se s tebou brzy spojí kvůli dalšímu školení a výcviku.“

„Moment,“ řekla Tajna. „Královna Jalaj. Chci ji vidět na důkaz, komu sloužím.“

„Možná si to privilegium jednou zasloužíš,“ odpověděla žena. „Služ nám dobře a nakonec budeš odměněna.“

Výborně. Tajna si dodala odvalu k představě, co to znamená. *Další* čas ve vojenských táborech v podobě věčně nespokojené plavooké ženské, která se opatrně prodírá nahoru společenským žebříčkem. Hrozná představa.

Dalinarovi bohužel dělal starost Jalajin stále větší vliv. Tahle sektička je možná trochu okázalá a afektovaná, ale bylo by nerozumné nechat jakýkoliv projev odboje bez povšimnutí. Nemůžou si dovolit riskovat další incident, který by stál tisíce životů jako Amaramova zrada.

Kromě toho Mraize pokládal Jalaj za nebezpečnou osobu. A to byla dostatečná pobídka pro Tajnu k tomu, aby zajistila, že tato osoba bude zbavena vlivu. Musí na tom tedy pracovat, a tudíž musí najít další způsoby, jak by se Adolin dostal ven a mohl trávit víc času se Šalán. Ta se totiž bude trápit, když jí nikdo nebude projevovat lásku.

A tak kvůli ní zkusila Tajna ještě jednou. „Nevím, jestli je rozumné čekat,“ obrátila se na ostatní, zatímco se jí vysoký muž chystal dát znovu přes hlavu pytel. „Asi byste měli vědět, že mám spojení s lidmi kolem Dalinara Kholina. Můžu dodávat informace o jeho plánech, pokud k tomu budu mít patřičný motiv.“

„Na to bude čas,“ odpověděla žena. „Později.“

„Vy nechcete vědět, co má v plánu?“

„My to víme,“ odpověděl muž a uchichtl se. „Máme zdroj, který je mu daleko blíž.“

Počkat.

Počkat.

Šalán zpozorněla. Oni mají někoho okolo Dalinara? Třeba jenom lže, ale... může si dovolit to riskovat?

Musíme něco udělat, pomyslela si. Jestli má Jalaj někoho v Dalinarových nejužších kruzích, mohlo by ho to ohrozit na životě. Tajna nemá čas šplhat se pomalu až nahoru. Potřebují zjistit, kdo je ten informátor, hned *teď*.

Tajna ustoupila a pustila do popředí Šalán. Rytířka umí bojovat a Tajna umí lhát. Ale když potřebují někoho, kdo dokáže rychle vyřešit problém, je na tahu Šalán.

„Počkejte,“ řekla Šalán a odstrčila ruce muže, který jí chtěl přetáhnout pytel přes hlavu. „Já nejsem, za kterou mě pokládáte.“

Pokud se Záře z drahokamu vyčerpá dostatečně rychle, sprena, který je blízko, to může nasát dovnitř. Funguje to na principu tlakové diference po náhlém odstranění Záře, i když teoreticky to není přesně totéž. Tím získáte zajatého sprena a můžete s ním manipulovat podle své vůle.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Kolem Kaladina se rozestavěli větroborci do obranného útvaru. Viseli ve vzduchu, jak by to létající úhoři nikdy nedokázali – bez hnutí, v pravidelných rozestupech.

Uprchlíci se dole zastavili – i přes chaos evakuace – a dívali se nahoru skrz spreny úžasu k modré stráži. Ve způsobu, jak větroborci často svištěli vzduchem, nakláněli se a kroužili, bylo něco přirozeného a známého. Jenže pohled na tu zvláštní letku visící ve vzduchu, jako by byla připevněná na drátech, to bylo jiné.

Mlha už se většinou zvedla a otevřela Kaladinovi pohled na Nebeské, kteří se blížili z dálky. Nepřátelé na sobě měli jednobarevné oblečení uzpůsobené k boji, v tlumených odstínech, s výjimkou karmínově červené. Měli na sobě pláště, které za nimi daleko vlály, i v bitvě. Ty by byly nepraktické pro chůzi na zemi, ale proč by v nich chodili, když mohou létat?

O Žhnoucích se původně mnoho dověděli od Heraldky Áš. Každý z těch Nebeských byl dávnou bytostí. Pro každého z nich musel být obětován řadový pěvec, musel se vzdát svého těla a života, aby se v něm mohla usídlit žhnoucí duše.

Každý z blížících se nepřátel nesl dlouhé kopí a pohyboval se způsobem, který jim Kaladin záviděl. Působili přirozeně, jako by si neosedlali oblohu teprve nedávno jako on, ale jako by do ní byli naopak *zrozeni*. V porovnání s jejich ladností pohybu si Kaladin připadal jako kámen hozený do vzduchu.

Tři letky znamenaly čtyřiapadesát členů. Bude mezi nimi Lešvi? Doufal, že ano, protože si dluží odvetu. Nebyl si jistý, jestli by ji poznal, protože minule zemřela. Zásluha za to ale nepříslušela jemu. Udělala to Skálova dcera Struna dobře mířeným šípem ze svého Střepluku.

„Tři letky není tak moc, nebudeme potřebovat všechny,“ zavolal Kaladin na ostatní. „Panoši nižšího ranku než CP4, sleťte dolů na zem a chraňte civilisty. Nezačínejte si nic se Žhnocími, pokud nezaútočí oni. Ostatní, první bojový protokol.“

Noví větroborci se snesli dolů na loď. I když byli viditelně neradi, byli disciplinovaní a nic nenamítali. Jako všichni panoši – včetně těch zkušenějších, které nechal nahoře ve vzduchu – ještě neměli svazek se sprenem, a tak byli závislí na plném větroborci, bez něhož své schopnosti nemohli uplatnit.

Kaladin měl v tuto chvíli asi tři stovky větroborců, ale jenom asi padesát plných rytířů. Téměř všichni zbývající členové Čtvrté mostní se svázali se spreny a podobně i většina z druhé vlny – těch, kteří se k němu připojili krátce potom, co se přesunul do Dalinarova tábora. Svazek se sprenem ale měli už i někteří ze třetí vlny – těch, kteří se přidali k větroborcům po přesunu do Urithiru.

Potom se bohužel vývoj zastavil. Kaladin měl řady mužů a žen, kteří chtěli pokročit a složit přísahu, ale nemohli najít žádné spreny. V tuto chvíli věděl Kaladin jen o jednom, který byl ochotný ke svazku a zatím žádný neměl.

To byl ale problém na jindy.

Ke Kaladinovi se postavil Lopen a Drehy. Pomalu splývali a v přípravných rukou se jim objevila zářivá Střepkopí. Kaladin natáhl ruku nad hlavu a sevřel v ní své kopí, které se zformovalo z mlhy, a namířil je před sebe. Jeho větroborci se rozestoupili a letěli naproti Nebeským.

Kaladin čekal. Jestli je mezi nimi Lešvi, všimne si ho. Vpředu se první Nebeští utkali s větroborci a přijali jejich výzvu s kopími. Každé gesto bylo nabídkou bitvy muže proti muži. Jeho vojáci ji přijali a nevrhali se na nepřítelky po skupinách. Neznalému to mohlo připadat divné, ale Kaladin se naučil používat způsoby Nebeských a jejich starý – někdo by řekl archaický – způsob boje.

Větroborci a Žhnocí se ve dvojicích vrhli do boje kdo s koho. Výsledné střetnutí vypadalo jako dva proudy vody, které se navzájem srážejí a rozstříkují do stran. Chvilími bojovali všichni Větroborci a nechávali za sebou hrstku Žhnocích.

V menších bitvách Nebeští čekali na příležitost k boji muže proti muži, místo aby se vrhli na nepřátele v přesile. Nebývalo to tak vždycky – Kaladin

byl dvakrát nucen bojovat s několika nepřáteli současně – ale čím víc se utkával s těmito tvory, tím víc respektoval jejich způsoby. Jenom nečekal, že se u nepřátel setká se ctí.

Jak přehlížel Žhnoucí, kteří zatím nebojovali, pohled mu utkvěl na jednom z nich. Vysoká žena s výrazně černo-červeno-bílou mramorovanou pleť, jejíž vzor připomínal vír tří barevných odstínů. I když měla jiné rysy, ten vzor byl stejný. A k tomu ještě ten postoj a ty dlouhé černo-červené vlasy.

Když ho viděla, usmála se a zvedla kopí. Ano, byla to Lešvi. Vůdkyně Žhnoucích s dostatečně vysokým postavením, aby ji ostatní poslouchali. Podobné postavení měl mezi svými i Kaladin. Také zvedl kopí.

Vyrazila dopředu a Kaladin se snesl dolů za ní. V tu chvíli pod sebou viděl oslnivý záblesk světla. Na krátký okamžik nahlédl do Stínomaru a řtil se po černé obloze poseté zvláštními mraky, které pluly jako dálnice.

Bojištěm proletěla vlna síly a větroborci se jako bleskem rozzářili. Dalinar otevřel perpendikulu a stal se rezervoárem Bouřné záře, která okamžitě nabije každého rytíře Paprsku, aby měl stále dost velkou zásobu. Byl to obrovský náboj a také jeden z důvodů, proč stále riskovali a brali s sebou na mise poutotepce.

Záře vířila Kaladinovi v těle, když se řtil proti Lešvi. Lešvi vlálo za tělem bílo-červené oblečení, nepatrně delší než měli ostatní, stejně plynule a ladně, jak kroužila s kopím namířeným na Kaladina.

Větroborci, když prošli plným výcvikem, měli v těchto bitvách několik významných výhod. Dosahovali mnohem větší rychlosti než Nebeští a měli k dispozici Střepzbroj. Tyto přednosti by se mohly zdát nepřekonatelné, ale Nebeští byli prastaří tvorové, zkušenější a vychytralí. Své schopnosti trénovali celá *tisíciletí* a léhat mohli věčně a nikdy by jim nedošla Pustozář. Vyčerpali ji, jenom když se potřebovali zahojit, nebo – jak se doslechl – když potřebovali udělat příležitostný šleh.

A Žhnoucí měli samozřejmě jednu jedinou nezměrnou výhodu proti Kaladinovým lidem – byli nesmrtelní. Zabij je a oni se znovu narodí v příští věčné bouři. Mohli si tudíž na rozdíl od Kaladina dovolit hazardovat. Když se s Lešvi střetli – kopí o sebe třeskla a oba zatínali zuby a snažili se dostat zbraň ke straně a bodnout soupeře –, Kaladin byl nucen stáhnout se jako první.

Lešvino kopí bylo lemováno stříbřitým kovem, který odolával zářezům Střepkordu. Navíc byl kolem základny osázen drahými kameny, a kdyby tedy Kaladina zasáhl, kameny by mu vyčerpaly Září a pak by se nemohl hojit. Byla to zbraň, která mohla být pro rytíře Paprsku smrtelná, i kdyby měli zásobu Záře z Dalinarovy perpendikuly.

Jakmile se Kaladin od Lešvi oddělil, klesla níž a za ní se třepotal její vlající oděv. Kaladin ji následoval, šlehl sebou dolů a řtil se bojištěm. Tím krásným chaosem, v němž každý pár tančil svůj individuální soubor. Přímou

nad hlavou mu prosvištěl Lejten, který pronásledoval Nebeského v šedo-modrém oblečení. Pod Kaladinem proletěl Skar a málem se srazil s Karou, která právě mířila na svého soupeře.

Vzduchem prýštila oranžová krev pěvců a Kaladina zasáhlo pár kapek na čelo a další ho pronásledovaly cestou dolů, jak se snášel k zemi. Kara ještě neměla Střepkord. Byla by touto dobou už přísahala na Třetí ideál, tím si byl jistý. Jen kdyby jí nechyběl spren.

Kaladin se přiblížil k zemi a o vlásek minul kámen. Kapky oranžové krve dopadaly všude kolem něho. Lešvi mezitím kličkovala kolem davu křičících uprchlíků.

Kaladin se vrhl za ní a prosvištěl mezi ševcem Levenem a jeho ženou. Když slyšel jejich vyděšený křik, zpomalil. Nemohl riskovat srážku s někým ze stojících a přihlížejících lidí. Stočil se stranou a zastavil se ve vzduchu, sledoval, vyčkával.

Poblíž prosvištěl Lopen. „Dobrý, gančo?“ volal na Kaladina.

„Dobrý,“ odpověděl Kaladin.

„Můžu se do ní pustit, jestli si potřebuješ trochu orazit!“

Na protější straně se vynořila Lešvi. Kaladin ignoroval Lopena a vyrazil za ní. Společně těsně minuli domy na kraji města, až rachotily okenice, které tu všechny budovy měly instalované proti bouřím. Odhodil kopí a u hlavy se mu objevila Syl jako světelná stuha. Pomocí šlehů řídil hrubý směr letu, ale jemné pohyby řídil rukama a polohou těla. To množství vzduchu proudícího kolem něho mu poskytovalo stabilitu, s níž mohl tvarovat svou trajektorii, skoro jako kdyby plaval.

Dalším šlehem přidal rychlost, ale Lešvi se zhoupla dolů a proletěla davem. Málem na svou bezhlavost doplatila, když se mihla kolem skupiny pod ochranou ostrokroka Godeka. Byl jen o vlásek pomalejší, a tak jeho Střepkord jenom odřízl konec jejího vlajícího pláště.

Potom se vzdálila od lidí, ale stále zůstávala nízko při zemi. Nebeští se neuměli pohybovat tak rychle jako větroborci, a tak kličkovali a náhle měnili směr a těsně mýjeli překážky. Kaladin tím musel zpomalit a to ho připravovalo o jednu z jeho nejsilnějších předností.

Stále sledoval Lešvi a bylo to vzrušující – zčásti i *proto*, jak dobře Lešvi létala. Znovu se otočila – tentokrát směřovala ke Čtvrtému mostu. Zpomalila, když se dostali do těsné blízkosti tohoto obrovského plavidla, a se zájmem si prohlížela dřevěnou konstrukci.

Ta loď ji zaujala, pomyslel si Kaladin a letěl za ní. *Nejspíš o ní chce zjistit co nejvíc*. Jasniny rozhovory s Heraldy, kteří žili před tisíci lety, ukázaly, že i oni nad tímto výtvozem žasli. I když se to zdálo neuvěřitelné, moderní fabriálisté objevili věci, které neznali ani Heraldí.

Kaladin se na chvíli odchýlil, ale nemířil nahoru nad velkou loď, jak by se dalo čekat. Zahlédl na boku plavidla Skálu se synem, jak nosí vodu uprchlíkům. Když Skála viděl, že na něho Kaladin gestikuluje, popadl kopí

a šlehl jím do vzduchu. Vystřelilo ke Kaladinovi, ten je chytil a šlehl sebou znovu za Lešvi.

Znovu se ocitl těsně za ní, jakmile se zvedla nahoru divokou smyčkou. Často se ho snažila před bojem na blízko unavit – vedla ho do všelijakých záludných honiček.

Syl, která letěla vedle Kaladina, po očku sledovala kopí, které Skála vyhodil do vzduchu. I když Kaladinovi hučel kolem uší vítr, slyšel její pohrdavé odfrknutí. Ji nabít Září nelze. Snažit se ji do ní dostat bylo jako dolívat vodu do plného hrnku.

Posledních pár zákrutů bylo vrcholnou zkouškou Kaladinových schopností, protože Lešvi klesla dolů a kličkovala bojištěm. Většina ostatních byla zaujatá bojem ve dvojicích s kopím nebo mečem. Někteří se honili, ale nikdo nebyl nucený k tak záludným manévřům jako Kaladin.

Soustředil se ze všech sil. Ostatní bojovníci pro něho nebyli víc než překážky v cestě. Celou svou bytostí a veškerou pozorností, které byl schopen, se zaměřil na postavu před sebou. Vítr, který mu za letu burácel v uších, jako by najednou nebyl, a před sebou měl jenom Syl jako světelnou stopu. Dělal mu signální orientační světlo, které má následovat.

Vzduchem se hemžili větrní spreni a přidali se k nim, když Kaladin vybral zatáčku, která obracela žaludek, a proletěl za Lešvi mezi Skarem a jiným Žhnoucím. Kaladin letěl za ní a proklouzl přímo mezi dvěma kopími. O vlasek unikl zásahu a hned sebou šlehl za Lešvi. Zpocený zatínal zuby před akrobatickým obratem.

Lešvi se za ním ohlédla a klesla níž. Znovu se chystala těsně proletět kolem Čtvrtého mostu.

Tak, řekl si Kaladin a nabil svou zbraň Září a klesl níž za Lešvi. Zbraň mu chtěla vyklouznout z ruky, ale držel ji pevně, i když jí bodal před sebe. Přiblížil se k zemi, pustil kopí a mrštil jím za ní.

Zrovna se ale naneštěstí ohlédla, včas, aby se stačila letícímu kopí těsně vyhnout. To s hlasitým zařinčením dopadlo na zem, rozštíplo se a hlavice se zarazila do rukojeti. Lešvi prudce stoupla, prosvištěla kolem Kaladina, který na okamžik ztratil koncentraci a málem narazil na zem.

Dopadl tvrdě na kámen, a kdyby neměl Září, polámal by si kosti. Zaklel a zvedl hlavu. Lešvi radostným manévrem po spirále zmizela v bojové vřavě a jeho nechala dole. Zdálo se, že si vychutnává, když mu může zmizet.

Kaladin zabručel a třásl rukou, kterou narazil na zem. Bouřná Zářé mu vyvrácený kloub v mžiku zahojila, ale přesto cítil fantomovou bolest, jako když člověk ještě chvíli slyší v hlavě ozvěnu velmi hlasitého zvuku, který už utichl.

Ve vzduchu se před ním objevila Syl jako mladá žena, ruce v bok. „A opovaž se vracet!“ křičela na ubíhající Žhnoucí. „Nebo na tebe... ehm... něco vymyslíme.“ Podívala se na Kaladina. „Že jo?“

„Mohla jsi ji chytil,“ řekl, „kdybys letěla sama beze mě.“

„Bez tebe bych byla tupá jako balvan. A ty bys beze mě lital taky jako balvan. Tak radši nebudeme diskutovat o tom, co bychom jeden bez druhého mohli.“ Založila ruce. „A navíc, co bych asi dělala, kdybych ji chytila? *Koukala* na ni? Na to, abych si do ní bodla, tě potřebuju.“

Zabručel a namáhavě vstal. Po chvilce se k nim snesl z oblohy rytíř Papsku s bílou bradkou. Bylo zvláštní, co dokáže drobná změna perspektivy. Teft vždycky vypadal takový... neupravený. Vousy měl rozčuchané, pleť hrubou a povahu tak od obojího trochu.

Ale jak se vznášel na obloze v oblaku Záře, vypadal jako bůh. Jako ten moudrý bůh ze Skálových pohádek.

„Kaladine,“ zeptal se, „jsi v pořádku, hochu?“

„Jo.“

„Opravdu?“

„Jo, *jsem*. Jak to vypadá na bojišti?“

„Většinou krátké jednotlivé střety,“ odpověděl Teft. „Zatím bez obětí, Kelek zaplať.“

„Oni jsou víc zvědaví na Čtvrtý *most* než na nás,“ poznamenal Kaladin.

„No, to dá rozum,“ odpověděl Teft. „Máme jim v tom zabránit?“

„Ne. Navaniny fabriály jsou schované dole v lodi. Pár přeletů nad lodí nepříteli nic neprozradí.“

Kaladin přehlédl město a pak se zkoumavě zadíval na bojiště. Rychlé střety, při nichž se Nebeští vždycky stáhli. „Oni nechťejí bojovat naplno. Spíš zkoušejí naši obranu a zkoumají tu létající loď. Rozhlas to. Ať je větroborci honí, ať se brání. Minimalizujte naše ztráty.“

Teft zasalutoval a mezitím nastupovala na loď další skupina lidí. Vedl ji Rošon a ten starý vejtaha vypadal, že má o ty lidi opravdu *starost*. Možná se učil herectví u světloředů.

Nahoře na lodi zářil Dalinar takřka neproniknutelným světlem. I když to nebyl ten obrovský světelný pilíř jako tenkrát, byla to tak jasná a silná záře, že nebylo ani možné se do ní přímo podívat.

V minulosti se Žhnoucí snažili soustředit útok na Dalinara. Dnes ale poletovali kolem lodi, ovšem s poutotepcem se do křížku nepouštěli. Báli se ho z důvodů, které zatím nikdo nechápal, a zaútočit si na něho troufli, jenom když byli v přesile a měli podporu ze země.

„Rozhlásím to,“ řekl Teft, ale vypadal nejistě. „Opravdu ti je dobře, chlape?“

„Bylo by mi líp, kdyby ses neptal.“

„Tak jo.“ Teft se vymrštil na oblohu a po očku sledoval Syl. Nejdřív Lopen, teď Teft, oba dělají, jako by byl z cukru. Řekla jim snad Syl, aby ho hlídali? Jenom proto, že je v poslední době unavený?“

Ne, na tuhle blbost prostě nemá čas. Blížil se k němu Nebeský, rudé oblečení mu vlálo kolem těla a kopím mířil přímo na Kaladina. Nebyla to Lešvi, ale Kaladin rád výzvu přijal.

Členové sekty strnuli. Všichni se dívali na Šalán otvory v kápích. V rokli se rozhostilo ticho, jediným hlukem byly kroky cupitajících baheníků. Nepohnul se ani vysoký muž s pytle, i když to ji zase tolik nepřekvapovalo. Čekal, až zareaguje ona.

Já nejsem, za kterou mě pokládáte, řekla Šalán, což znamenalo, že bude následovat nějaké nečekané odhalení.

Tak teď si je musí rychle vymyslet.

To jsem opravdu zvědavá, co z tohoble bude... pomyslela si v jejím nitru rytířka.

„Já nejsem jen obyčejná obchodnice,“ řekla Šalán. „Vy mi evidentně stále nevěříte – odhaduju, že jste u mě našli nějaké zvláštnosti a čekáte na vysvětlení – ne?“

Oba vůdci sekty se na sebe podívali.

„Jistě,“ odpověděla žena. „Ano, neměla jste před námi nic skrývat.“

Pamatuj na Adolina, běželo hlavou rytířce. *Vyvolat rozruch může být takticky riskantní.*

Řekla Vzorkovi a Adolinovi – který ji možná právě sleduje –, že když se dostane do nesnází, nějak to všechno zdrží, aby mohli zaútočit. Tím by se jim mohlo podařit sektu zajmout, ale nezadrželi by Jalaj.

Doufala, že uvidí, že není v nesnázích, ale snaží se naopak z příslušníků sekty vymámit informace.

„Napadlo vás někdy, proč občas zmizím z táborů?“ zeptala se Šalán. „A proč mám mnohem víc peněz, než bych měla mít? Mám totiž ještě jeden podnik. Tajný. S pomocí agentů z Urithiru jsem okopírovala nákresy, na kterých pracují Kholinovi fabriálisti.“

„Nákresy?“ opakovala žena. „Jako jaké?“

„Určitě už jste slyšeli o té obří létající plošině, která před pár týdny vyrazila z Naraku. Tak na tu mám plány. Vím *přesně*, jak ji sestrojili. Nákresy k menším fabriálům jsem prodala natanským obchodníkům, ale na téhle úrovni nic. Teprve hledám kupce, který by na to měl dostatek prostředků.“

„Obchodujete s vojenským tajemstvím?“ podivil se muž. „S cizinou? To je ale zrada!“

Říká člověk, co nosí kápi a *pracuje na sesazení kholinské monarchie*, pomyslela si Tajna. *To jsou lidi...* „Zrada to je,“ odpověděla mu Šalán, „jedině když přijímáte Dalinarovu rodinu jako právoplatného vládce, což já tedy nepřijímám. Ale jestli můžeme opravdu podpořit dům Sadeas, aby se prosadil... Tahle tajemství by měla hodnotu tisíců bromů. S královnou Sadeasovou bych se o ně podělila.“

„Předáme jí je,“ řekla žena.

Rytířka ji chvíli fixovala vypočítavým pohledem, vyrovnaným a chladným. Vůdcovským pohledem, který Šalán tisíckrát a tisíckrát kreslila, když

sledovala, jak Dalinar mluví s lidmi. Ten pohled člověka, který má moc a nepotřebuje o tom mluvit.

Tohle mi nevezmete, říkal ten pohled. *Jestli chcete to privilegium účastnit se toho odhalení, máte k němu jen jednu cestu – budete mi asistovat, vy sami to nedostanete.*

„Jsem si jistý, že jednou by to mohlo –“ začal muž.

„Ukažte mi to,“ přerušila ho žena.

Chytili se, pomyslela si Tajna. *Dobrá práce, vy dvě.*

„Něco z těch plánů mám v aktovce,“ řekla Šalán.

„Aktovku jsme prohledali,“ odpověděla žena a mávla na kolegu, aby přinesl tašku. „Žádné plány tam nejsou.“

„Myslíte, že jsem tak hloupá, že je nechám někde, kde by na ně někdo mohl přijít?“ poznamenala Šalán a vzala si aktovku. Sáhla do ní a kradmo nasála trochu Záře, než vyndala malý zápisník. Prolistovala ho až na konec a vyndala uhlovou tužku. Než se ostatní stačili shluknout kolem ní, opatrně vydechla a vytvořila iluzi. Naštěstí byla požádána, aby s těmi plány skutečně pomohla – Šalán by jinak měla problém světlořezem zobrazit něco, co nikdy předtím nekreslila.

Než se vůdci sekty nastavěli tak, aby jí viděli přes rameno, iluze byla hotová. Zdálo se, že jak opatrně přejíždí tužkou po stránce, odhaluje skrytý obrázek schématu.

Tak teď ty, řekla Šalán a udělala místo Tajně.

„Obtáhnete schéma na papír, který leží na tomhle,“ vysvětlovala Tajna. „Musíte hodně tlačit. Na papír se to vyryje a pak stačí lehce přejet uhlem a objeví se to. Tohle přirozeně není všechno, to tu mám jenom jako důkaz pro potenciální kupce.“

Šalán pocítila lehký záchvěv pýchy nad tou složitou iluzí. Vypadalo to přesně tak, jak chtěla – přejížděla uhlem po stránce a na ní se objevovala složitá spleť čar a poznámek.

„V tom se nevyznám,“ stěžoval si muž.

Žena se ale naklonila nad kresbu. „Dejte jí zpátky pytel,“ řekla. „Odneseme to královně. Mohlo by ji to natolik zaujmout, že by byla ochotná udělit audienci.“

Tajna se obrnila, když jí muž vytrhl z ruky zápisník, nejspíš s úmyslem přebarvit uhlem další stránky, což by samozřejmě nic neudělalo. Malý muž jí přehodil pytel přes hlavu a přitom se k ní naklonil.

„Co dál?“ pošeptal jí. „Tohle zavání průšvihem.“

Nevyvádávej z role, Rede, pomyslela si a kývla hlavou. Potřebuje se dostat k Jalaj a zjistit, jestli má opravdu špiona u Dalinarova dvora. A to s sebou nese pár rizik.

Red se nechal přijmout k Synům Honorovým jako první, ale jako temnooký dělník nebyl tak důležitý, aby se u nich k něčemu dostal. Snad společnými silami –

V rokli se ozval křik. Tajna se otočila, ale přes pytel neviděla. U sta bouří. Co to je?

„Sledují nás,“ volala velitelka. „Do zbraně! To jsou Kholinovy jednotky!“
Zatraceně, běželo Tajně hlavou. *Rytířka měla pravdu.*

Adolin, když viděl, že jí znovu dali pytel na hlavu, usoudil, že je čas celou tuhle skupinu sebrat a zarazit jim další plány.

Kaladin si vyměnil pár úderů se soupeřem, uštědřil mu jednu ránu a potom druhou. Když se Nebeský vzpamatoval, zaútočil sám kopím. Kaladin ale trénoval ovládání kopí tak dlouho, že byl schopný bojovat takřka ve spaní. Vysoko ve vzduchu, s plnou zásobou Bouřné záře jeho tělo vědělo, co má dělat, a ránu odrazilo.

Kaladin udělal vlastní výpad a znovu soupeře zasáhl. Společně tančili ve vzduchu a kroužili kolem sebe. I když Kaladin trénoval většinou s kopím a štítem, které jsou určené pro boj v útvech, vždycky toužil po dlouhém kopí, které se drží oběma rukama. Byla to mocná zbraň. Byla v něm síla a snadno se ovládalo.

Tenhle Nebeský nebyl tak schopný jako Lešvi. Kaladin mu zasadil ještě jednu ránu do paže. Střepkopí mu fyzicky neublížilo, jenom mu v místě, kde by měl mít ránu, zešedla kůže. To se rychle zahojilo, ale každé další hojení už trvalo déle. Soupeři docházela Pustozář.

Začal si broukat jednu z písní Žhnoucích a se zaťatými zuby se snažil Kaladina bodnout. Kaladina pokládali za výzvu, za jakousi zkoušku. Jako první s ním šla vždycky bojovat Lešvi, ale když s ní bojovat přestal, nebo když ji porazil, vždycky už na něho čekal další. V hloubi duše přemítal, jestli tohle není důvod, proč je v poslední době tak unavený. I drobné potyčky ho vyčerpávaly, protože bojoval bez přestávky.

Jenže v ještě větší hloubi duše věděl, že tohle ten důvod není.

Soupeř se připravil na výpad a Kaladin sáhl volnou rukou po noži na opasku a vyhodil ho do vzduchu. Žhnoucí zareagoval přehnaně a začal se chaoticky bránit. Kaladin mu zasadil další ránu kopím, tentokrát do stehna. Porazit Žhnoucího byla zkouška vytrvalosti. Musel jim zasadit dostatek ran a tím je zpomalit. Po dalších ranách se už potom přestávali hojit.

Soupeř začal broukat hlasitěji a Kaladin měl pocit, že už se mu rány nehojí. Je čas ho zabít. Uhnul jeho výpadu – potom zhmotnil Syl jako kladivo a rozmáchl se jím proti soupeřově zbrani. Tu rozdrtil mocnou ranou a Žhnoucího zcela vyvedl z rovnováhy.

Kaladin odhodil kladivo a prudce natáhl ruce dopředu. V okamžiku se v nich objevila Syl opět v podobě kopí. Padlo mu rovnou pevně do dlaní. Mířil přesně a probodl soupeři paži. Žhnoucí zasténal a Kaladin reflexivně vytáhl kopí, pootočil je a namířil soupeři na krk.

Žhnoucí se mu podíval do očí, potom si olízl rty a čekal. Začínal pomalu padat dolů, jak mu docházela záře a ubývaly síly.

Zabít ho ničemu neprospěje, pomyslel si Kaladin. *Stejně se znova narodí*. Jenže na druhou stranu by bylo aspoň na pár dní v bitvách o jednoho Žhnocího méně.

Bojovat ale stejně nemůže, přemýšlel Kaladin, jak soupeři klesla bezvládná paže, umrtnená zásahem Štrepkopí. *K čemu by byla další smrt?*

Kaladin odložil kopí a pokynul gestem ke straně. „Jdi,“ řekl. Někteří rozuměli aletsky.

Žhnocí zanotoval jinou melodii, poté zvedl zlomené kopí ke Kaladinovi – držel je ve volné ruce. Potom zbraň pustil dolů na skály. Žhnocí sklonil hlavu před Kaladinem a odletěl.

Ale kde teda –

Po straně se mihla stuha rudého světla. Kaladin sebou okamžitě šlehl dozadu a otočil se s připravenou zbraní. Ani si neuvědomil, že vlastně chtěl po tom rudém světle pátrat.

Letělo od něho, když si ho teď všiml. Kaladin se ho snažil sledovat, ale když kličkovalo mezi domy, ztratil stopu.

Vydechl. Mlha už se téměř rozplynula, a tak měl pod sebou celý Kamenžár jako na dlani – takový chumel domů, z něhož proudili jejich obyvatelé rovnoměrným tempem ke Čtvrtému mostu. Na kopečku s výhledem na ostatní domy stál dům starosty. Kdysi Kaladinovi připadal tak velký a impozantní.

„Viděla jsi to světlo?“ zeptal se Syl.

Ano, to byl ten Žhnocí z minula. Když měla Syl podobu kopí, její komunikace šla Kaladinovi rovnou do mysli.

„Vylekal jsem ho, jak jsem rychle zareagoval,“ řekl.

„Kale?“ zaslechl ženský hlas. Přiletěla k němu Lyn v jasně modré aletské uniformě. Když promluvila, ze rtů jí vycházely obláčky Záře. Měla dlouhé tmavé vlasy spletené do pevného copu a pod paží měla funkční – ale obyčejné – kopí. „Je ti dobře?“

„Je mi fajn,“ odpověděl.

„Určitě?“ zeptala se. „Vypadáš rozrušeně. Nerada bych, aby tě někdo bodl do zad.“

„Najednou ti na tom záleží?“ odsekl.

„No jasně, že záleží,“ odpověděla. „To, že si nechci nic začínat, znamená, že mi na tobě přestalo záležet.“

Podíval se na ni, ale pak se musel otočit, protože jí viděl v očích opravdovou starost. Jejich vztah nevyšel. Věděl stejně dobře jako ona, že se k sobě nehodí, a ta bolest, co cítil, nebyla kvůli tomu, že to skončilo. Ne úplně.

To byla jen jedna z věcí, které ho tížily. Jenom další prohra.

„Je mi fajn,“ opakoval a potom se podíval stranou, protože si uvědomil, že Záře od Dalinara přestala proudit. Děje se něco?

Ne, jenom pokročil čas. Dalinar obvykle nenechával perpendikulu otevřenou po celou bitvu, ale spíš ji opakovaně otevíral, aby rytíři mohli dobít sfery. Držet ji trvale otevřenou bylo náročné.

„Vyříd' ode mě vzkaz větroborcům,“ řekl Kaladin Lyn. „Řekni jim, že jsem viděl toho nového Žhnoucího, jak jsem jim o něm před časem říkal. Šel po mně jako paprsek rudého světla – jako větrný spren, jenom špatný barvy. Umí lítat neuvěřitelně rychle a může na nás zaútočit i tady nahoře.“

„Vyřídím...“ odpověděla. „Tak jestli opravdu nepotřebuješ nějak pomoc...“

Kaladin poslední poznámku významně přešel a snesl se vzduchem dolů k lodi. Chtěl se ujistit, že Dalinar má ostrahu, kdyby náhodou po něm ten nový Žhnoucí chtěl jít.

Na rameně mu přistála Syl a upjatě se s dlaněmi na kolenou snášela dolů.

„Pořád mě chodí kontrolovat,“ poznamenal Kaladin, „jako kdybych byl porcelánová panenka, která nesmí upadnout, aby se nerozbila. To je tvoje dílo?“

„Co? Že máš kolem sebe lidi, kteří mají jeden o druhého starost? To je spíš *tvoje* dílo, ne?“

Dosedl na palubu lodi, potom se k ní otočil a podíval se jí do očí.

„Já jsem jim nic neříkala,“ řekla. „Já vím, jak krutě tě pronásledují zlé sny. Kdybych jim o tom řekla, bylo by to ještě horší.“

Výborně. Nelíbila se mu představa, že by mluvila s ostatními, ale aspoň by to vysvětlovalo, proč se všichni kolem něho chovají tak divně. Přešel k Dalinarovi, ke kterému právě přišel zdola Rošon a dali se do řeči.

„Noví vládcí města drží vězně v bouřivzdorném krytu, Jasnopane,“ říkal Rošon a ukazoval na svůj bývalý dům. „Momentálně jsou tam jenom dva, ale byl by zločin je tu nechat.“

„Souhlasím,“ odpověděl Dalinar. „Pošlu pro ně někoho z ostrokroků.“

„Půjdu s nima,“ odpověděl Rošon, „když dovolíte. Vyznám se v domě.“

Kaladin se ušklíbl. „Podívej se na něj,“ šeptal Syl. „Dělá, jako kdyby byl kdovíjaký hrdina, aby oslnil Dalinara.“

Syl natáhla ruku a cvrnkla Kaladina za ucho. Překvapivě to bolelo, jako by dostal zásah tlakovou vlnou.

„Hej!“ ohradil se.

„Nebud' zmeťas.“

„Já nejsem... Co to je, zmeťas?“

„Já nevím,“ připustila Syl. „To říká Lift. Ale jsem si jistá, že jsi to *ty* právě teď.“

Kaladin se podíval na Rošona, který mířil s Godekem ke svému sídlu. „Fajn,“ odpověděl. „Třeba se polepšil. Trochu.“

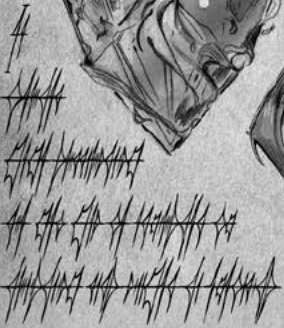
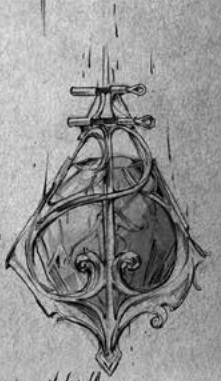
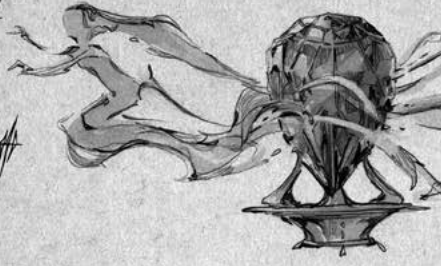
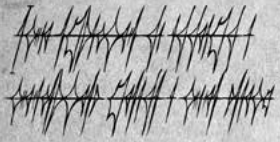
Rošon byl stále tím malicherným plavookem, kterým býval vždycky. Ale za poslední rok si na něm Kaladin něčeho všiml. Zdálo se, že mu skutečně jde o lidi. Jako kdyby si až teď uvědomil svou odpovědnost.

Jenže stejně nechal zabít Tiena. Kaladin měl pocit, že tohle mu nikdy neodpustí. Zároveň to ale odmítal odpustit i *sám sobě*. A tak byl Rošon vlastně v dobré společnosti.

Skála a Dabbid pomáhali uprchlíkům, a tak je Kaladin upozornil, že zase viděl toho divného Žhnoucího. Skála přikývl a okamžitě pochopil. Mávl na své starší děti – včetně Struny, která měla na zádech připevněný Střepluk, nosila kompletní Střeplát, který objevili v Aimii.

Společně se nenápadně přesunuli blíž k Dalinarovi a sledovali oblohu, kdyby se objevil rudý paprsek. Kaladin zvedl oči nahoru a zrovna nad ním letěla Žhnoucí a pronásledoval ji Sigzil.

„To je Lešvi,“ řekl a vymrštil se do vzduchu za nimi.

S uvězněným sprenem můžete začít konstruovat fabriál. Je přísně střeženým tajemstvím fabriálistů, že uvěznění spreni reagují různě na různé kovy. Zásadní pro ovládnutí fabriálu je tedy kovový obal, takzvaná klec.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Rytířka couvla s pytlek na hlavě. Přitiskla prsty na chladný kámen stěny, když křik neutical. Ano, byl to Adolinův hlas. Jak se obávala, přišli ji vysvobodit.

Rytířka uvažovala o tom, že si strhne kápi, zhmotní Střepkord a přinutí spiklence ke kapitulaci. Nicméně uznala přání Tajny a Šalán. Potřebovaly se setkat s Jalaj tváří v tvář.

Odkudsi nedaleko se ozval skřípavý zvuk. Rytířka se otočila tím směrem. Skřípění kamene o kámen. A... nějaký otočný mechanismus?

Naslepo se vrhla za tím zvukem. „Vemte mě s sebou,“ křičela. „Nenechávejte mě jim tady!“

„Fajn,“ odpověděla Ulina někde vedle ní. „Vy dva, vemte ji. A ty hlídej dveře zevnitř. Nějak zablokujte ten mechanismus, aby se to neotevřelo. Tak rychle!“

Čísi drsné ruce popadly rytířku za ramena a táhly ji do nějakého asi tunelu, protože tu kroky měly ozvěnu. Za nimi opět skřípěl kámen o kámen a oddělil je od zvuků bitvy, která se odehrávala v rokli. Aspoň už ví, jak se lidé ze sekty do těch rokli dostávají. Rytířka klopýtla a úmyslně upadla na kolena, aby se dostala rukama na zem. Řez v kameni. Patrně od Střepkordu, běželo jí hlavou.

Ostatní ji násilím zvedli a strkali nahoru do svahu. Pytel jí z hlavy nesundali, i když protestovala, že je zbytečný.

No, ten tunel dával smysl. Tenhle vojenský tábor obývali Sadeas s Jalaj celé roky, než se všichni ostatní přesunuli do Urithiru. Oba určitě chtěli tajnou únikovou cestu z tábora, zvláště v té první době na Planinách, když všichni, jak říkal Adolin, čekali, že se království rozpadnou a velkoknížata proti sobě budou bojovat.

Tunel končil u dalších dveří a ty vedly do nějaké malé místnosti. Že by to byl sklep? Ty nebyly na Roztříštěných Planinách obvyklé, protože tu snadno vznikaly záplavy, ale bohatší plavoci měli sklepy na chlazení vína.

Spiklenci se šeptem dohadovali, co dál. Jsou čtyři? Podle šustění látky usuzovala, že si svlékají kápě. Nejspíš měli pod nimi civil.

Red mezi nimi nebyl. To by jí stiskl paži, aby o něm věděla. Takže je tu sama. Ostatní ji mezitím vlekli po schodech a potom někam ven. Cítila na rukou vánek a na kůži teplé sluneční paprsky. Dějala, že se sebou nechá manipulovat, ale vyčkávala – připravená se bránit –, kdyby to byla nějaká past a chtěli na ni zaútočit.

Vedli ji rychle ulicemi, stále s pytlem na hlavě. Role se chopila Šalán, protože měla neuvěřitelný – ne-li nadpřirozený – smysl pro orientaci a paměť na směry. V hlavě si kreslila mapu, kudy jdou. Baheníci mazaní, vedli ji velkou dvojitou oklikou a došli zpátky blízko místa, kde vyšli ze sklepa.

Šli jen pár minut, takže musejí být u východního kraje tábora. Někde u té pevnosti? To by znamenalo, že jsou blízko starého Sadeasova skladiště dřeva, kde Kaladin celé měsíce budoval Čtvrtou mostní z trosk mužů, kteří byli předurčení zemřít. Přemítala, jestli někomu na ulici přijde divné, že tu vodí dokola ženu s pytlem na hlavě. Podle toho, jak působili neklidně, když ji strčili do budovy, usuzovala, že jim to moc jasně nemyslí. Posadili ji na židli a potom s hlasitým dupotem odešli.

Po chvíli slyšela, jak se v sousední místnosti hádají. A tak si Tajna opatrně stáhla pytel z hlavy. Muž, kterého jí tu nechali, aby ji hlídal – vysoký muž s jizvou na bradě –, netrval na tom, že si pytel musí nechat na hlavě. Seděla na masivní dřevěné židli za dveřmi do kamenné místnosti s velkým kulatým kobercem. Koberec ale k oživení jinak holé místnosti příliš nepomohl. Tyhle domy ve vojenských táborech vypadají všechny jako pevnost – málo oken, málo výzdoby.

Šalán vždycky Sadease pokládala za chvástala. Ale tahle pevnost – a úniková chodba, kterou prošli – Tajnu přiměla tenhle pohled přehodnotit. Probírala Šalániny vzpomínky a *Tajna* v nich viděla čistou zosobněnou vychytralost.

Na Jalaj neměla Šalán mnoho vzpomínek, ale Tajna věděla dost na to, aby se měla na pozoru. Tohle nové království ve válečných táborech založil Velkokníže Tanadal. Ale brzy potom, co se tu usadila Jalaj, našli Tanadala mrtvého, údajně ho probodla nožem prostitutka. Vamah, druhý velkokníže,

který nepodporoval Dalinara, utekl z vojenských táborů v noci. Zřejmě uvěřil fámě, kterou Jalaj rozšířila, že na něho Dalinar najal vrahy.

Tím zůstala Jalaj Sadeasová ve vojenských táborech jedinou vládnoucí osobou. Měla vojsko, které kooptovalo Syny Honorovy a požadovalo tarify od přicházejících obchodních karavan. Tahle žena zůstávala mementem starého Aletkaru plného hašteřivých plavooků, kteří si vzájemně hlídali pozemky.

Tajna poslouchala ze všech sil dohadování ze sousední místnosti. Spiklenci byli zdeptaní tím, že přišli o spoustu lidí v bitvě. Působili zoufale, plni obav, že „se to všechno rozpadá“.

Konečně se rozletěly dveře a vyhrnuli se z nich tři lidé. Tajna poznala jednu ženu – Ulinu, která jí už dříve připadala povědomá podle hlasu. Za nimi vyšel plavooký voják v Sadeasových barvách.

Strážce pokynul rukou, aby Tajna vstoupila, a tak vstala a opatrně nahlédla do místnosti. Byla větší než předpokoj a měla velmi úzká okna. Navzdory úsilí zútulnit ji koberečkem, pohovkami a polštáři stále vypadala jako pevnost. Místo, kde se schovávali plavooci před bouří nebo při útoku na tábor.

Jalaj Sadeasová seděla u stolu na druhé straně místnosti schoulená ve stínu, dál od oken a zářících sferových lamp na zdech. Poblíž stála velká kredenc se stahovací roletou místo dvířek.

Tak jo, pomyslela si Tajna a vyrazila. *Tak jsme ji našli. A víme vůbec, co s ní budeme dělat?*

Znala strategii rytířky – přinutit ji říct něco usvědčujícího a pak ji předvést před soud. Tajna ale na téhle misi netrvala jenom proto, aby získala důkazy pro Dalinara. Nedělala to ani proto, že krveduchové pokládali Jalaj za hrozbu. Tajna to dělala proto, že tahle žena tvrdošíjně a vytrvale ohrožovala všechno, co má Šalán ráda.

Dalinar a Jasna nemohli pustit ze zřetele svůj skutečný cíl – získat zpět Aletkar. A tak se Tajna rozhodla ustříhnout tuhle volnou nit. Adolin zabil velkoknížete Sadease v okamžiku upřímné vášně. Tajna přišla dokončit, co začal.

Dnes Tajna hodlala zavraždit Jalaj Sadeasovou.

Nejtěžší věc na světě pro Kaladina bylo nic nedělat. Bylo nesnesitelné dívat se, jak jeho voják bojuje o život proti zkušenému a nebezpečnému soupeři, a nemocť nic udělat.

Lešvi byla bytost neuvěřitelného stáří, duše dávno mrtvého pěvce, který se proměnil v cosi podobného sprenovi – v přírodní sílu. Sigzil byl dobrý bojovník, ale zdaleka nebyl v řádu nejlepší. Jeho skutečnou předností byla jeho znalost čísel, vědomosti o cizích kulturách a schopnost zachovat klid a soustředění v situacích, kdy jiní propadali panice.

Rychle byl zatlačen do defenzivy. Lešvi se nad ním tyčila a bodala dolů

kopím a potom se rozmáchla do strany a bodla ho z boku. Znalecky plynule přecházela z jednoho útoku do druhého, což Sigzila nutilo točit se dokola a sotva stačil odrážet její výpady nebo před nimi uhýbat.

Kaladin sebou šlehl dopředu a v prstech pevně svíral kopí. Bylo zásadní respektovat a opětovat smysl Nebeských pro čest. Dokud nepřítel přistupuje na boj muže proti muži, jeho vojáci nebudou ohroženi přesilou, která by je rozdrtila.

Pozemní síly se třeba nemilosrdně vraždily, ale tady nahoře – na obloze – se soupeři vzájemně respektovali. Byl to respekt protivníků, kteří jsou *připraveni* jeden druhého zabít, ale šlo o souboj, nikoli o jatka. Poruší to neepsané pravidlo a spojit se teď proti Lešvi by znamenalo, že ta ošidná rovnováha skončí.

Lešvi udělala výpad a bodla Sigzila do hrudi. Zbraň mu projela tělem skrz naskrz a špička vyšla zády z modré uniformy, kluzká od krve. Bojoval, lapal po dechu a ústy mu unikala Záře. Lešvi si hlasitě broukala melodii a kámen na jejím kopí začal zářit a vysávat Bouřnou záři ze soupeřova těla.

Kaladin zabručel a před očima mu defilovali mrtví, které nedokázal uchránit. Tien? Nalma? *Elhokar*?

Opět ho přepadl ten zlý sen z Kholinarského paláce, v němž se jeho přátelé navzájem vraždili v záplavě křiku a světla a krve všude kolem. A ten, koho Kaladin měl pod přísahou chránit, ležel na zemi mrtvý.

S Morašovým mečem v těle.

„*Ne!*“ vykřikl. Nemůže se na to jen tak dívat. *Nemůže*. Šlehl sebou dopředu, ale Lešvi se mu v tu chvíli podívala do očí. Zastavil se.

Vytrhl její kopí Sigzilovi z těla, ještě než mu došla Záře. Sigzil se řítí k zemi a Kaladin ho v letu chytil a držel ho. Sigzil omámeně mžoural očima a pevně svíral v prstech stříbřité Střepkopí.

„Pusť zbraň,“ řekl mu Kaladin, „a pokloň se jí.“

„Cože? Pane?“ Sigzil se zamračil a rána se mu mezitím zahojila.

„Pusť zbraň,“ opakoval Kaladin, „a pokloň se jí.“

Sigzil se zatvářil zmateně, ale poslechl. Lešvi mu pokynula.

„Vrať se na loď,“ řekl Kaladin, „a do konce bitvy už tam zůstaň. S panouši.“

„Ehm, ano, pane,“ odpověděl Sigzil. Odletěl a prstem si dloubl do zakrvácené díry na kabátě.

Lešvi se podívala stranou. Nedaleko byl Nebeský, kterého předtím Kaladin porazil.

Lešvi by mělo být jedno, že ho ušetřil. Bylo to hloupé gesto, nechat bytost, která se může s každou novou bouří znovu narodit. Ale Lešvi nejspíš věděla, že kdyby zabila Sigzila, mohl by se s jeho sprenem svázat nový rytíř. Nebylo to ale úplně totéž – naopak, Kaladin si velmi oddechl, protože v tom byl *obrovský* rozdíl.

Nicméně Lešvi zvedla kopí směrem k němu a on výzvu rád přijal.

Uprostřed paluby Čtvrtého mostu Navani odpočítala další rodinu a naměřovala ji na zřetelně označenou sekci tady na spodní palubě. Vystrašené civilisty potom uklidnili horlivci.

Děti s očima dokořán a příkrývkami sevřenými v rukou se schoulily na vyhrazené místo, některé vzlykaly. Rodiče odložili pytle s oblečením a pár věcí, které si narychlo sbalili.

„Pár jich odmítá odejít,“ hlásil Navani horlivec Falilar. Nervózně si popotahoval bílou bradku, když procházel seznam jmen. „Radši budou žít pod útlakem nepřátel, než by opustili domov.“

„Kolik jich je?“ zeptala se.

„Moc ne. Patnáct lidí. Jinak jde evakuace rychleji, než jsem čekal. Uprchlíci byli evidentně připraveni na další přesun – a většina lidí z města už byla stejně nucena bydlet provizorně po sousedech, protože své domovy odevzdali paršům.“

„Tak co vás teda trápí?“ zeptala se Navani a zapisovala si přitom poznámky. Mezitím došel Renarin k rodině s fňukajícími dětmi. Zhmotnil malou světelnou kuličku a začal si ji přehazovat z ruky do ruky. Byla to docela obyčejná věc, ale děti to sledovaly s očima dokořán a zapoměly na strach.

Světelná koule byla světle modrá. Navani měla v hloubi duše pocit, že by měla být červená – podle barvy sprena, který se ukrývá v Renarinově nitru. Pustosprena. Nebo přinejmenším obyčejného sprena, změněného nepřitelem. Nikdo z nich si s tím nevěděl rady a nejvíc ze všech Renarin. Stejně jako většina rytířů Paprsku jednal ze začátku intuitivně, aniž by si uvědomoval, co dělá. Teď, když se sprenem utvořil svazek, už se to nedalo vrátit.

Renarin tvrdil, že jeho sprenovi se může věřit, ale s jeho schopnostmi něco nebylo v pořádku. Podařilo se získat pár pravdozorů, kteří tvořili iluze jako Šalán. To Renarin neuměl. Uměl jenom ovládat světla, ale ta se u něho někdy chovala zvláště, nepřirozeně.

„Tolik věcí se ještě může zvrhnout!“ pokračoval Falilar a v tu chvíli mu Navani opět začala věnovat pozornost. „Co když jsme podcenili váhu všech těch lidí na palubě? Co když kameny nevydrží tu zátěž a popraskají? Ty vzadu to sotva zvládly už cestou sem. Ona to není katastrofa, Jasnosti, ale *problémů k přemýšlení tu máme dost.*“

Znovu se zatahal za bradku. Jako zázrakem si ji ještě nevytrhal.

Navani ho přátelsky poklepała po paži. Kdyby Falilar neměl problém k řešení, určitě by se zbláznil. „Jděte ty kameny ještě jednou zkontrolovat. Potom radši podruhé projděte výpočty.“

„Myslíte potřetí,“ poznamenal. „Ano, to chápu. Abych měl něco na práci. A nemusel myslet na problémy.“ Sáhl si na bradku a potom okázale zasunul ruku do kapsy horliveckého hábitu.

Navani podala seznam dalšímu horlivci a odešla po schůdcích nahoru na horní palubu. Dalinar řekl, že brzy zase otevře perpendikulu, a ona u toho chtěla být – s tužkou v pohotovostní poloze.

Dole se zastavovali lidé z města a zvedali hlavu k té bitvě, co se jim odehrávala nad hlavou. Všechno tohle okounění ale *opravdu* narušovalo organizovaný nástup podle plánu, který připravila. Příště bude muset nechat horlivce udělat ještě jeden plán s časovým rozvrhem s reálnými odhady nástupu na loď v době bitvy.

No, naštěstí tu byli jenom Nebeští. Ti většinou civilisty přehlíželi a neviděli v nich víc než překážky pro bitvu. Jiné skupiny Žhnocích byly mnohem... brutálnější.

Řídicí stanoviště bylo skoro prázdné. Všichni její horlivci byli povoláni, aby uklidňovali a umísťovali nastupující pasažéry. Zůstala jenom Rušů. S otevřeným zápisníkem nepřítomně sledovala větroborce na obloze.

Hrome. Takhle pohledná mladá horlivkyně *měla* přece dělat inventuru zásob potravin na lodi. Rušů byla bystrá a šikovná, ale byla jako sfer – zářila do všech stran, pokud se s vypětím sil nesoustředila.

„Jasnosti,“ oslovila Navani, když k ní přišla, „viděla jste to? Ta Žhnocí támhle nahoře, jak teď bojuje s velkomaršálem Kaladinem – ona jednoho u větroborců bodla a pak ho nechala odejít.“

„Určitě ji jenom rozptýlil Kaladin, když se tam objevil,“ odpověděla Navani a podívala se směrem k Dalinarovi, který stál přímo před nimi.

Vedle Dalinara zaujal místo velký Roháč, mostař, a přehlížel pytle zásob, na které Rušů evidentně zapoměla. Navani neuniklo, že jeho dcera – Střeponoška – stojí také velmi blízko. Kaladin byl z pozice obyčejné ochranky povýšen, ale bylo zřejmé, že stále z Dalinara nespustí oči. Aby mu za to Všemohoucí poželal.

„Jasnosti,“ pokračovala Rušů, „*na mou duši*, ta bitva je opravdu divná. Spousta větroborců tam jen tak otálí a nebojuje.“

„Rezervy, Rušů,“ poznamenala Navani. „Pojďte, s taktikou ať si láme hlavu můj manžel. My máme jinou práci.“

Rušů vzdychla, ale poslechla, sevřela zápisník pod paží a vyrazila za Navani. Dalinar stál s rukama sepjatýma za zády a sledoval bitvu. Jak Navani doufala, uvolnil se a dal ruce do stran, jako by sevřel nějakou neviditelnou látku.

Potom přitáhl ruce k sobě a s obrovským výbojem světla se otevřela perpendikula. Kolem jeho postavy začali kroužit spreni slávy jako zlaté sfery. A Navani tentokrát lépe nahlédla do Stínomaru. A znovu slyšela tu *melodii*. To je ale přece něco nového, ne? I když se nepovažovala za zrovna schopnou kreslířku – přinejmenším ve srovnání s mistry jako Šalán –, nakreslila všechno, co viděla. Snažila se zachytit obraz toho místa s tím zvláštním sluncem nad mořem korálků. Mohla by ho navštívit osobně, kdyby chtěla, Příšežnou bránou – ale tyhle pohledy byly v něčem jiné.

„Co jste viděla?“ zeptala se Navani Rušú.

„Nic, Jasnosti,“ odpověděla Rušú. „Ale... něco jsem cítila. Jako takový pulz, jako když něco hlasitě *tepe*. Na chvíli jsem měla pocit, jako kdybych se propadala do věčnosti...“

„Zapište to,“ řekla Navani. „Ať se to uchová.“

„Dobře,“ odpověděla Rušú a znovu otevřela zápisník. Zvedla hlavu, když Kaladin, který stíhal jednoho ze Žhnuoucích, prosvíštel nebezpečně blízko nad palubou.

„Soustředte se, Rušú,“ napomenula ji Navani.

„Jestli chcete obrázky nebo popis Stínomaru,“ odpověděla Rušú, „tak královna Jasna vydala deníky ze svých cest.“

„To dobře vím,“ odpověděla Navani a stále ještě kreslila. „A ty deníky jsem četla.“ Tedy ty, co jí Jasna dala. Zatracená ženská.

„Tak proč to mám popisovat já?“ zeptala se Rušú.

„Hledáme nový pohled,“ odpověděla Navani a podívala se na Dalinara a potom si zastínila slzící oči. Několikrát mrkla a pak kývla na Rušú, aby společně s ní odešla na sousední řídicí stanoviště. „Ještě je nějaké místo za tímhle Stínomarem a tam Dalinar bere tuhle sílu. Kdysi dávno udržoval věž v chodu poutotepec, jako je můj manžel, a z toho, co říkají spreni, usuzuju, že věž kdysi brala hnací sílu taky tam na tom místě za Stínomarem.“

„Vy si s tím pořád děláte hlavu, Jasnosti?“ Rušú našpulila rty. „Přece za to nemůžete, že jsme na tajemství věže ještě nepřišli. Nikdo nemůže čekat, že takovou záhadu vyřeší jedna žena – ani armáda žen – za jediný rok.“

Navani se zakabonila. To je na ní opravdu všechno tak vidět? „Tady nejde jen o tu věž, Rušú,“ řekla. „Všichni chválí tuhle loď, jak je efektivní. Jasnopán Kmakl si představuje celé flotily, jak zastíní slunce. Dalinar mluví o desítkách tisíc jednotek vojáků, kteří se přepraví do Kholinaru. Myslím, že ani jeden opravdu nechápe, kolik *práce* je jenom za tím, udržet tu loď ve vzduchu.“

„Stovky dělníků v Urithiru, kteří ovládají vrátky, aby se loď zvedla nebo klesla,“ přikyvovala Rušú. „Desítky čal, které s ní pohybují do stran. Tisíce fabriálů, aby vůbec tohle všechno bylo možné, potřebují neustále dobíjet. Pečlivá synchronizace prostřednictvím desítky spřeží, které koordinují všechny manipulace. Ano, je vysoce nepravděpodobné, že bychom zvládli víc než tak dvě nebo tři takové lodě.“

„Pokud ovšem,“ poznamenala Navani a zapíchla prst do jedné z poznámek, „nepřijdeme na to, jak předkové ovládali tu věž. Kdybychom tohle tajemství znali, Rušú, tak nejen, že bychom vrátili Urithiru do původní slávy, ale taky bychom uměli pohánět tyhle lodě. Mohli bychom pak vytvářet fabriály, o jakých se nikomu nikdy ani nesnilo.“

Rušú dala hlavu na stranu. „Parádní,“ poznamenala. „Zapišu si svoje postřehy.“

„To je všechno? Jenom... ,parádní‘?“

„Já mám ráda velké myšlenky, Jasnosti. Díky tomu mě moje práce nenudí.“ Podívala se stranou. „Ale je mi pořád divné, kolik větroborců jen tak postává kolem.“

„Rušú,“ řekla Navani a otřela si čelo, „prosím, soustředte se.“

„No, já se snažím. Ale nejde mi to. Třeba támhleten. Co to dělá? On nehlídá tu loď. Ani nepomáhá s uprchlíky. Tak neměl by bojovat?“

„Asi drží hlídku,“ odpověděla Navani. Podívala se směrem, kam se dívala Rušú, za okraj lodi k úrodným kamenným polím venku. „Třeba...“

Odmělčela se, když se soustředila na muže, o kterém byla řeč. Stál na kopci, zřetelně oddělený od bitvy. Navani viděla, proč ho Rušú bere za větroborce. Měl uniformu stříženou přesně stejně jako Čtvrtá mostní. Ale Rušú, která si vždycky všímala všemožných zvláštností, ale vždycky jí unikly důležité detaily, možná toho člověka mezi nimi vídala. Býval v raných dobách Čtvrté mostní, potom, co přešla pod Dalinarovo vojsko, často vidět po Kaladinově boku.

Jenže Rušú uniklo, že má uniformu černou a nemá nášivky na ramenou. A jeho protáhlý obličej a štíhlá postava ho prozradily jako toho, co byl ze Čtvrté mostní vyloučen. Zrádce.

Moraš. Muž, který Navani zabil syna. Zdálo se, že ji i na tu dálku vidí. Potom se rozzářil aurou Bouřné záře a vyskočil mimo dohled.

Navani zůstala stát jako přimražená. Potom zalapala po dechu, polilo ji horko, jako by najednou stála na spalujícím žáru. Je tu. Je tu ten *vrah!*

Vrhla se k jednomu z panošů větroborců na palubě. „Jděte!“ volala na něho a ukazovala. „Varujte ostatní. Je tu zrádce Moraš!“

Kaladin se opět řítí za Lešvi chaotickým bojištěm. Během letu stihl v rychlosti zkontrolovat, jak si vedou jeho lidé, a to, co viděl, ho povzbudilo.

Mnoho z nich soupeře zahnal. Většina Nebeských se vznášela v širokém rozestupu a stahovala se z bojiště. Kaladin měl pocit, že zjistili, že na lodi z tohoto odstupu není co vidět.

Zdálo se, že se Nebeští nechtějí pouštět do boje plně a bez podpory pozemních sil Žhnoucích. Pokračovalo jen pár soubojů a z nich Kaladinův byl nejdrsnější. Skutečně musel hned celou pozornost věnovat Lešvi, aby se mu neztratila.

Usmíval se, když ji následoval širokou smyčkou a cestou kličkoval mezi bojovníky a vyhýbal se jim. Když začal trénovat, byl by manévry, jako byla tahle smyčka, pokládal za nemožné. Aby je však dokázal, musel celou dobu v burácejícím větru automaticky měnit a obnovovat šlehy v různých úhlech, aby se vyhnul překážkám v cestě.

Teď už byl schopný takovéto manévry provádět ne-li snadno, tak přinejmenším pravidelně. Sám se divil, čeho ještě by byli větroborci při troše tréninku schopni.

Lešvi se patrně chtělo prosvištět kolem každého z bojovníků a přinutit

tím Kaladina neustále měnit orientaci. Byla to taková zkouška. Naléhala, aby viděla, jak je ve skutečnosti dobrý.

Pust' mě k sobě blíž a já ti to ukážu, co dovedu, přemýšlel Kaladin, vyletěl ze smyčky a mířil dolů, aby ji odřízl. Tím se k ní dostal tak blízko, že na ni mohl zaútočit kopím.

Odrázila ránu a odletěla stranou. Kaladin sebou šlehl za ní, takže oba letěli vzduchem rovnoběžně nad zemí a točili se kolem sebe navzájem a každý se snažil druhého zasáhnout. Jejich úsilí ale mařil vítr, strkal mu do kopí. V takovéhle rychlosti to bylo jako souboj za velebouře.

Rychle vyletěli mimo město a mimo hlavní bojiště. Kaladin proměnil Syl v meč, ale Lešvi byla na jeho výpad připravená. Posunula si kopí v rukou, aby je držela hned za hlavici, a vyrazila s ním Kaladinovi přímo po krku. Tím jeho útok zmařila.

Kaladin dostal zásah do krku, ale ne takový, aby z něj mohla vysát Záři. Stáhl se dál, ale stále letěl rovnoběžně s ní a vítr mu čechrál a kroutil vlasy. Nechtěl skončit izolovaný od ostatních, tak se otočil zpátky k hlavnímu bojišti.

Lešvi ho následovala. Evidentně usoudila, že jí stačí, a teď se chtěla víc věnovat šermování. Smyčkou se dostali zpátky ze severní strany ke starostovu sídlu.

Tahle krajina byla Kaladinovi tak známá. Na těchhle kopcích si hrával s Tienem. A támhle se poprvé dotkl kopí – tedy klacku, který ho představoval...

Soustřed' se, pomyslel si. *Teď je čas na boj, ne na vzpomínání.*

Jenže... tohle nebylo nějaké neurčité bojiště někde v Nedobytých horách. Poprvé v životě *znal* terén. Lépe než kdokoli jiný v této bitvě.

Usmál se a potom se přiblížil k Lešvi, aby se s ní střetl, zpomalil a posouval oba směrem k východu. Nechal se od ní říznout do paže a hned se stáhl, jakoby v šoku. Prudce zamířil k zemi, nabral rovnováhu a vyrazil mezi kopce, Lešvi za ním.

Támhle, pomyslel si. *Tamten.*

Proletěl těsně kolem úbočí kopce a strhl si z opasku láhev s vodou. Tady, na závětrné straně, byla ve skále vyhloubená jeskyně jako sklad. A přesně jako to bývalo, když byl mladý, dveře měla pootevřená a zalepené zámotky skrýšovců, malých tvorečků, kteří se přes den ukrývali v obalech a čekali, až je probudí déšť.

Kaladin chrstl na dveře vodu z láhve, láhev upustil, minul další kopec a zastavil se těsně nad zemí. Slyšel, jak Lešvi letí za ním. Zpomalila – poznal to podle zvuku šustící látky. Asi našla odhozenou láhev.

Kaladin vyhlédl a zjistil, že se Lešvi vznáší nad kopci, ani ne metr nad zemí, a dlouhé oblečení vláčí po kamenech. Pomalu se otáčela dokola a snažila se ho najít.

Skrýšovci začali svlékat kukly, protože si mysleli, že přišel déšť. Začali

poskakovat sem a tam, až dveře vrzaly. Lešvi se okamžitě otočila a namířila na ně kopí.

Kaladin se vrhl k ní. Téměř zareagovala včas, ale takhle blízko země jí dlouhé kopí komplikovalo pohyb. Musela ho před výpadem otočit a chytit blíž hlavice, což dalo Kaladinovi možnost namířit jí nově zkrácené Sylkopí na hrud.

Zasáhl ji do ramene. Zasténala bolestí. Před dalším zásahem uhnula, ale kopí se jí pletlo a obtížně s ním manévrovala, když proti ní Kaladin opět vyrazil a zasáhl ji do nohy.

Na okamžik byli zcela ponořeni do souboje. Lešvi upustila kopí a vytáhla z opasku krátký meč, potom se přiblížila ke Kaladinovi blíž, než čekal, odrazila mu kopí stranou a snažila se ho chytit za paži. Zešedlé tkáně se jí hojily tak pomalu, že jí stačil do jedné vrazit ramenem, až znovu zasténala bolestí. Pokusila se ho bodnout do krku, ale její výpad odrazil Sylštítem, který se mu okamžitě objevil v ruce.

Lešvi fingovala výpad proti němu, aby couvl, a potom popadla kopí a vyletěla nahoru k obloze. Kaladin vyletěl za ní s kopím, které se mu zhmotnilo v ruce – a byl u ní, než stačila nabrat rychlost natolik, aby mu uhnula. Byla nucena se bránit a odrážet jeho výpady a čím dál víc riskovat. Když Kaladin odhadl, že přišla jeho chvíle, odhmotnil Sylkopí v okamžiku, kdy odrážela jeho útok.

Ve chvíli, kdy Lešvi reagovala na kopí, které už ve skutečnosti před sebou neměla, proti ní bodl znovu čerstvě zhmotněným kopím a vrazil ho do –
Bolest.

Lešvi zaútočila přesně ve stejném okamžiku jako on. Zasáhla ho do ramene přesně na opačné straně, než on ji. Cítil, jak ho opouští Záře, jak uniká z rány do zabodnutého kopí, jako by mu vysávalo samotnou duši z těla. Bojoval ze všech sil a nasál všechnu zbývající Záři z čerstvě nabitých sferů, které měl v kapsách, a vrazil jí zbraň hlouběji do rány, až se jí v očích objevily slzy.

Lešvi se usmála. Usmál se také, zeširoka, i když z něj vysávala život.

Prudce vyrazil od ní ve stejný okamžik, kdy ona udělala totéž. Okamžitě si sáhla volnou rukou na ránu a Kaladin se zachvěl. Na uniformě se mu objevily mrazivé krystalky, i když do rány vysílal Záři. To si ovšem vyžádalo svou daň, protože už mu téměř žádná nezbývala a Dalinar v tu chvíli neměl zrovna perpendikulu otevřenou.

Lešvi ho sledovala, vznášeli se na místě. Potom Kaladin zaslechl křik.

Trhl sebou a otočil se za zvukem. Lidé volají o pomoc? Ano, starostovo sídlo bylo v plamenech – otevřenými okny se valil kouř. Co se děje? Kaladin se tak soustředil na boj, že nic jiného nevnímal.

Po očku sledoval Lešvi a zároveň přehlížel celou oblast. Většina lidí stačila nastoupit na loď a ostatní větroborci přestávali bojovat. Ostrokroci už byli na palubě, ale před hořícím domem stála skupinka lidí.

Jedna postava v ní o téměř půlmetr vyčnívala nad ostatní. Robustní černo-červené tělo se zlověstně vypadajícím krunýřem, dlouhé vlasy barvy zaschlé krve. Žhnoucí, s nímž prve bojoval. Ten, který se uměl stát rudým paprskem světla. Shromáždil vojáky, které Kaladin poslal pryč. Několik jich doráželo na lidi z města, poráželi je na zem, ohrožovali je zbraněmi, až křičeli bolestí a strachy.

Kaladina se zmocnil příval vzteku. Ten Žhnoucí jde po civilistech?

Zaslechl vedle sebe vzteklé broukání. Lešvi se snesla blíž – blíž, než by jí byl dovolil –, ale neútočila. Sledovala Žhnoucího a jeho vojáky a rozzlobené broukání sílilo.

Podívala se na něho a kývla směrem ke Žhnoucímu a nebohým lidem u něho. Okamžitě její gesto pochopil. *Jděte. Zastavte to.*

Kaladin se pohnul, potom se zastavil a zvedl kopí před Lešvi a potom ho upustil. I když se Syl téměř okamžitě rozplynula, doufal, že Lešvi rozumí.

Rozuměla. Usmála se a – volnou rukou si stále tiskla ránu – zvedla i ona kopí a pustila ho špičkou dolů z ruky. Bylo to gesto *remízy*.

Znovu kývla směrem k hořícímu domu. Kaladin už další povzbuzení nepotřeboval. Vyrázil k vyděšeným lidem.

Dva nejvýznamnější kovy jsou zinek a mosaz, které umožňují regulovat sílu projevu. Když se kamene dotýkají zinkové dráty, motivuje to sprena uvnitř k větší aktivitě, zatímco mosaz aktivitu sprena tlumí.

Je nutné mít na paměti, že kámen musí být po zajetí sprena náležitě nabitý.

Pro správné fungování drátů klece je ideální, když se do kamene navrtají díry. Je však nutné vyvarovat se rozbití kamene, jinak hrozí, že spren unikne.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Tajna došla k Jalaj Sadeasové. Slyšela už o její lstivosti a vychytralosti. Proto ji překvapilo, když žena před ní vypadala tak... staře.

Jalaj Sadeasová byla středně vysoké postavy, a i když nikdy nebyla zrovna proslulá svou krásou, zdálo se, že od doby, co se naposledy setkala se Šalán, zestárla. Na sobě měla šaty podle poslední módy, po stranách vyšívané, ale visely na ní jako na věšáku za dveřmi v hospodě. Tváře měla vyzáblé a propadlé. V ruce držela prázdný pohár na víno.

„Tak jste si pro ně konečně přišla,“ řekla.

Tajna zaváhala. Co tím myslí?

Jdi rovnou do útoku, běželo jí hlavou. Zhmotni meč a vypal jí ty samolibé oči z lebky.

Ale nebude jednat z vlastní vůle. Všechny tři mezi sebou našly rovnováhu a ta je podstatná. Nikdy neudělaly to, co chtěla jen jedna z nich, pokud šlo o takhle důležité rozhodnutí. A tak se držela zpátky. Rytířka nechtěla Jalaj zabít. Jednala na principu cti. Ale co Šalán?

Ještě ne, pomyslela si Šalán. *Nejdřív s ní promluv. Zjistí, co ví.*

Tajna tedy zůstala v roli a poklonila se. „Má královno.“

Jalaj luskla prsty a strážce se i s ostatními členy sekty vzdálil a zavřel za sebou dveře. Jalaj Sadeasová se hned tak něčeho nebála. Tajna si ale všimla dveří vzadu za Jalaj, které asi sloužily jako únikový východ.

Jalaj se usadila pohodlně na židli a nechala Tajnu setrvat v pokloně. „Já nemám v úmyslu být královna,“ řekla nakonec. „To je lež, ve které žijí někteří z mých... horlivějších stoupců.“

„Koho byste v tom případě podpořila jako adepta na trůn? Jistě ne usurpátora Dalinara, nebo tu jeho neteř, kterou nezákonně jmenoval.“

Jalaj pozorovala Tajnu, která se pomalu napřímila z poklony. „V minulosti,“ řekla, „jsem podporovala dědice – Elhokarova syna, Gavilarova vnuka, právoplatného krále.“

„Je to ještě dítě, nebylo mu ještě šest let.“

„Je potřeba podniknout urychlenou akci,“ pokračovala Jalaj, „a zachránit ho ze spárů jeho tety a prastrýce, těch kryš, co ho sesadili. Podporovat mě, to *neznamená* svrhnout dědickou linii, ale pracovat pro lepší, stabilnější a *správnou* Aletskou unii.“

Chytré. Pod tímhle pláštíkem mohla Jalaj předstírat pokornou vlastenku. Ale... proč vypadá tak strhaně? Jak to, že už to není ta stará Jalaj? Těžce ji zasáhla Sadeasova smrt a zrada Amaramova vojska – že by to bylo tím? Ale hlavně – kdo je ten špion, kterého nastrčila do Dalinarovy blízkosti?

Jalaj vstala a nechala pohár na víno skutálet se ze stolu a rozbít se o podlahu. Obešla Tajnu, došla ke kredenci a vytáhla roletu. Objevila se desítky dalších karaf vína, každé jiné barvy.

Zatímco si je Jalaj prohlížela, Tajna dala ruku stranou, aby zhmotnila Střepkord. Ne aby zaútočila, ale protože Vzorek byl u Adolina. V okamžiku zhmotnění Vzorek přesně zjistí, kterým směrem se Šalán nachází. Okamžitě proces zastavila, takže se meč neobjevil.

Adolin pro ni bude chtít přijít. Útok na Jalajinu pevnost bude bohužel nebezpečnější než skočit po partě spiklenců v rokli. Dalinar tady neměl žádnou pravomoc, a i když Adolinovi Šalán vytvořila iluzi, aby ho nikdo nepoznal, Tajna si nebyla jistá, jestli si Adolin může dovolit volně se pohybovat.

„Máte ráda víno?“ zeptala se jí Jalaj.

„Já ani nemám žízeň, děkuji, Jasnosti,“ odpověděla Tajna.

„Stejně si se mnou dejte.“

Tajna došla k ní a prohlížela si přehlídku vín. „To už je tedy sbírka.“

„Ano,“ přisvědčila Jalaj a vybrala jedno čiré, nejspíš obilný líh. Když nápoj nebyl nabitý, podle barvy se nedala odhadnout chuť ani síla. „Rekvírují vzorky ze všech sklizní, které vojenskými tábory projdou. Je to takový malý luxus, který tyhle Heraldové zapomenuté bouřné končiny můžou nabídnout.“

Nalila malý pohárek a Tajna hned viděla, jak se zmýlila. Nápoj nebyl

tak ostrý a okamžitě omamný jako roháčská vína. Naopak, ovocná vůně s jemným nádechem alkoholu. Zvláštní.

Jalaj nejdřív nabídla víno Tajně, ta si vzala pohárek a napila se. Bylo výrazně sladké jako dezertní víno. Jak to udělali, že je tak čiré? Většina ovocných vín má přirozenou barvu.

„Nebojíte se jedu?“ zeptala se Jalaj.

„Proč bych se měla bát jedu, Jasnosti?“

„Je to tady připravené pro mě a mě by spousta lidí ráda viděla mrtvou. Být v mé blízkosti není bezpečné.“

„Jako ten útok v rokli?“

„Ten není první,“ řekla, i když Tajna o žádném jiném, který by Dalinar nařídil, nevěděla. „Zvláštní, jak snadno na mě mí nepřátelé zaútočí v tiché temné rokli. Ale trvalo jim dlouho, než zaútočili přímo tady v mých pokojích.“ Podívala se na Tajnu.

Zatraceně. Copak... ví, co sem Tajna přišla dělat?

Jalaj se dlouze napila. „Co říkáte na to víno?“

„Je dobré.“

„To je všechno?“ Jalaj zvedla pohárek a zkoumala posledních pár kapek. „Je sladké, fermentované z ovoce, ne ze zrn. Připomíná mi to návštěvy Gavigarových vinařů. Hádala bych, že je to aletská značka, kterou zachránili ještě před pádem království, víno z jarůvek. Ty mají čirou dužinu a slupka je pečlivě odstraněná. Aby bylo vidět, co je skutečně uvnitř.“

Má tedy podezření. Po chvílce rozhodování se aktivity chopila Šalán. Má-li jít o slovní potyčku, bude to úkol přesně pro ni.

Jalaj vybrala další karafu, tentokrát světle oranžové víno. „Jak to, že máte přístup k tak důležitým dokumentům, jako jsou Navaniny nákresy? Ona umí dělat hodně velké tajnosti kolem těch svých projektů – ne že by se bála, že jí je někdo ukradne, ale proto, že si pak vychutná to dramatické odhalení.“

„Nemůžu prozradit své zdroje,“ odpověděla Šalán. „Jistě chápete, že člověk musí chránit osoby, které pro něj pracují.“ Předstírala, že přemýšlí. „No, snad bych se mohla podělit o jedno jméno, kdybych na oplátku získala jedno já – jméno člověka, kterého máte někde kolem krále. Oběma by nám to usnadnilo dostat se dál do Kholinových kruhů.“

Trochu neohrabané, poznamenala Tajna. *Určitě chceš pokračovat ty?*

Jalaj se usmála a podala Šalán pohárek oranžového vína. Šalán ho vzala. Víno bylo mdlé, bez chuti.

„No?“ zeptala se Jalaj a usrkla ze svého poháru.

„Je slabé,“ odpověděla Šalán. „Nemá chuť. Ale něco v tom cítím. Něco nedobrého. Kyselého. Ruší to...nemělo by to tam patřit.“

„A přitom,“ poznamenala Jalaj, „vypadá tak dobře. Krásně oranžové, to by se líbilo dětem – a těm, co se chovají jako děti. Perfektní pro lidi, co chtějí před ostatními zachovat dekorum. A pak ta kyselost. To je pro tuhle značku *typické*, co? Je to odporné, i když to krásně vypadá, ne?“

„A k čemu?“ zeptala se Šalán. „K čemu je to dobré, podřadné víno s takovou krásnou vinětou?“

„Na chvíli to udělá falešný dojem,“ odpověděla Jalaj. „Vinař získá náskok proti konkurenci. Nakonec ho ale stejně odhalí jako podvodníka a jeho výtvar propadne, porazí ho opravdu *silná a poctivá* značka.“

„To jsou smělé výroky,“ poznamenala Šalán. „Doufám, že vinař neposlouchá. Ten by asi zuřil.“

„Ať zuří. Obě víme, co je zač.“

Než Jalaj nalila třetí pohár, Šalán začala zhmotňovat Střepkord, aby měl Vzorek další stopu, kterým směrem od něj je.

Tak to dotáhni až do konce, uvažovala Tajna. Zaútoč.

Opravdu chceme svoje schopnosti využívat takhle? poznamenala rytířka. Když se vydáme touhle cestou, kam nás zavede?

Můžou opravdu sloužit Dalinaru Kholinovi tím, že budou jednat proti jeho výslovným příkazům? On by tohle nechtěl. Asi by to měl chtít, ale prostě nechtěl.

„Á, tady,“ utrousila Jalaj. „Výborně.“ Zvedla láhev tmavě modrého vína. Tentokrát ho nenabídla nejdřív Šalán, ale napila se sama. „Skvělá značka, ale poslední svého druhu. Všechny ostatní láhve vzal požár. A po dnešku už nebude ani tahle troška.“

„Mluvíte tak odevzdaně,“ poznamenala Šalán. „Slyšela jsem, že Jalaj Sadeasová by pro další láhev svého oblíbeného vína šla světa kraj. Nikdy by se nevzdala.“

„Tahle Jalaj nebyla zdaleka tak unavená,“ odpověděla a ruce jí klesly, jako by váhu toho pohárku vína už nedokázaly unést. „Nevzdávám se už moc dlouho. A teď jsem sama... někdy mi připadá, že se proti mně spikly všechny stíny.“ Vybrala karafu roháčského bílého – Šalán ho jasně cítila, jakmile byla sundaná zátka – a podávala jí ho. „Tohle bude vaše značka. Neviditelné. Smrtící.“

Šalán si karafu nevzala.

„No tak do toho,“ povzbudila ji Jalaj. „Zabila jste Tanadala, když chtěl jednat. Takže to já riskovat nemůžu. Uštvala jste Vamaha a zabila ho, když utekl, takže ani já nemám šanci přežít útěk. Myslela jsem si, že když se zašiju tady v paláci, budu v bezpečí. A vidíte.“

Neviditelné. Smrtící. Batářína svatá moudrosti...

Šalán se do celé téhle konverzace pouštěla v domnění, že Jalaj ví, že je Dalinarovou agentkou. Ale ono to tak vůbec není. Jalaj v ní vidí Mraizovu agentku. Agentku *krveduchů*.

„Tanadala jste zabila vy,“ řekla Šalán.

Jalaj se dala do smíchu. „To vám řekl on, ne? Tak oni si lžou i mezi sebou?“

Mraize jí neřekl výslovně, že Jalaj zabila Tanadala. Ale jasně to naznačil. Tajna zařala zuby, zoufalá. Přišla sem z vlastní vůle. Ano, Mraize ji vždycky

naváděl, aby dělala to, co krveduchové chtějí. Ale Tajna mu *neslouží*. Ujala se téhle mise kvůli... kvůli Aletkaru. A Adolinovi. A...

„No tak,“ popichovala ji Jalaj. „Tak to udělejte.“

Tajna vymrštila ruku stranou a zhmotnila Střepkord. Jalaj upustila karafu roháčského vína a bezděky vyskočila. I když se kolem ní po zemi hemžili spreni strachu, jenom zavřela oči.

Jé! ozval se Tajně v mysli energický hlas. *Už jsme skoro tady, Tajno! Co to děláš?*

„Řekli vám aspoň, co je vedlo k rozhodnutí, že musíme zemřít?“ zeptala se Jalaj. „Proč nenáviděli Gavilara? Amarama? Mě a Tanadala, jakmile jsme poznali ta tajemství? Čeho se na Synech Honorových tak děsí?“

Tajna zaváhala.

Ty jsi ji našla! ozval se jí Vzorek v mysli. *Máš ten důkaz, co chtěl Dalinar?*

„Po tomhle vás pošlou za Restaresem,“ dodala Jalaj. „Ale budou vás hlídat. Abyste jim nepřerostla přes hlavu a nemohla je ohrozit. Položila jste si někdy otázku, co chtějí? Co se snaží *vydolovat* z toho konce světa?“

„Moc,“ odpověděla Tajna.

„Ale, tu vágní, moc. Ne, to je konkrétnější. Většina Synů Honorových prostě chtěla, aby se vrátili jejich bozi, ale Gavilar viděl dál. Viděl celé světy...“

„Řekněte mi víc,“ žádala Tajna.

Za dveřmi do místnosti se ozval křik. Tajna se ohlédla ke dveřím a stačila zahlédnout stříbrný Střepkord, jak protíná zámek. Za okamžik Adolin s falešnou tváří, kterou mu vytvořila, rozkopl dveře.

Kolem něho se do místnosti nahrnuli lidé – vojáci a pět Šalániných agentů světloředů.

„Až budu mrtvá,“ sykla Jalaj, „tak moje místnosti prohlédněte nejdřív vy, oni až pak. Hledejte nejvýznamnější značku. Je... exotická.“

„Nedávejte mi hádanky,“ řekla Trojka. „Řekněte mi odpovědi. O co *jde* krveduchům?“

Jalaj zavřela oči. „*Udělejte to.*“

Trojka ale odhmotnila meč. *Hlasuju proti zabítí*, uvažovala Tajna. Zabít Jalaj by znamenalo, že poslouchá Mraize. A ta představa ji štve.

„Dnes nezemřete,“ odpověděla Trojka. „Chci se vás ještě ptát.“

Jalaj měla stále zavřené oči. „Nebudu odpovídat. Nedovolí mi to.“

Aktivita se ujala Šalán, uklidnila se, když několik vojáků obklopilo Jalaj. Tajna a Rytířka se rády stáhly do pozadí. Jednají každá jen sama *za sebe*. Nepatří Mraizovi.

Zakroutila hlavou a odběhla k Adolinovi a zrušila mu iluzi na tváři. Potřebuje ho vidět, skutečného.

„Která jsi?“ zeptal se tiše a podával jí sáček nabitých sferů.

„Šalán,“ odpověděla, dala si sáček do aktovky a ohlédla se přes rameno a dívala se, jak vojáci svazují Jalaj. A znovu ji zarazilo, jak *ztrhaně* vypadá.

Adolin si ji přitiskl k sobě. „Přiznala se ti?“

„Chodila kolem horký kaše,“ odpověděla, „ale myslím, že můžu Dalinarovi předložit důkazy, že to, co řekla, ji usvědčilo ze zrady. Chce svrhnout Jasnu a posadit na trůn Elhokarova syna.“

„Gavinor je ještě moc malý.“

„A ona mu povede ruku,“ poznamenala Šalán. „Proto je zrádkyně – ona chce tu moc pro sebe.“

Ale... Jalaj o tom mluvila, jako by to už patřilo do minulosti. Jako by v současnosti bojovala už jen o přežití. Opravdu zabili krveduchové Velkoknížete Tanadala a Vamaha?

„No,“ poznamenal Adolin, „možná, když tam bude ve vazbě, donutíme její vojsko tady, aby ustoupilo. Teď si nemůžeme dovolit válku proti vlastním lidem.“

„Išno,“ volala Šalán jednu ze svých agentek. Drobná Aletka spěchala k ní. Byla u Šalán už rok a patřila k lidem – společně s Vatahem, vůdcem dezertérů, které Šalán najala –, k nimž měla Šalán největší důvěru.

„Ano, Jasnosti?“ hlásila se Išna.

„Vezměte Vataha a Beryl. Jděte s nimi a zajistěte, aby Jalaj nemohla s nikým mluvit. Dejte jí roubík, když to bude nutný. Ona se umí lidem vmluvit.“

„Spolehněte se,“ odpověděla Išna. „Uděláte jí nejdřív iluzi?“

Nouzový únikový plán byl jasný. Pomocí světlopředby si vytvoří iluze Sadeasových stráží a z Jalaj udělají obyčejnou neurozenou ženskou. Tak ji vyvedou bránou ven přímo před očima jejích strážců.

„Ano,“ odpověděla Šalán a mávla na vojáky, aby přivedli Jalaj. Ta přišla se zavřenýma očima a osudovým výrazem, kterého se evidentně nechtěla zbavit. Šalán vzala Jalaj za paži a vydechla a vytvořila kolem ní iluzi, která ji změnila do podoby ženy z jedné z posledních Šalániných skic – kuchařky s růžovými tvářemi a širokým úsměvem.

Jalaj si nezasloužila přívětivou tvář ani vlídné zacházení. Šalán se neubránila znechucení, když se jí měla dotknout. Tahle osoba se svým manželem zosnovala a uskutečnila děsivý plán zrady proti Dalinarovi. I po přesunu do Urithiru Jalaj dělala všechno pro to, aby podkopala Dalinarovu pozici. Kdyby tahle žena prosadila svou, Adolin by byl zemřel ještě dřív, než by se s ním Šalán vůbec setkala.

Šalán ji pustila a dala ruku na aktovku. Situace se chopila rytířka. Popadla Jalaj za paži a obrátila se k Adolinovým vojákům a Jalaj jim předala.

„Vyvedte ji s ostatními,“ řekl Adolin.

„Vy jste chytili i ty ostatní spiklence?“ zeptala se Šalán a došla k němu.

„Snažili se utéct postranními dveřmi, když jsme tam vtrhli, ale myslím, že se nám povedlo je obklíčit.“

Išna a vojáci – pečlivě vybraní Adolinovi nejlepší muži – vedli zamaskovanou a spoutanou Jalaj východem ven. Velkokněžna ochabla a nechala se odvléct.

Adolin ji zamračeně sledoval.

„Myslíš na to,“ poznamenala Šalán, „že jsme ji neměli pustit z Urithiru. Že by bývalo bylo jednodušší, kdybychom to s ní tenkrát skoncovali, než se to dostalo takhle daleko.“

„Myslím na to,“ odpověděl Adolin, „že možná nechceme jít touhle cestou.“

„Asi už jsme na ni vykročili. Když jsi tenkrát...“

Adolin sevřel rty do úzké linky.

„Mám jen otázky bez odpovědí,“ řekl. „A nevím, jestli jsem někdy nějaké odpovědi měl. Ale měli bychom to tady rychle obrátit naruby. Otec možná bude chtít i další důkazy, než jen tvoje slovo, a hodně by pomohlo, kdybychom mu mohli přinést nějaké inkriminující deníky nebo dopisy.“

Šalán přikývla a mávla na Gaze a Reda. Nechá je to tu prohledat.

Cože to Jalaj říkala? *Hledejte nejuzácnější značku...* Šalán přehlédla vína vyskládaná na polici v kredenci. Proč mluví v hádankách? *Blížil se Adolin s ostatními*, blesko jí hlavou. *Nechtěla, aby to pochopili*. U sta bouří, ta ženská je paranoidní. Ale proč by se svěřovala Šalán?

Nebudu odpovídat. Nedovolí mi to...

„Adoline,“ zavolala, „tady něco není v pořádku. S Jalaj, s tím, že jsem tady já, s—“

Než stačila doříct větu, ozval se v předpokoji křik. Šalán zděšeně vyběhla. Našla Jalaj Sadeasovou ležet na zemi s pěnou u iluzorních úst. Vojáci stáli s vyděšeným výrazem v očích.

Velkokněžna zírala nahoru prázdným pohledem bez života. Mrtvá.

Kaladin proletěl kouřem, který se valil z domu. Řítil se dolů mezi lidi z města, které ohrožoval ten divný Žhnoucí se svými vojáky. Byl tu Waber, starostův zahradník. Drželi ho na zemi a botou mu stáli na obličejí.

To je jasná past, ozvala se Kaladinovi v mysli Syl. *Ten Žhnoucí dobře ví, co dělat, aby upoutal pozornost větroborce – zaútočit na nevinné.*

Měla pravdu. Kaladin se přinutil nedaleko opatrně dosednout na zem. Žhnoucí udělal díru ve zdi kolem postranních vchodů do domu. Místnost za dírou byla temná, ještě nehořela. Tedy ne úplně.

Jakmile Kaladin dopadl na zem, pěvci venku pustili Wabera a ostatní a zmizeli ve vybourané díře v kamenné zdi. *Pět vojáků*, registroval Kaladin. *Tři s kopími a dva s mečem.*

Když vešel do budovy, Žhnoucí nesli jednoho zajatce. Byl hubený, ve tváři měl zděšený výraz a na břiše krvácející ránu. Ostrokrok Godeke. Bylo zřejmé, že mu došla Záře. Bouře zaplať, ještě byl živý. Žhnoucí ho chtěli použít jako návnadu a díky tomu měl ještě šanci.

Kaladin vyrazil ke zbourané zdi. „Chceš se mnou bojovat, Žhnoucí? Tak pojď. Do toho.“

Žhnoucí z příšeří domu cosi zabručel ve svém rytmičtém jazyce. Jeden

z vojáků překládal. „Budu s tebou bojovat vevnitř, kde neuletíš, větrobo-rečku. Pojď, ukaž se.“

Tohle se mi nelíbí, varovala Syl.

„Mně taky ne,“ šeptal Kaladin. „Buď připravená sehnat pomoc.“

Šlehl sebou dopředu – jen trochu, aby byl lehčí na nohou, a pomalu se blížil do hořícího domu. Tahle velká místnost bývala jídelna, kde Kaladinův otec jídal s Rošonem a diskutoval o zlodějích a kompromisech. Strop byl místy prohořelý, jak plameny za divokého radostného reje ohnivých sprenů konzumovaly dřevo shora.

Obrovský Žhnoucí stál přímo před ním a z každé strany měl dva vojáky. Vyrazili dopředu, aby Kaladina obestoupili. Kdepak je pátý voják? Táhle, u převrácené židle si pohrává s něčím, co fialově svítí. Pustozář? Počkat... není to *fabriál*? Záře okamžitě pohasla.

Kaladinovy schopnosti zmizely.

Měl takový zvláštní *přidušený* pocit, jako by mu zalehlo mysl cosi těžkého. Opět cítil plnou váhu svého těla, šlehy se zrušily.

Syl vydechla, její kopí zmizelo a ona byla opět jenom sprenem. Když se Kaladin pokusil znovu zhmotnit Střepkord, nic se nestalo.

Okamžitě couvl z dosahu toho divného fabriálu. Vojáci ho ale rychle obklopili a odřízli mu cestu ven. Kaladinovo očekávání, že je rychle porazí, stálo na Střepkopí a jeho schopnostech.

U sta bouří! Napínal všechny síly, aby dokázal udělat šleh. Záře mu vířila v těle a chránila ho, aby nemusel vdechovat štiplavý kouř, ale cosi blokovalo jeho schopnosti.

Žhnoucí se zasmál a promluvil aletsky. „Rytíři Paprsku! Moc se spoléháš na ty svoje schopnosti. A co jsi bez nich? Ubohej balík, co se ani *neumí* poprat, nebo –“

Kaladin vrazil do vojáka po pravé straně.

Pěvec s úlekem vykřikl a upadl. Kaladin mu vytrhl kopí z ruky a pak – plynule a elegantně – kopí otočil a výpadem obouruč probodl druhého vojáka.

Dva vojáci po jeho levici se vzpamatovali a skočili po něm. Kaladin cítil vítr kolem hlavy, jak se protočil mezi nimi, a zachytil koncem kopí jeden meč, namířený nízko, a hlavicí zároveň druhý, namířený vysoko. Dřevo s dobře známým zvukem *třesklo* o kov a Kaladin dokončil obrat a odhodil obě zbraně.

Jednomu muži rozřízl břicho a podrazil mu nohy. Soupeř se svalil na zem před svým spojencem. Byli to dobře vycvičení vojáci, ale neměli se skutečnou bitvou zkušenosti – což bylo vidět i na tom, jak druhý pěvec strnul, když viděl přátele umírat.

Kaladin neustával v aktivitě, i když byla z větší části bezmyšlenkovitá, a čtvrtého vojáka bodl do krku. *Tady je*, pomyslel si, když k němu zamířil ten očekávaný paprsek rudého světla. *Zase mi půjde po zádech.*

Kaladin pustil kopí, vytáhl levou rukou vrhací nůž z opasku a otočil se. Vrhel nůž do vzduchu těsně předtím, než se Žhnoucí objevil – a zarazil mu malé ostří do krku přímo mezi díly krunýře.

Žhnoucí zachroptěl šokem a bolestí a vytřeštil oči.

Nad hlavou jim zapraskalo dřevo a ze stropu začaly padat hořící uhlíky, když se obrovský Žhnoucí zřítíl na zem jako padlý strom, až zaduněla prkna na podlaze. Naštěstí tentokrát z něho žádný rudý paprsek nevyrazil.

„No to je úleva,“ poznamenala Syl a sedla si mu na rameno. „Tak asi když ho dostaneš, než se stačí teleportovat, tak ho můžeš zabít.“

„Aspoň na čas, než se znova narodí ve věčné bouři,“ odpověděl Kaladin a prohlížel pěvce, které zabil. Kromě toho, který umíral na ránu v břicho, zůstali jenom dva živí – ten, kterého odstrčil, a pátý na druhé straně místnosti, který aktivoval fabriál.

První utíkal vybouranou dírou ve zdi ven. Druhý nechal fabriál a plížil se stranou, meč v pohotovosti, oči dokořán.

Muž se plížil ke Godekovi – chtěl ho patrně využít jako rukojmí. Zraněný ostrokrok upadl na zem vedle prázdného těla Žhnoucího potom, co se Žhnoucí pokusil teleportovat se ke Kaladinovi. Godeke se teď pohyboval – ale ne vlastními silami. Malá hubená postava ho pomalu táhla za nohu z bojiště. Kaladin si nevšiml, jak se Lift proplížila do místnosti – jenže Lift už byla taková, že se často objevila tam, kde ji nikdo nečekal.

„Vezmi ho tou dírou, Lift,“ řekl Kaladin a postoupil k poslednímu pěvci. „Taky jsi přišla o schopnosti?“

„Jo,“ odpověděla. „Co to s náma udělali?“

„To bych taky moc ráda věděla,“ odpověděla Syl a snesla se na zem k fabriálu. Byl to drahokam pokrytý kusy kovu, stojící na trojnožce. „To je *hrozně* divný fabriál.“

Kaladin namířil kopí na posledního pěvce, který – váhavě – upustil meč a zvedl ruce. Měl na kůži klikaté červeno-černé vzory.

„Co je to za fabriál?“ zeptal se Kaladin.

„Já... já...“ voják polkl na prázdno. „Mně bylo řečeno, že mám otočit ten kámen dole, aby se aktivoval.“

„Pohání to Pustozář,“ hlásila Syl. „Nikdy jsem nic takového neviděla.“

Kaladin se podíval na kouř, který se držel u stropu. „Lift?“ řekl.

„Jdu na to,“ odpověděla a vrhla se k fabriálu, zatímco Kaladin držel vojáka v zajetí. Po chvíli se mu vrátily schopnosti. S úlevou vydechl, i když tím vypustil oblak Záře. Vedle něho zalapal po dechu Godeke a bezděky nasál Záři a rána se mu začala hojit.

Kaladin, díky Záři už v plné síle, popadl vojáka a zvedl ho do vzduchu. „Řekl jsem vám, abyste odešli z města,“ zabručel na něho tiše. „Pamatuju si tvůj ksicht, tvůj vzor, tvůj smrad. Jestli tě ještě jednou uvidím, vyhodím tě nahoru takovou silou z tolika Záře, že budeš mít *spóóóustu* času přemýšlet, až poletíš dolů. Jasný?“

Pěvec přikývl a broukal smířlivou melodii. Kaladin ho odstrčil, obnovil Záři a nechal ho spadnout na zem. Voják utíkal dírou ven.

„Byl tam uvnitř ještě jeden člověk,“ hlásila Lift. „Starej plavook oblečený za žebráka. Dívala jsem se zvenku a viděla jsem ho, jak sem přišel s Godekem. Za chvíli potom proboural ten Žhnoucí tu zeď a nesl Godeka, ale toho druhýho chlapa už jsem neviděla.“

Rošon. Bývalý starosta, který řekl Dalinarovi, že jde prohledat bouřivzdorný kryt, jestli tam nejsou uvěznění lidi z města. Kaladin zaváhal – i když na to nebyl zrovna hrdý –, ale když se na něho podívala Syl, zaťal zuby a přikývl.

Pokud je to správné... běželo mu hlavou.

„Najdu ho,“ řekl. „Ohlídej Godeka, aby se zahojil, a pak dones ten fabriál Jasnosti Navani. Tu to bude určitě zajímat.“

Šalán zrušila iluzi a odhalila Jalajinu tvář. Ze rtů jí kapaly sliny. Jeden z Adolinových mužů jí zkontroloval pulz a potvrdil smrt. *Byla mrtvá.*

„Zatraceně!“ vyhrkl Adolin. Bezmocně stál nad tělem. „Co se stalo?“

To my ne, běželo hlavou Tajně. My jsme se přece rozhodly, že ji nezabijeme, že jo?

Já... Šalán neměla jasnou mysl a všechno kolem ní bylo zamlžené. To udělala ona? Chtěla to udělat. Ale neudělala to, že ne? Přece... přece se dokáže ovládat.

Já jsem to nebyla, blesko jí hlavou. Byla si celkem jistá.

Tak co se teda stalo? zeptala se rytířka.

„Nejspíš se sama otrávil,“ řekl Vatah a naklonil se k mrtvému tělu. „Travič černý.“

I po tolika měsících, co byl jedním z Šalániných panošů a potom agentů se stále od Adolinových vojáků odlišoval. Vatah byl od přírody hrubián. Ne že by na sebe vůbec nedbal, ale na rozdíl od Adolinových vojáků neměl potřebu chodit hrdě napulírovaný, nosil pohrdavě rozepnutý kabát a vrabčí hnízdo na hlavě.

„Já jsem to jednou viděl, Jasnosti,“ vysvětloval. „Když jsem sloužil u Sadease, tak tam jeden voják pašoval a prodával zásoby. A když mu na to přišli, tak se radši otrávil, než by se nechal zabásnout.“

„Já jsem ji ale neviděla nic takového udělat,“ řekla Išna ospale. „Omlouvám se.“

„Naleovy koule,“ mumlal jeden z Adolinových vojáků. „To je průšvih, co? Přesně takhle to Černej Osten *nechtěl*. Další Sadeasova krev na našich rukách.“

Adolin se dlouze zhluboka nadechl. „Máme dost důkazů na to, aby dostala oprátku. Otec se s tím prostě bude muset smířit. Pošleme do vojenských táborů jednotky, aby její lidi nezačali divočet. U sta bouří. Tahle špína se měla zamést už dávno.“

Ukázal na několik vojáků. „Zkontrolujte ostatní spiklence, jestli u sebe nemají jed, a dejte jim všem roubíky. Šalán to tělo schová, udělá z něj třeba kus koberce nebo něco, abychom ho mohli vynést ven. Gene s Natemem, prohleďte Jalajiny věci ve vedlejší místnosti, jestli nenajdete nějaké užitečné důkazy.“

„Ne!“ vykřikla Šalán.

Adolin strnul a ohlédl se k ní.

„Já to vedle prohledám sama. Já vím, co mám hledat, vojáci to nevědí. Vy zajistěte zajatce a prohleďte zbytek budovy.“

„Dobrý nápad,“ poznamenal Adolin. Otřel si čelo, ale pak – možná když kolem ní viděl maličké spreny obav – se usmál. „Neboj, každá mise občas drhne.“

Přikývla, spíš aby ho uklidnila, než aby dala najevo své skutečné pocity. Když vojáci vyrazili udělat, co jim dal za úkol, klekla si k Jalaj.

Išna si klekla k ní. „Jasnosti? Nepotřebujete nic?“

„Ona se neotrávila, že ne?“ zeptala se Šalán tiše.

„To si nemůžu být jistá,“ odpověděla Išna. „Ale o černým traviči něco vím.“ Začervenala se. „No, vlastně hodně. Můj gang ho používal proti konkurenci. Je to dřina to vyrobit, protože musíte usušit ty listy a pak z nich udělat takovou gumovou hmotu, aby to dostalo sílu. Ale sníst to není nejlepší. To když to dostanete rovnou do krve, tak to zabíjí rychle...“ Odmlčela se a začervenala se – možná si uvědomila současně se Šalán, že Jalaj zemřela velmi rychle.

Šalán o traviči černém také věděla. V poslední době studovala jedy. *Byla bych schopná najít vpich po jehle?* pomyslela si a stále klečela u mrtvého těla.

V každém případě měla podezření, že se Jalaj nemýlila. Krveduchové Šalán nevěřili, že ji zabije, a poslali druhého vraha, aby to jistil. To by znamenalo, že mají agenta mezi Adolinovými strážemi, nebo že ho má Šalán mezi svými panoši. Při tom pomyslení se jí zvedl žaludek.

A to je někdo jiný než špion, kterého umístila Jalaj v Dalinarových elitních jednotkách? U sta bouří. Šalán se z toho vařil mozek. „Prohlédněte to tělo,“ pošeptala Išně. „Jestli najdete důkazy, jestli to udělala sama, nebo ji někdo zabil.“

„Áno, Jasnosti.“

Šalán rychle odešla do vedlejší místnosti s kredencí plnou vín. Gaz a Red tu probírali Jalajiny věci. U všech bouří, může těmhle dvěma vůbec věřit?

V každém případě se vyplnila Jalajina předpověď. A je dost možné, že tahle místnost ukrývá tajemství, která by Mraize nerad Šalán svěřil.

Bronzová klec může vytvořit varovný fabriál, který upozorní na objekty nebo jevy v okolí. V současné době k tomu používáme z dobrého důvodu heliodor, ale lze použít i jiné kameny.

– přednáška Navani Kholinové pro Koalici monarchů
o fabriálové mechanice, Urithiru, Jesevan 1175

Kaladin přešel hořící místnost, pronásledován úzkostí té chvíle, kdy ztratil své schopnosti. Ta zkušenost jím otrásla. *Zvykl* si totiž na ně spoléhat. Jako se člověk spoléhá na dobré kopí, ostré a vyzkoušené v bitvách. Není nic horšího, než když člověka v bitvě zradí zbraň.

„Na tyhle fabriály si budeme muset dávat pozor,“ řekl. „Vůbec se mi nelíbí představa, že by nás nepřátelé mohli jen tak zbavit schopností.“

Podíval se na Syl. Seděla mu na rameni. „Setkala ses někdy s něčím takovým?“

Zakroutila hlavou. „Nevzpomínám si. Ono mě to... tlumí. Jako kdybych tu skoro nebyla.“

Vyhýbal se místnostem, které už byly v plamenech, plných stínů a světel, jasně oranžové a rudé, hlubokých zlostných barev.

Kdyby se starostové spokojili s obyčejným domem, nemohlo by se tohle nikdy stát. Ale ne, oni se musí odlišovat, oni musí mít dům z choulostivého dřeva, protože obyčejný odolný kámen pro ně není dost dobrý. Plameny si hladově, skoro až dychtivě, pohrávaly s umírajícím domem. Oheň vydával zvuky, škodolibý řev a sykot. Po zdech kolem něho běhali ohniví spreni a nechávali za sebou na dřevu černé stopy.

Kuchyň před ním už padla za oběť plamenům. Žár mu zatím nevadil – Bouřná záře mu hojila popáleniny ještě dřív, než by ho začaly bolet.

Dokud se bude držet dál od středu ohně, mělo by být všechno v pořádku. Jenže to bohužel asi nebude možné.

„Kde je ten sklep?“ zeptala se Syl na jeho rameni.

Kaladin ukázal přes peklo, v němž se změnila kuchyň, ke dveřím, které bylo stěží vidět jako pouhý stín.

„Výborně,“ řekla Syl. „Poběžíš tam?“

Kaladin přikývl, netroufal si mluvit, aby neztrácel Zári. Odhodlal se a vyběhl do místnosti. Kolem něho vířily plameny a oblaka kouře. Zoufalé skřípění shora nasvědčovalo tomu, že strop už je na pokraji zřícení. Rychlým šlehem nahoru přeskočil hořící kuchyňský pult. Přistál na druhé straně a vrazil ramenem do ohořelých dveří do sklepa. S hlasitou ránou je prolomil a za sprškou jisker a sazí dveřmi proskočil.

Vešel do tmavé chodby svažující se dolů, vyhloubené přímo ve skále. Jak se vzdaloval od ohnivého inferna, Syl se chichotala.

„Co je?“ zeptal se jí.

„Hoří ti zadek,“ odpověděla.

Zatraceně. Poplálal se po zadní straně kabátu. No, potom, co ho bodla Lešvi, je tahle uniforma stejně zničená. Takže bude muset poslouchat Lejtenu, jak bude zase nadávat, že Kaladin ničí jednu uniformu za druhou. Proviantský důstojník větroborců byl nejspíš přesvědčený, že si Kaladin schválně pořizuje v boji zranění jenom proto, aby pro něj musel shánět další uniformy.

Vydal se temným tunelem a spoléhal, že mu Záře poskytne osvětlení. Brzy přešel kovovou mříž, která kryla hlubokou jámu – jímku, kam se odváděla dešťová voda, která zaplavovala tunel. Do těchto sklepů se rodiny plavooků ukrývaly za bouří.

Byl by pominul riziko záplavy v dřevěném domě, bouře dokázala poškodit i kamenná stavení. Nemohl nikoho vinit z toho, že chce, aby ho od běsnícího vichru dělila tlustá vrstva skály. Tady si jako dítě hrával s Lalar a teď mu to tu připadalo menší. Tunel si pamatoval jako hlubokou nekonečnou díru. Brzy potom, co přešel jímku na vodu, už viděl před sebou místnost sklepa.

Když do ní vešel, našel vzadu dva vězně připoutané ke zdi. Byli zhroucení na zemi, hlavy svěšené. Jednoho nepoznal, možná to byl uprchlík, a druhý byl Jeber, otec několika kluků, které Kaladin znal jako mladík.

„Jebere,“ rozběhl se k němu Kaladin, „viděl jsi Rošona? On..“

Kaladin se odmlčel, když si všiml, že se vězni nehýbají. Klekl si k nim a začala ho přepadat stále větší hrůza, když viděl zblízka Jeberův štíhlý obličej. Byl úplně normální, jenom bledý, a místo očí měl dvě vypálené díry jako černé uhlíky. Byl zabit Střepkordem.

„Kaladine!“ ozvala se Syl. „Za tebou!“

Prudce se otočil, napřáhl ruku a zhmotnil Střepkord. Hrubě vytesaná místnost se svažovala dozadu ke dveřím po levé straně a u nich byl malý výklenek, kterého si Kaladin při vstupu nevšiml. Tam tiše stál vysoký muž s orlím nosem a hnědými vlasy s černými prameny. Moraš měl na sobě černou uniformu střiženou podle aletského vzoru, před sebou držel Jasnopána Rošona a u jeho krku nůž. Bývalý starosta tiše vzlykal a Moraš mu držel druhou ruku před ústy. Po zemi se hemžili spreni strachu.

Moraš rychlým dobře mířeným pohybem prořízl Rošonovi hrdlo. Jeho krev třísnila jeho otrhané oblečení.

Rošon upadl na kamennou zem. Kaladin vykřikl a přiskočil k němu, ale jeho duše lékaře věděla, že není řešení. Rozříznuté hrdlo není zranění, které by člověk dokázal vyléčit.

Posuň se dál k někomu, komu můžeš pomoci, jako by slyšel říkat otce. Tenhle je mrtvý.

U sta bouří! Už je pozdě, přivést Lift nebo Godeka? Ti by mohli... mohli by...

Rošon se slabě třásl na zemi před bezmocným Kaladinem. A člověk, který terorizoval Kaladinovu rodinu, který odsoudil Tiena na smrt, pohasl v kaluži vlastní krve.

Kaladin zlostně zvedl hlavu k Morašovi, který mlčky zasunoval nůž zpátky za opasek. „Ty jsi ho přišel zachránit, viď, Kale?“ řekl. „Jednoho z tvých největších nepřátel? Místo aby ses pomstil a našel v tom klid, tak ho jdeš zachránit.“

Kaladin vykřikl a vyskočil na nohy. Rošonova smrt ho vrátila do toho okamžiku tenkrát v Kholinaru. Elhokar s kopím v hrudi. A Moraš... zdraví pozdravem Čtvrté mostní, jako by si *jakkoli* toto privilegium zasloužil.

Kaladin zvedl Sylkopí proti Morašovi, ten se ale na něho jenom díval – oči měl teď temně hnědé a vypadaly jako zcela bez emocí, bez života. Moraš nezhmotnil Střepkord.

„Braň se!“ křičel na něho Kaladin. „Dělej!“

„Ne,“ odpověděl Moraš a zvedl ruce. „Vzdávám se.“

Šalán se přinutila podívat se dveřmi na Jalajino tělo, které Išna zkoumala.

Šalániny oči se chtěly od toho těla odpoutat, dívat se jinam, myslet na něco jiného. Setkání s těžkými věcmi jí vždycky dělalo potíže, ale patřilo k jejímu hledání rovnováhy – tři osoby, každá jinak potřebná, se sešly, když přijala svou bolest. I když si to nezasloužila.

Rovnováha zapracovala. *Fungovalo to.*

Posouváme se ale nějak dopředu? zeptala se Tajna. *Nebo přešlapujeme na místě?*

Řekla bych, že se neposouváme dozadu, pomyslela si Šalán.

Jak dlouho? zeptala se Tajna. *Rok stojíme na místě, nesklouzly jsme zpátky, ale nepostupujeme dál. Už si musíš začít vybavovat věci. Ty těžké věci...*

Ne. To ne. Ještě ne. Měla práci. Odvrátila se od těla a soustředila se na problém, který před ní stojí. Mají krveduchové kolem Šalán špiony? Připadalo jí to nejen možné, ale pravděpodobné.

Adolin by možná rád hodnotil dnešní misi jako úspěšnou a Šalán by se mohla smířit s tím, že úspěšné proniknutí mezi Syny Honorovy je pro ni přinejmenším důkazem, že dokáže takovou misi naplánovat a uskutečnit. Ale nedokáže se zbavit pocitu, že si s ní Mraize pohrává, navzdory veškerému Tajninu úsilí.

„Nic tu není, jenom nějaký prázdný láhve od vína,“ hlásil Red a přitom otevíral zásuvky a dvířka kredence. „Počkat! Myslím, že jsem našel Gazův smysl pro humor.“ Zvedl mezi prsty něco malého. „Tak ne. Je to jen kus omšelého ovoce.“

Gaz objevil malou ložnici vzadu v místnosti za dveřmi, kterých si Tajna všimla. „Kdybys našel můj smysl pro humor, tak ho zabij,“ volal za ním. „Bude to pro něj milosrdnější, než kdyby musel snášet tvoje vtipy, Rede.“

„Jasnosti Šalán připadají vtipný, že jo?“

„Cokoliv, co rozčiluje Gaze, je vtipný,“ poznamenala Šalán.

„No, já se rozčiluju sám!“ volal Gaz. Vystrčil vousatou hlavu – teď už s oběma očima, protože když se před pár měsíci naučil používat Záři, chybějící mu dorostlo. „Takže jsem ten nejsrandovnější vtipálek k popukání na celý planetě. Co to vlastně hledáme, Šalán?“

„Papíry, dokumenty, písemnosti,“ odpověděla Šalán. „Dopisy. Cokoliv napsaného.“

Oba tedy hledali dál. Nacházeli samé obyčejné věci, ale Jalaj naznačovala, že je tu k objevení něco neobvyklého, starého. Něco, co Mraize nechce, aby Šalán měla. Došla doprostřed místnosti a potom se otočila na podpatku a zvedla hlavu. Jak si mohla Tajna nevšimnout té delikátní spirálové malby u stropu, která lemuje celou místnost? A koberec uprostřed místnosti byl sice jednobarevný, ale byl tlustý a dobře udržovaný. Šalán skopla z nohou boty a punčochy a prošla se po koberci a pod prsty cítila ty jemné nitě. Místnost byla strohá, ale nebyla *ponurá*.

Tajemství. Kde jsou ta tajemství? Vzorek jí vibroval na sukni, když došla ke kredenci a začala zkoumat vína. Jalaj mluvila o vzácném druhu. V těch vínech bude patrně klíč.

Nemá jinou možnost, než je ochutnat. V životě už podstoupila mnohem horší zkoušky. Red se na ni podíval se zvednutým obočím, když si začala nalévat vína jedno po druhém a ochutnávat.

I přes Jalajiny dlouhé úvahy o vínech jí většina z nich připadala obyčejná a všední. Ale nebyla odbornice. Má ráda všechno, co dobře chutná a z čeho se opije.

Když tak o tom přemýšlela, nasála trochu Záře a spálila s ní účinky alkoholu. Teď není čas na zamřženou mysl. I když většina vín byla obyčejná, dostala se k jednomu, které nedokázala nikam zařadit. Bylo sladké a sytě